

Uhlelo Lokufundisa

ISIZULU

ULIMI LWASEKHAYA

ITHEMU 1 & 2

IBANGA 1

Uhlelo Lokufundisa

IBANGA 1 | ITHEMU 1 & 2

ISIZULU

Copyright © 2026 National Educational
Collaboration Trust (NECT)

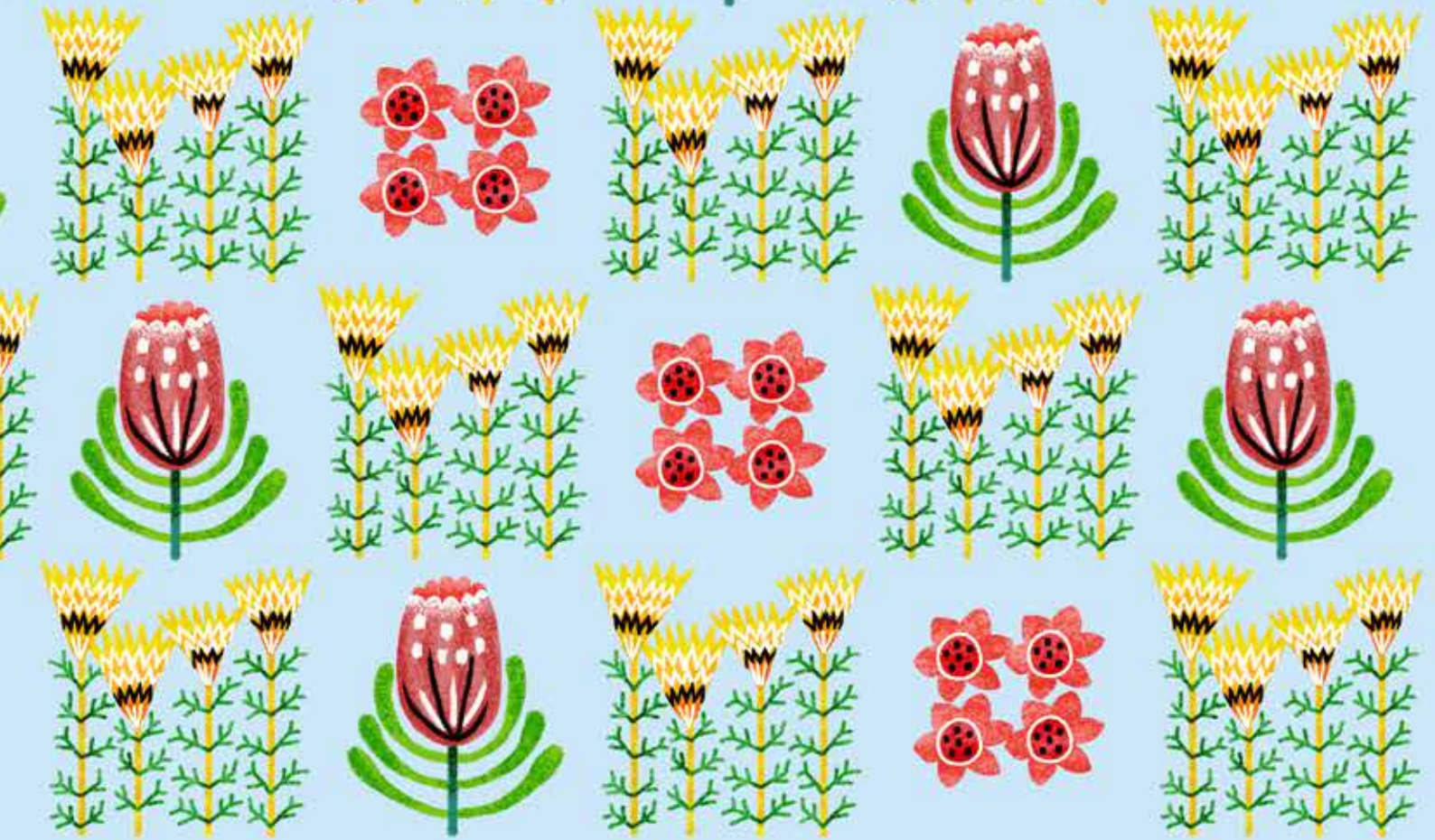
This work is licensed under a Creative Commons
Attribution–NonCommercial–NoDerivatives 4.0
International License (CC BY-NC-ND 4.0).

Additional permissions beyond the scope of this license
may be available. For further information, please
contact the publisher at **materials@nect.org.za**.

First edition, 2026

ITHEMU 1

UHLELO LOKUFUNDISA

Ukulalela nokuKhuluma: Yethula indikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izithombe
nezinto
zangempela
zokubonisa
indikimba.

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungisa isiboniso sendikimba: Siya esikoleni**
2. **Buza imibuzo evulelekile ukuvuselela ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**
  - Uzizwe kanjani ngokuqala iBanga 1 kulo nyaka?
  - Yiziphi izinto ofisa ukuzenza esikoleni?
  - Ingabe kukhona yini okukwethusayo noma okukukhathazayo ngesikole? Uma kunjalo, yikuphi?
3. **Yenza imephu yengqondo usebenzisa imibuzo nezimpendulo zabafundi.**
4. **Yengeza ezakho izimpendulo emephini yengqondo ukwengeza ulwazi lwabafundi.**
5. **Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 2.**
6. **Yalela abafundi bakhombe ukunothiswa kolimi ukuthola indikimba.**
  - a. Funda kuzwakale ukunothiswa kolimi.
  - b. Yalela abafundi bafunde kanye nawe, noma baphinde emva kwakho: Imfundo ayikhulelwa.
7. **Xoxa nabafundi ngokunothiswa kolimi.**
  - a. Buza: Ningangitshela ukuthi kuchazani lokhu? / Ningazicabangela impendulo?
  - b. Khuthaza abafundi babelane ngemibono.
  - c. Chaza incazelo noma ubanikeze impendulo kanje: Lesi sisho sikhuluma ngokuthi akekho umuntu okungathiwa mdala kakhulu ukuthi angakwazi ukufunda okanye angaya esikoleni. Abantu bangaqhubeka befunda izinto ezintsha noma impilo yabo yonke.

Imisindo: Yenza ukuhlola okuyisisekelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. Sebenzisa lesi sikhathi ukuhlola ukuqonda kwemisindo.

- Iba nencwadi yokuhlola eduze ukuze ubhale amanothi ngabafundi ngabanye.
- Sebenzisa ikhodi elula ukurekhoda imiphumela yabafundi, isib.:

1 = akakabi nalo ikhono

2 = unalo ikhono

3 = unekhono ngokweqile

2. Hlela abafundi ukuze bakwazi ukukulalela.

- Khombisa abafundi indlela 'yokushaya izandla behlukanisa amagama' (ngamalunga).
- Sebenzisa izinhlobo ezahlukeni zokudla njengezibonelo, isib.: a-ma-ki-na-ti; u-shu-ke-la; i-nya-ma.

3. Hamba phakathi ekilasini ubuze umfundi ngamunye ukuthi:

- Shaya izandla uhlukanise amagama abo ngamalunga, isib.: Ka-ra-bo
- Isho umsindo wokuqala wegama labo, isib.: /k/
- Bonisa abafundi bese uqala ngalabo abanekhono eleqile.

4. Incazelo Yamazinga:

1 = Umfundi udinga usizo ukwenza imisebenzi yomibili.

2 = Umfundi wenza umsebenzi owodwa ngokuzimela.

3 = Umfundi wenza imisebenzi yomibili ngokuzimela.

Ukubhala ngesandla: Yenza ukuhlola okuyisisekelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Sebenzisa lesi sikhathi ukuhlola ukwakheka kwezinhlamvu.**
  - a. Hlela abafundi ukuze bakwazi ukukulalela.
  - b. Banikeze iphepha namakhrayoni ekhandlela noma awepensela.
2. **Tshela abafundi ukuthi babhale:**
  - Zonke izinhlamvu abazaziyo
3. **Incazelo Yamazinga:**

1 = Umfundi ubhala izinhlamvu ezingaphansi kwe-10, noma kunamaphutha amaningi ekwakhekeni kwezinhlamvu.

2 = Umfundi ubhala izinhlamvu eziyi-10 kuya kweziyi-15, kungaba namaphutha ambalwa ekwakhiweni kwezinhlamvu.

3 = Umfundi ubhala izinhlamvu ezingaphezu kweziyi-15, eziningi zakheke kahle.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi
lesingeniso 1

1. **Yethula indaba.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *Usuku lokuqala luka-Olwethu*
  - b. Ithi: *Le ndaba imayelana no-Olwethu, intombazane esaba ukuqala iBanga 1. Sifunda ngokuthi uzizwa kanjani ngaphambi kokuqala esikoleni, nokuthi uzizwa kanjani uma eseqalile esikoleni.*
  - c. Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
  - d. Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.
2. **Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**
  - a. Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
  - c. Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?
3. **Chaza isu lokuqondisisa.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Xhumanisa
  - b. Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza ukuhlola okuyisisekelo: Ukuqondisisa ulimi olukhulunywayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

Indaba
oyixoxela
abafundi
noma
oyifundela
phezulu

1. **Sebenzisa lesi sikhathi ukuhlola ukuqondisisa ulimi olukhulunywayo. (Qapha: Lo msebenzi uyaphindwa ukuze ulalele zonke izimpendulo zabafundi bakho.)**
  - a. Hlela abafundi ukuze bakwazi ukukulalela.
2. **Xoxela noma ufundele abafundi indaba emfushane (imizuzu emi-5).**
  - a. Buza abafundi ngamunye baphendule imibuzo ekhunjulwa kalula, isib.: ubani, nini, kuphi, yini.

3. **Incazelo Yamazinga:**

1 = Umfundi akakwazi ukuphendula kahle umbuzo.
2 = Umfundi uphendula kahle umbuzo kodwa ngokungabaza.
3 = Umfundi uphendula kahle umbuzo futhi ngokushesha.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-
15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 2.
  - b. Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
  - c. Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama lwendikimba.
  - d. Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
  - e. Bafundele uhlu lwamagama.
2. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**
  - a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
    - *isikole: Indawo lapho izingane ziya khona ukuyofunda nothisha nabangane.*
    - *ukwesaba: Indlela ozizwa ngayo uma ucabanga ukuthi ungase ulimale.*
    - *okuqala: Oza kuqala kunabo bonke; inombolo yokuqala emgqeni.*
3. **Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye:**

K: Khomba isithombe noma into yangempela
L: Lingisa igama
T: Tshela abafundi incazelo yegama
Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Yenza ukuhlola okuyisisekelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Sebenzisa lesi sikhathi ukuhlola imisindo.**
(Lo msebenzi uyaphindwa ukuze ukwazi ukulalela zonke izimpendulo zabafundi.)
  - a. Hlela ikilasi liqedele umdwebo noma umsebenzi obhalwayo.
  - b. Bizela abafundi ngamunye etafuleni lakho.
  - c. Yiba nohlu lwezinhlamvu zolimi lwakho, zibhalwe ngamagama amakhulu futhi acacile.
2. **Khomba uhlamvu ngalunye bese ucela umfundi alufunde (umsindo).**
  - a. Bhala phansi izinhlamvu umfundi angakakwazi ukuzifunda.
3. **Incazelo Yamazinga:**

1 = Umfundi ufunda kahle izinhlamvu eziyi-0 kuya kweziyi-8.
2 = Umfundi ufunda kahle izinhlamvu eziyi-9 kuya kweziyi-18.
3 = Umfundi ufunda kahle izinhlamvu eziyi-19 noma ngaphezulu.

Ukubhala ngesandla: Yenza ukuhlola okuyisisekelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Sebenzisa lesi sikhathi ukuhlola ukwakhekha kwenombolo.**
  - a. Hlela abafundi ukuze bakwazi ukukulalela.
  - b. Banikeze iphepha namakhrayoni ekhandlela noma awepensela.
2. **Tshela abafundi ukuthi babhale:**
Izinombolo kusuka ku-0-9

3. **Incazelo Yamazinga:**

1 = Umfundi ubhala izinombolo ezingaphansi kwezi-4, noma kunamaphutha amaningi ekwakhiweni kwezinombolo.
2 = Umfundi ubhala izinombolo ezi-4 kuya kweziyi-7, kunamaphutha amaningi ekwakhiweni kwezinombolo.
3 = Umfundi ubhala izinombolo ezingaphezu kweziyi-7, eziningi zakheke kahle.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 3

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalelisisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: *Usuku lokuqala luka-Olwethu*
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza ukuhlola okuyisisekelo: Ukuqondisisa ulimi olukhulunywayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

Indaba
oyixoxela
abafundi
noma
oyifundela
phezulu

1. **Sebenzisa lesi sikhathi ukuhlola ukuqondisisa ulimi olukhulunywayo. (Umsebenzi ophindwayo).**
  - a. Hlela abafundi ukuze bakwazi ukukulalela.
2. **Xoxela noma ufundele abafundi indaba emfushane (imizuzu emi-5).**
  - a. Buza abafundi ngamunye baphendule imibuzo ekhunjulwa kalula, isib.: ubani, nini, kuphi, yini.
3. **Incazelo Yamazinga:**

1 = Umfundi akakwazi ukuphendula kahle umbuzo.
2 = Umfundi uphendula kahle umbuzo kodwa ngokungabaza.
3 = Umfundi uphendula kahle umbuzo futhi ngokushesha.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama bese nixoxa ngesithombe sendikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.

- a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
  - *umfaniswano: Izimpahla ezikhethekile ozigqoka uma uya esikoleni noma ukukhombisa ukuthi uyinxenye yethimba.*
  - *Isikhwama: Isikhwama ositeta emhlane ukuphatha izincwadi zakho kanye nezinye izinti zakho.*
  - *zilungiselele: Ukuzilungiselela into ethile, njengokupakisha esikhwameni sakho ngaphambi kokuya esikoleni.*
- b. Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- a. Yalela abafundi bavule izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 4.
- b. Tshela abafundi ngolwazi olulandelayo ngesithombe:
  - *Njalo ekuseni esontweni ngalinye, izingane emhlabeni wonke zilungiselela ukuya esikoleni.*
  - *Bapakisha izikhwama zabo zesikole ngezinto abazidinga esikoleni: izincwadi, amapensela namarula.*
  - *Emhlabeni wonke, izingane zifunda kothisha emakilasini.*

3. Xoxa ngesithombe.

- a. Sebenzisa imibuzo elandelayo ukuxoxa ngesithombe kanje:
  - Buza umbuzo wokuqala.
  - Yalela abafundi baxoxe nozakwabo ngombuzo.
  - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - Yakha ulwazi lwabafundi lwangaphambilini ngokulungisa ukungaqondi nangokwabelana ngolwazi oluhambisana nendikimba.
  - Phindaphinda le ndlela kuyo yonke imibuzo.

4. Imibuzo:

- a. Yini eyenziwa izingane ukuzilungiselela ukuya esikoleni usuku nosuku?
- b. Yiziphi izinto ozithola egunjini lokufundela?
- c. Yiziphi izinhlobo zezinto ezenzeka esikoleni?

Imisindo: Yenza ukuhlola okuyisisekelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Sebenzisa lesi sikhathi ukuhlola imisindo. (Umsebenzi ophindwayo).**
  - a. Hlela ikilasi liqedele umdwebo noma umsebenzi obhalwayo.
  - b. Bizela abafundi ngamunye etafuleni lakho.
  - c. Yiba nohlu lwezinhlamvu zolimi lwakho, zibhalwe ngamagama amakhulu futhi acacile.

2. **Khomba uhlamvu ngalunye bese ucela umfundi alufunde (umsindo).**
  - a. Bhala phansi izinhlamvu umfundi angakakwazi ukuzifunda.

3. **Incazelo Yamazinga:**

1 = Umfundi ufunda kahle izinhlamvu eziyi-0 kuya kweziyi-8.
2 = Umfundi ufunda kahle izinhlamvu eziyi-9 kuya kweziyi-18.
3 = Umfundi ufunda kahle izinhlamvu eziyi-19 noma ngaphezulu.

Ukubhala ngesandla: Yenza ukuhlola okuyisisekelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Sebenzisa lesi sikhathi ukuhlola ukukopisha nokulawula.**
  - a. Hlela abafundi ukuze bakwazi ukukulalela.
  - b. Banikeze iphepha namakhrayoni ekhandlela noma awepensela.

2. **Tshela abafundi babuke njengoba ubhala ebhodini:**

- Iphethini elilula, isib.:

- a. Tshela abafundi bakopishe iphethini ephepheni labo.
- b. Kufanele bazame ukugcina iphethini lilingana ngobungako.
- c. Kumele benze iphethini ukusuka ohlangothini olulodwa lwephepha ukuya kolunye.

3. **Incazelo Yamazinga:**

1 = Umfundi akawuqedanga umsebenzi. Kunamaphutha ekukopisheni. Ubungako buhambisana kahle.
2 = Umfundi akawuqedanga umsebenzi NOMA kunamaphutha ekukopisheni. Ubungako buhambisana kahle.
3 = Umfundi uqedela umsebenzi ngendlela efanele. Ubungako buhambisana kahle.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 3

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Usuku lokuqala luka-Olwethu*
  - d. Ithi: *Le ndaba imayelana no-Olwethu, intombazane esaba ukuqala iBanga 1. Sifunda ngokuthi uzizwa kanjani ngaphambi kokuqala esikoleni, nokuthi uzizwa kanjani uma eseqalile esikoleni.*
2. **Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi izithombe.
  - c. Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
  - d. Balula amagama akulwazimagama uma evela.
  - e. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - f. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Xhumanisa
    - Buza abafundi: Ungaxhumanisa yini kule ndaba? Kwake kwenzeka into efana nalokhu kuwe noma kumuntu omaziyo?

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Ilebuli: Igama

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukusebenzisa usonhlamvukazi ekuqaleni kwegama lomuntu.
  - b. Bhala umusho ebhodini: Igama lenja yami nguSpoti.
  - c. Khomba kuKNZ: Uhlamvu lokuqala lwegama lungusonhlamvukazi.
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe ufake ilebuli eli-1 kuya kwama-2.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: Sazizwa kanjani ngosuku lokuqala esikoleni.
3. **Chaza ngomlomo impendulo yakho yomsebenzi obhalwayo, ngaphambi kokuba uyibhale.**
  - a. Ithi: Ngazizwa... ngosuku lokuqala esikoleni.
4. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: Wena ngosuku lokuqala lwasesikoleni.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugcwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Uhlamvu lokuqala lwegama lungusonhlamvukazi.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza ukuhlola okuyisisekelo: Ukuqondisisa ulimi olukhulunywayo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola
Indaba
oyixoxela
abafundi
noma
oyifundela
phezulu

1. **Sebenzisa lesi sikhathi ukuhlola ukuqondisisa ulimi olukhulunywayo. (Umsebenzi ophindwayo).**
  - a. Hlela abafundi ukuze bakwazi ukukulalela.
2. **Xoxela noma ufundele abafundi indaba emfushane (imizuzu emi-5).**
  - a. Buza abafundi ngamunye baphendule imibuzo ekhunjulwa kalula, isib.: ubani, nini, kuphi, yini.
3. **Incazelo Yamazinga:**

1 = Umfundi akakwazi ukuphendula kahle umbuzo.
2 = Umfundi uphendula kahle umbuzo kodwa ngokungabaza.
3 = Umfundi uphendula kahle umbuzo futhi ngokushesha.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Yenza ukuhlola okuyisisekelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Sebenzisa lesi sikhathi ukuhlola imisindo. (Umsebenzi ophindwayo).**
  - a. Hlela ikilasi liqedele umdwebo noma umsebenzi obhalwayo.
  - b. Bizela abafundi ngamunye etafuleni lakho.
  - c. Yiba nohlu lwezinhlamvu zolimi lwakho, zibhalwe ngamagama amakhulu futhi acacile.

2. **Khomba uhlamvu ngalunye bese ucela umfundi alufunde (umsindo).**
  - a. Bhala phansi izinhlamvu umfundi angakakwazi ukuzifunda.

3. **Incazelo Yamazinga:**

1 = Umfundi ufunda kahle izinhlamvu eziyi-0 kuya kweziyi-8.
2 = Umfundi ufunda kahle izinhlamvu eziyi-9 kuya kweziyi-18.
3 = Umfundi ufunda kahle izinhlamvu eziyi-19 noma ngaphezulu.

Ukubhala ngesandla: Yenza ukuhlola okuyisisekelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Sebenzisa lesi sikhathi ukuhlola ukukopisha nokulawula.**
  - a. Hlela abafundi ukuze bakwazi ukukulalela.
  - b. Banikeze iphepha namakhrayoni ekhandlela noma awepensela.
2. **Tshela abafundi babuke njengoba ubhala ebhodini:**
  - Igama lekilasi, isib.: iBanga 1 B
  - a. Tshela abafundi bakopishe amagama ephepheni labo.
  - b. Kufanele bazame ukugcina izinhlamvu zilingana zonke ngobungako.

3. **Incazelo Yamazinga:**

1 = Umfundi akawuqedanga umsebenzi. Kunamaphutha ekukopisheni. Ubungako buhambisana kahle.
2 = Umfundi akawuqedanga umsebenzi NOMA kunamaphutha ekukopisheni. Ubungako buhambisana kahle.
3 = Umfundi uqedela umsebenzi ngendlela efanele. Ubungako buhambisana kahle.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 3

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Usuku lokuqala luka-Olwethu*
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Xhumanisa
    - Ithi: Khumbulani, besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuza: Ungaxhumanisa yini kule ndaba? Kwake kwenzeka into efana nalokhu kuwe noma kumuntu omaziyo?
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushicilele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala
Ilebuli: Igama

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: Sazizwa kanjani ngosuku lokuqala esikoleni.
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Ithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
  - c. Hlanganisani umqondo nibhale amagama abalulekile ebhodini, isib. ujabulile, udumele, uthukile
3. **Yalela abafundi baqale babhale ezincwadini zabo zokubhalela.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Uhlamvu lokuqala lwegama lungusohlamvukazi.
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshale eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanekinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza ukuhlola okuyisisekelo: Ukuqondisisa ulimi olukhulunywayo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola
Indaba
oyixoxela
abafundi
noma
oyifundela
phezulu

1. **Sebenzisa lesi sikhathi ukuhlola ukuqondisisa ulimi olukhulunywayo. (Umsebenzi ophindwayo).**

a. Hlela abafundi ukuze bakwazi ukukulalela.

2. **Xoxela noma ufundele abafundi indaba emfushane (imizuzu emi-5).**

a. Buza abafundi ngamunye baphendule imibuzo ekhunjulwa kalula, isib.: ubani, nini, kuphi, yini.

3. **Incazelo Yamazinga:**

1 = Umfundi akakwazi ukuphendula kahle umbuzo.
2 = Umfundi uphendula kahle umbuzo kodwa ngokungabaza.
3 = Umfundi uphendula kahle umbuzo futhi ngokushesha.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Xoxani ngendaba yokufunda ngokwabelana

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...
Ngiyithandle
ngesikhathi...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbuzisa abafundi ngendaba yokwabelana yaleli sonto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Yenza ukuhlola okuyisisekelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Sebenzisa lesi sikhathi ukuhlola imisindo. (Umsebenzi ophindwayo).**
  - a. Hlela ikilasi liqedele umdwebo noma umsebenzi obhalwayo.
  - b. Bizela abafundi ngamunye etafuleni lakho.
  - c. Yiba nohlu lwezinhlamvu zolimi lwakho, zibhalwe ngamagama amakhulu futhi acacile.
2. **Khomba uhlamvu ngalunye bese ucela umfundi alufunde (umsindo).**
  - a. Bhala phansi izinhlamvu umfundi angakakwazi ukuzifunda.
3. **Incazelo Yamazinga:**

1 = Umfundi ufunda kahle izinhlamvu eziyi-0 kuya kweziyi-8.
2 = Umfundi ufunda kahle izinhlamvu eziyi-9 kuya kweziyi-18.
3 = Umfundi ufunda kahle izinhlamvu eziyi-19 noma ngaphezulu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 3

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Usuku lokuqala luka-Olwethu*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: Namhlanje sizodweba bese silebula ingxenye esiyithandayo endabeni.
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Vala amehlo wenze sengathi uyacabanga.
  - b. Vula amehlo bese uthi: Ingxenye engiyithandayo yendaba yilapho...
  - c. Gwema ukukhetha izimpendulo ezisobala kakhulu ngesibonelo sakho.
  - d. Dweba isithombe ngokushesha ebhodini. Ngesikhathi udweba, chaza ukuthi udweba ini.
  - e. Yengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Tshela abafundi bavale amehlo bacabange ngengxenye abayithandayo yendaba.
  - b. Ithi: Cabangani ngomqondo wakho, ungakopeli isibonelo sami.
  - c. Okulandelayo, tshela abafundi bavule amehlo bese bexoxa ngezimpendulo zabo nozakwabo.
  - d. Bese, utshele abafundi badwebe le ngxenye yendaba ezincwadini zabo zokuzilolonga.
  - e. Siza abafundi bengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2 emidwetsheni yabo.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bakhombise abalingani umsebenzi wabo.
  - b. Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala
Ilebuli: Igama

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizoqedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukaniiswa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: Yengeza imininingwane emdwetsheni wakho.
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi: Khumbulani ukuhlola ukuthi: Uhlamvu lokuqala lwegama lungusohlamvukazi.
4. **Uma isikhathi sikuvumela, cela abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza ukuhlola okuyisisekelo: Ukuqondisisa ulimi olukhulunywayo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola
Indaba
oyixoxela
abafundi
noma
oyifundela
phezulu

1. **Sebenzisa lesi sikhathi ukuhlola ukuqondisisa ulimi olukhulunywayo. (Umsebenzi ophindwayo).**
  - a. Hlela abafundi ukuze bakwazi ukukulalela.
2. **Xoxela noma ufundele abafundi indaba emfushane (imizuzu emi-5).**
  - a. Buza abafundi ngamunye baphendule imibuzo ekhunjulwa kalula, isib.: ubani, nini, kuphi, yini.
3. **Incazelo Yamazinga:**

1 = Umfundi akakwazi ukuphendula kahle umbuzo.
2 = Umfundi uphendula kahle umbuzo kodwa ngokungabaza.
3 = Umfundi uphendula kahle umbuzo futhi ngokushesha.

Qaphela: Sebenzisa imiphumela yokuhlola okuyisisekelo uku:

  - Hlalisa abafundi ngababili ngokwamazinga axubile
  - Hlela abafundi ngamaqembu anamakhono alinganayo Ukufunda Ngamaqembu Okulawulwayo

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Isethulo Somlomo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Abafundi
abakhethiwe
bazoletsha
into noma
isithombe
soku 'Bonisa
uChaze'

1. **Hlalisa abafundi ukuze babuke ozakwabo bethula izethulo zabo zomlomo.**
2. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi olandelayo: Bonisani nichaze**
  - a. Phakamisa into noma isithombe osilethile ukuze usibonise.
  - b. Sitshele ngento noma ngesithombe osilethile. Ithi:
    - Namuhla ngizonitshela mayelana...
    - Yi... (ubungako, umbala, isisindo, isimo sayo, njll.)
    - Isetshenziselwa...
    - Ngiyithanda ngoba...
  - c. Bese, ubuza ikilasi: Ingabe kukhona imibuzo?
  - d. Uma kukhona onombuzo, zama ngokusemandleni ukuwuphendula.
3. **Khumbuza abafundi ngala makhono ezethulo ngomlomo:**
  - a. Uma wethula indaba yakho, khumbula lokhu:
    - Bamba into noma isithombe sakho ukuze wonke umuntu asibone.
    - Yisho imisho yakho ngokulandelayo kwayo
    - Yisho into kube kanye – ungaziphindi
    - Khulumela phezulu, ngezwi elicacile
4. **Biza abafundi abaqokiwe ngamunye ngesikhathi bazokwethula umsebenzi wabo.**
  - a. Yakha ukuzethemba komfundi ngamunye ngokuthi ubonge indlela ethule ngayo umsebenzi wakhe bese ubanika umbono owakhayo.
  - b. Ekugcineni kwesifundo, nikeza abafundi umbono ojwayelekile ngezethulo zabo ukuze benze kangcono ngokulandelayo. Isibonelo: Ngibe nobunzima bokuzwa abanye benu. Ngicela nizame ukuphakamisa amaphimbo – sifuna ukuzwa lokho enikushoyo.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: a
Izithombe /
izinto eziqala
ngo-a

1. **Yethula umsindo omusha: a**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngawo noma asebenzisa umsindo: a**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngawo noma elisebenzisa umsindo, a?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. amasi, ama-apula.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokuzungezisa izihlakala kuya ngakwesesinxele nangakwesokudla.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa: a**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: a
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: a**
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: a**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi
lesingeniso 13

1. Yethula indaba.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *Umngane engibhalelana naye, uLi Wei*
- Ithi: Abangane bokubhalelana ngabantu abahlala ezindaweni ezahlukeni emhlabeni abenza ubungane ngokubhalelana izincwadi. Kule ndaba, sifunda ngekilasi laseNingizimu Afrika labantwana beBanga 1 abanabangane ababhalelana nabo izincwadi eShayina. Ngaphambi kokuba uthisha wabo abanikeze izincwadi zabo, ubachazela konke ngesikole saseShayina.
- Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
- Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
- Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
- Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?

3. Chaza isu lokuqondisisa.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Xhumanisa
- Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Ukuqondisa Ikilasi Lonke

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Izincwadi
zabafundi
zokubhalela
Amapensela
abafundi

- Sebenzisa lesi sikhathi ukuqeqesha abafundi ngezimiso nemigomo yoFQL.
- Uma lokhu kwenziwa ngemfanelo, kulula kanjalo ukuphatha uFQL.

Amalungiselelo

1. Ekuqaleni koFQL, hlonza uqeqeshe abaqaphi baphakele:
  - IziNcwadi Eziyisisekelo Sokufunda
  - Izincwadi zabafundi zokubhalela
2. Qeqesha abafundi ukuvula iziNcwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda nezincwadi zabo zokubhalela ekhasini eliyilo.
3. Tshela abafundi ukuthi kusuka eSontweni 5, ngesikhathi soFQL, abafundi bazosebenza ngababili ukwenza imisebenzi eziNcwadini zabo Eziyisisekelo Sokufunda.

Ukufunda ngababili

1. Tshela abafundi ukuthi kusuka eSontweni 5, bazosebenza nabalingani babo ukwenza imisebenzi.
2. Bonisa abafundi imisebenzi yokuzilolonga yosuku.
3. Basize bahlonze umsebenzi ngamunye, bakuqonde futhi okufanele kwenziwe.

Yenza imigomo mayelana noFQL

1. Qeqesha abafundi ngeqoqo lemigomo esebenzela wena nengqikithi yakho.
2. Lezi kufanele zifake imigomo efana nalena:
  - a. Shintshanani uma nifunda, nilalele uma kusetshenzwa nomlingani wakho.
  - b. Sebenzisa iphimbo lakho langaphakathi / iphimbo elisezingeni loku-1 / iphimbo elinyenyeyayo.
  - c. Mbekezelele umsize umlingani wakho.
  - d. Ungaphakamisi isandla uhluphe uthisha uma esalalele kofundayo.
  - e. Uma udinga ukuya ngasese, sebenzisa isiCelo seNdlu eNcane.
  - f. Uma uxakekile, qhubekela emsebenzini olandelayo. Cela uthisha akusize uma ekhululekile.

Ukuphetha isifundo

1. Qeqesha abafundi ukuvala iziNcwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda nezincwadi zokubhalela.
2. Qeqesha abaqaphi baqoqe izincwadi ngokushesha nangokuthula bazibuyisele eshalofini lazo.
3. Babonge abafundi ngemizamo yabo. Khomba izinto ezimbalwa abazenze kahle.

Gxilisa isimiso nemigomo.

1. Hambisa ngale nqubo nsuku zonke amasonto amabili.
2. Ukuze uFQL kube yimpumelelo, abafundi kufanele bazi okulindeleke kubo nokuthi kumele baziphathe kanjani.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba - zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 2.
  - b. Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
  - c. Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama lwendikimba.
  - d. Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
  - e. Bafundele uhlu lwamagama.
2. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**
  - a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
    - *iShayina: Izwe elikhulu elise-Asia. Kunabantu abaningi kakhulu abahlala kulo; kukhulunywa izilimi ezahlukenene kudliwa nokudla okuhlukile.*
    - *funda: Ukuthola ulwazi ngezinto ezintsha nokufunda ukwenza izinto obungeke ukwazi ukuzenza ngaphambili.*
    - *incwadi: Umyalezo obhalwa ephepheni onikezwe, noma othungyelwe, kumuntu othize.*
3. **Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye:**

K: Khomba isithombe noma into yangempela

L: Lingisa igama

T: Tshela abafundi incazelo yegama

Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: a

1. **Buyekeza umsindo omusha: a**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngawo noma asebenzisa umsindo: a**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngawo noma elisebenzisa umsindo, a?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. amasi, ama-apula.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu siyidlalise ngokuyivala siyivule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa: A**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: A
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: A**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: A**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlale umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 15

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalelisisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: *Umngane engibhalelana naye, uLi Wei*
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Ukuqondisa Ikilasi Lonke

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

Izincwadi
zabafundi
zokubhalela

Amapensela
abafundi

1. Phinda inqubo yomumo yangoMsombuluko.
2. Bonisa abafundi imisebenzi yokuzilolonga yosuku.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Ukuxoxa indaba ngobuciko

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ngobuciko bokuxoxa izindaba.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Tshela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 5.
2. **Tshela abafundi babheke isithombe.**
  - a. Buza: Yini eniyibona kulesi sithombe?
3. **Tshela abafundi baqambe indaba emfushane ngamunye besusela esithombeni.**
4. **Tshela abafundi bayihlele kanjani indaba yabo. Ithi:**
  - a. Nikeza umlingiswa ngamunye igama endabeni yakho.
  - b. Isho indaba yenzeka kuphi.
  - c. Indaba yakho kumele ibe nesiqalo, umzimba nesiphetho.
  - d. Lesi sithombe sibonisa ingxenye ethile yendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiqalo sendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa umzimba wendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiphetho sendaba yakho.
  - e. Ungayiqala indaba ngokuthi:
    - a. I-alamu ayikhalanga...
    - b. Emva kokuphuma kwesikole...
5. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bacange ngendaba yabo buthule.
  - b. Bese, utshela abafundi ukuthi bashintshane ngokuxoxa izindaba zabo eqenjini. Ungakwenza lokhu ngokusebenzisa 'induku / itshe lokukhuluma'.
  - c. Besakhuluma abafundi, hamba phakathi kwabo ulalele.
6. **Phetha isifundo kanje:**
  - a. Biza umfundi oyedwa abelane indaba yakhe nekilasi lonke, noma ubuze umfundi oyedwa noma ababili imibuzo ngezindaba zeqembu labo.
    - Buza: Ibiphathelene nani indaba kaX?
    - Buza: Yini oyithandile ngendaba kaX?
  - b. Nika ikilasi umbiko wabo bonke ukuze bathuthukise izindaba zabo. Isibonelo: Ngokuvamile, ekuqaleni kwendaba, siyasho indaba yenzeka kuphi, nokuthi obani abalingiswa. Ngokuzayo, zamani ukufaka lolu lwazi ezindabeni zenu.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: a

1. **Buyekeza umsindo omusha: a**
  - a. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ucele abafundi abahlukene bafunde umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngawo noma asebenzisa umsindo: a**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngawo noma elisebenzisa umsindo, a?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. amasi, ama-apula.

Ukubhala ngesandla: Zijwayeze ukubhala ngesandla

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Asifudumeze iminwe yethu ngokwenza sengathi sidlala ipiyano.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Bonisa lubhalwa kanjani: a**
  - a. Bonisa abafundi lubhalwa kanjani uhlamvu ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala izinombolo, chaza ukuthi uqala kuphi, kanye nendawo yokuphela kwenombolo ngayinye.
  - c. Okulandelayo, bhala umugqa omncanyana wezinhlamvu, ubonise sivulwa kanjani isikhala esingangomunwe owodwa phakathi kwezinhlamvu.
  - d. Phinda le ndlela ubonise indlela yokubhala: A
3. **Yalela abafundi babhale ezincwadini zabo zokubhalela.**
  - a. Yalela abafundi babhale: umugqa wohlamvu oluncane a
  - b. Yalela abafundi babhale: umugqa kasonhlamvukazi A
  - c. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye: kwakhiwa kanjani uhlamvu nokushiyana kwezikhala.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 15

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Umngane engibhalelana naye, uLi Wei*
  - d. Ithi: *Abangane* bokubhalelana ngabantu abahlala ezindaweni ezahlukene emhlabeni abenza ubungane ngokubhalelana izincwadi. Kule ndaba, sifunda ngekilasi laseNingizimu Afrika labantwana beBanga 1 abanabangane ababhalelana nabo izincwadi eShayina. Ngaphambi kokuba uthisha wabo abanikeze izincwadi zabo, ubachazela konke ngesikole saseShayina.
  - e. Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
2. **Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi izithombe.
  - c. Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
  - d. Balula amagama akulwazimagama uma evela.
  - e. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - f. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Xhumanisa
    - Buza abafundi: Ungaxhumanisa yini kule ndaba? Kwake kwenzeka into efana nalokhu kuwe noma kumuntu omaziyo?

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE,
ekhasini 63

Uhlaka
lokubhala:

Ngihamba
nge...

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukusebenzisa usonhlamvukazi ekuqaleni komusho.
  - b. Bhala umusho ebhodini: Siyaya sonke esikoleni.
  - c. Khomba kuKNZ: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusonhlamvukazi.
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe bese ubhala umusho owodwa.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: Sifika/Sifinyelela kanjani esikoleni.
3. **Chaza ngomlomo impendulo yakho yomsebenzi obhalwayo, ngaphambi kokuba uyibhale.**
  - a. Ithi: Ngiya esikoleni nge...
4. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: Indlela ofika ngayo esikoleni.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugcwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusonhlamvukazi.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Ukuqondisa Ikilasi Lonke

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

Izincwadi
zabafundi
zokubhalela

Amapensela
abafundi

1. Phinda inqubo yomumo yangoMsombuluko.
2. Bonisa abafundi imisebenzi yokuzilolonga yosuku.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: a
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE

1. **Buyekeza umsindo omusha: a**
  - a. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ucele abafundi abahlukene bafunde umsindo.
2. **Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE.**
  - a. Yalela abafundi bavule Incwadi Yokusebenzela YeDBE 1, ekhasini 27.
  - b. Chazela abafundi ngomsebenzi.
  - c. Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.
  - d. Besenza umsebenzi abafundi, hamba phakathi kwabo ubasize.

Ukubhala ngesandla: Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokunyakazisa izandla zethu.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Qedela umsebenzi wokubhala ngesandla Osencwadini Yokusebenzela YeDBE.**
  - a. Yalela abafundi bavule Incwadi Yokusebenzela YeDBE 1, ekhasini 28, 29.
  - b. Bachazele ngomsebenzi.
  - c. Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.
  - d. Besenza umsebenzi abafundi, hamba phakathi kwabo ubasize.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 15

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Umngane engibhalelana naye, uLi Wei*
  - d. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Xhumanisa
    - Ithi: Khumbulani, besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuza: Ungaxhumanisa yini kule ndaba? Kwake kwenzeka into efana nalokhu kuwe noma kumuntu omaziyo?
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE,
ekhasini 63

Uhlaka
lokubhala:

Ngihamba
nge...

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: Sifika/ Sifinyelela kanjani esikoleni.
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Ithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
  - c. Hlanganisani umqondo nibhale amagama abalulekile ebhodini, isib. izinyawo, itekisi, ibhasi
3. **Yalela abafundi bavule ikhasi okuyilona encwadini yabo yokusebenzela yeDBE.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusohlamvukazi.
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshele eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanenkinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Ukuqondisa Ikilasi Lonke

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

Izincwadi
zabafundi
zokubhalela

Amapensela
abafundi

1. Phinda inqubo yomumo yangoMsombuluko.
2. Bonisa abafundi imisebenzi yokuzilolonga yosuku.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Xoxani ngendaba yokufunda ngokwabelana

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...
Ngitsandze
lomlingiswa...
ngobe...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbuzwa abafundi ngendaba yokwabelana yaleli sonto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: a

1. **Buyekeza umsindo omusha: a**
  - a. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ucele abafundi abahlukene bafunde umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngawo noma asebenzisa umsindo: a**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngawo noma elisebenzisa umsindo, a?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziquqile, isib. amasi, ama-apula.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 15

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Umngane engibhalelana naye, uLi Wei*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: Namhlanje sizofingqa indaba.
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Ithi: Uma sifingqa indaba, kumele sithi:
    - Ibimayelana nani indaba
    - Yini engiyithandile ngendaba
    - Yini engiyifundile endabeni
  - b. Yabelana kafushane ngezimpendulo zakho kule mibuzo.
  - c. Gwema ukukhetha izimpendulo ezisobala kakhulu ngesibonelo sakho.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Tshela abafundi bacabange ngezifinyezo zabo, bangakopeli isibonelo sakho.
  - b. Tshela abafundi ukuthi baqale izimpendulo zabo kanje:
    - Indaba ibimayelana...
    - Ngithande...
    - Ngifunde...
  - c. Okulandelayo, tshela abafundi babelane ngezifinyezo zabo nozakwabo.
  - d. Ngesikhathi abafundi babelana ngezifinyezo zabo, hamba phakathi kwabo ubasize lapho kudingeka.
  - e. Ekupheleni kwesifundo, mema umfundi oyedwa kuya kwababili babelane izifinyezo zabo nekilasi.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE,
ekhasini 63

Uhlaka
lokubhala:
Ngihamba
nge...

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizoqedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukaniiswa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: Yengeza imininingwane emdwetsheni wakho.
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi: Khumbulani ukuhlola ukuthi: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusonhlamvukazi.
4. **Uma isikhathi sikuvumela, cela abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Ukuqondisa Ikilasi Lonke

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

Izincwadi
zabafundi
zokubhalela
Amapensela
abafundi

1. Phinda inqubo yomumo yangoMsombuluko.
2. Bonisa abafundi imisebenzi yokuzilolonga yosuku.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Yethula indikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izithombe
nezinto
zangempela
zokubonisa
indikimba.

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungisa isiboniso sendikimba: Iminden i yethu**
2. **Buza imibuzo evulelekile ukuvuselela ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**
  - Obani amalungu omnden i ohlala nawo?
  - Ucabanga ukuthi kuhle ukuba nomnden i omkhulu noma omncane? Kungani?
  - Yiziphi ezinye izinto ezijabulisayo ozenza nomnden i wakho?
3. **Yenza imephu yengqondo usebenzisa imibuzo nezimpendulo zabafundi.**
4. **Yengeza ezakho izimpendulo emephini yengqondo ukwengeza ulwazi lwabafundi.**
5. **Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 6.**
6. **Yalela abafundi bakhombe ukunothiswa kolimi ukuthola indikimba.**
  - a. Funda kuzwakale ukunothiswa kolimi.
  - b. Yalela abafundi bafunde kanye nawe, noma baphinde emva kwakho: Akukho okundlula igazi.
7. **Xoxa nabafundi ngokunothiswa kolimi.**
  - a. Buza: Ningangitshela ukuthi kuchazani lokhu? / Ningazicabangela impendulo?
  - b. Khuthaza abafundi babelane ngemibono.
  - c. Chaza incazelo noma ubanikeze impendulo kanje: Lesi sisho sisho ukuthi uthando nokwesekwa komnden i kunamandla futhi kubaluleke kakhulu ukundlula yonke into.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: b

Izithombe /
izinto eziqala
ngo-b

1. **Yethula umsindo omusha: b**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngawo noma asebenzisa umsindo: b**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngawo noma elisebenzisa umsindo, b?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. ibukubuku, ibala.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokunyakazisa izandla zethu.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakiwa: b**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: b
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: b**
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: b**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi
lesingeniso
25

1. Yethula indaba.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *Ibhele ligundiwe*
- Ithi: *Kule ndaba, sihlalana nezelamani, uMarie noJosh. Kule ndaba, uJosh uzama ukwenzela udadewabo into enhle, kodwa ugcina emcasula. Sibona ukuthi izelamani zingacasulana kanjani bese zixabane, nokuthi zingaxolelana kanjani.*
- Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
- Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
- Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
- Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?

3. Chaza isu lokuqondisisa.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Yenza iziphetho
- Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Ukuqondisa Ikilasi Lonke

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Izincwadi
zabafundi
zokubhalela
Amapensela
abafundi

- Sebenzisa lesi sikhathi ukuqeqesha abafundi ngezimiso nemigomo yoFQL.
- Uma lokhu kwenziwa ngemfanelo, kulula kanjalo ukuphatha uFQL.

Amalungiselelo

1. Ekuqaleni koFQL, hlonza uqeqeshe abaqaphi baphakele:
  - IziNcwadi Eziyisisekelo Sokufunda
  - Izincwadi zabafundi zokubhalela
2. Qeqesha abafundi ukuvula iziNcwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda nezincwadi zabo zokubhalela ekhasini eliyilo.
3. Tshela abafundi ukuthi kusuka eSontweni 5, ngesikhathi soFQL, abafundi bazosebenza ngababili ukwenza imisebenzi eziNcwadini zabo Eziyisisekelo Sokufunda.

Ukufunda ngababili

1. Tshela abafundi ukuthi kusuka eSontweni 5, bazosebenza nabalingani babo ukwenza imisebenzi.
2. Bonisa abafundi imisebenzi yokuzilolonga yosuku.
3. Basize bahlonze umsebenzi ngamunye, bakuqonde futhi okufanele kwenziwe.

Yenza imigomo mayelana noFQL

1. Qeqesha abafundi ngeqoqo lemigomo esebenzela wena nengqikithi yakho.
2. Lezi kufanele zifake imigomo efana nalena:
  - a. Shintshanani uma nifunda, nilalele uma kusetshenzwa nomlingani wakho.
  - b. Sebenzisa iphimbo lakho langaphakathi / iphimbo elisezingeni loku-1 / iphimbo elinyenyezayo.
  - c. Mbekezelele umsize umlingani wakho.
  - d. Ungaphakamisi isandla uhluphe uthisha uma esalalele kofundayo.
  - e. Uma udinga ukuya ngasese, sebenzisa isiCelo seNdlu eNcane.
  - f. Uma uxakekile, qhubekela emsebenzini olandelayo. Cela uthisha akusize uma ekhululekile.

Ukuphetha isifundo

1. Qeqesha abafundi ukuvala iziNcwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda nezincwadi zokubhalela.
2. Qeqesha abaqaphi baqoqe izincwadi ngokushesha nangokuthula bazibuyisele eshalofini lazo.
3. Babonge abafundi ngemizamo yabo. Khomba izinto ezimbalwa abazenze kahle.

Gxilisa ngaphakati isimiso nemigomo.

1. Hambisa ngale nqubo nsuku zonke amasonto amabili.
2. Ukuze uFQL kube yimpumelelo, abafundi kufanele bazi okulindeleke kubo nokuthi kumele baziphathe kanjani.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba - zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 6.
  - b. Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
  - c. Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama lwendikimba.
  - d. Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
  - e. Bafundele uhlu lwamagama.
2. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**
  - a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
    - *umndeni: Abantu ohlala nabo abakunakekelayo, njengabazali, abafowenu, odadewenu nabokhulu.*
    - *ukugunda izinwele: Lapho umuntu ekugunda izinwele ukuze zibe mfushane noma zibukeke kahle.*
    - *okukhethekile: Into ehlukile futhi ebalulekile, noma ekwenza ujabule.*
3. **Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye:**

K: Khomba isithombe noma into yangempela

L: Lingisa igama

T: Tshela abafundi incazelo yegama

Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Fundisa futhi wenze ukuhlanganisa

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: b

1. **Buyekeza umsindo omusha: b**
  - a. Isho umsindo $\times 3$.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo $\times 3$.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Bonisa ikhono lokuhlanganisa.**
  - a. Bhala imisindo elandelayo ebhodini: a, b
  - b. Khomba uhlamvu ngalunye bese uphimsela umsindo.
  - c. Hlanganisa ezinye zalezi zinhlamvu ukwakha igama.
    - Isibonelo: $b-a-b-a = \text{baba}$
  - d. Khomba uhlamvu lokuqala bese usho umsindo, qede uwubhale phansi.
  - e. Phindaphinda ngale ndlela kuyo yonke imisindo egameni.
  - f. Bese, uhambisa umunwe wakho ngaphansi kwegama, uhlanganise imisindo usahambisa umunwe. Ekugcineni, ufunde igama.
  - g. Biza idlanzana labafundi lizokwakha awawo amagama ebhodini.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu siyidlalise ngokuyivala siyivule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa: B**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: B
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: B**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: B**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela $\times 3$.
  - b. Hamba hamba uhlale umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 27

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalelisisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: *Ibhele* ligundiwe
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Ukuqondisa Ikilasi Lonke

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

Izincwadi
zabafundi
zokubhalela

Amapensela
abafundi

1. Phinda inqubo yomumo yangoMsombuluko.
2. Bonisa abafundi imisebenzi yokuzilolonga yosuku.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama bese nixoxa ngesithombe sendikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**
  - a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
    - *isihlobo: Umuntu osemndenini, njengomzali, ubabekazi, umalume, noma ugogo nomkhulu.*
    - *uhlobene: Abantu abasemndenini owodwa bahlobene.*
    - *iselamani: umfowenu noma udadewenu.*
  - b. Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye.
2. **Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 8.
  - b. Tshela abafundi ngolwazi olulandelayo ngesithombe:
    - *Kunezinhlobo eziningi ezahlukeni zemindenini. Umndenini ungase ube nomzali oyedwa, abazali ababili, ogogo nomkhulu, abazali bokutholwa, noma abazali abahlala ngokuhlukana.*
    - *Abangane ngabantu okhetha ukudlala nabo, kodwa imindenini ngabantu abakunakekelayo futhi abahlala ekhaya kini noma abahlobene nawe.*
    - *Imindenini ingase yehluka ngezindlela eziningi. Okwakha umndenini luthando nokunakekelana. Imindenini iyasizana, igcinana iphephile futhi yabelana ngezinto.*
3. **Xoxa ngesithombe.**
  - a. Sebenzisa imibuzo elandelayo ukuxoxa ngesithombe kanje:
    - Buza umbuzo wokuqala.
    - Yalela abafundi baxoxe nozakwabo ngombuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
    - Yakha ulwazi lwabafundi lwangaphambilini ngokulungisa ukungaqondi nangokwabelana ngolwazi oluhambisana nendikimba.
    - Phindaphinda le ndlela kuyo yonke imibuzo.
4. **Imibuzo:**
  - a. Obani abantu abasemndenini wakho?
  - b. Uyini umehluko phakathi kwelunga lomndenini nomngani?
  - c. Imindenini ingahlukana ngaziphi izindlela omunye komunye?

Imisindo: Fundisa uzijwayeze ukwehlukanisa

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: b

1. **Buyekeza umsindo omusha: b**
  - a. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ucele abafundi abahlukene bafunde umsindo.
2. **Bonisa ikhono lokwehlukanisa.**
  - a. Bhala amagama alandelayo ebhodini: baba, aba
  - b. Hlukanisa igama lokuqala.
  - c. Khomba uhlamvu lokuqala bese usho umsindo.
  - d. Phindaphinda ngale ndlela kuyo yonke imisindo egameni.
  - e. Bese uhambise umunwe wakho ngaphansi kwegama, uhlanganise imisindo usahambisa umunwe.
  - f. Bizela abafundi ngamunye ebhodini bazokwehlukanisa amanye amagama.

Ukubhala ngesandla: Zijwayeze ukubhala ngesandla

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokufonyoza iphepha sibuye silelule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Bonisa lubhalwa kanjani: b**
  - a. Bonisa abafundi lubhalwa kanjani uhlamvu ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala izinombolo, chaza ukuthi uqala kuphi, kanye nendawo yokuphela kwenombolo ngayinye.
  - c. Okulandelayo, bhala umugqa omncanyana wezinhlamvu, ubonise sivulwa kanjani isikhala esingangomunwe owodwa phakathi kwezinhlamvu.
  - d. Phinda le ndlela ubonise indlela yokubhala: B
3. **Yalela abafundi babhale ezincwadini zabo zokubhalela.**
  - a. Yalela abafundi babhale: umugqa wohlamvu oluncane b
  - b. Yalela abafundi babhale: umugqa kasonhlamvukazi B
  - c. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye: kwakhiwa kanjani uhlamvu nokushiyana kwezikhala.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 27

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Ibhele ligundiwe*
  - d. Ithi: *Kule ndaba, sihlalana nezelamani, uMarie noJosh. Kule ndaba, uJosh uzama ukwenzela udadewabo into enhle, kodwa ugcina emcasula. Sibona ukuthi izelamani zingacasulana kanjani bese zixabane, nokuthi zingaxolelana kanjani.*
2. **Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushicilele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi izithombe.
  - c. Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
  - d. Balula amagama akulwazimagama uma evela.
  - e. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
    - Bhokisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhokisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cella abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - f. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza iziphetho
    - Buza abafundi: Yini esingayiqagela kahle ngalokhu angasitshelanga ngakho umbhali? Yini ongayiqagela ngemicabango noma imizwa yomlingiswa?

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Ilebuli:
Amagama

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukusebenzisa usonhlamvukazi ekuqaleni kwegama lomuntu.
  - b. Bhala umusho ebhodini: Igama lakhe nguSusie.
  - c. Khomba kuKNZ: Uhlamvu lokuqala lwegama lungusonhlamvukazi.
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe ufake ilebuli eli-1 kuya kwama-2.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: Abantu abasemndenini wethu.
3. **Chaza ngomlomo impendulo yakho yomsebenzi obhalwayo, ngaphambi kokuba uyibhale.**
  - a. Ithi: Abanye abantu abasemndenini wami...
4. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: Umndeni wakho.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugcwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Uhlamvu lokuqala lwegama lungusonhlamvukazi.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Ukuqondisa Ikilasi Lonke

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

Izincwadi
zabafundi
zokubhalela

Amapensela
abafundi

1. Phinda inqubo yomumo yangoMsombuluko.
2. Bonisa abafundi imisebenzi yokuzilolonga yosuku.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: b
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE

1. **Buyekeza umsindo omusha: b**
  - a. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ucele abafundi abahlukene bafunde umsindo.
2. **Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE.**
  - a. Yalela abafundi bavule Incwadi Yokusebenzela YeDBE 1, ekhasini 59.
  - b. Chazela abafundi ngomsebenzi.
  - c. Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.
  - d. Besenza umsebenzi abafundi, hamba phakathi kwabo ubasize.

Ukubhala ngesandla: Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Asifudumeze iminwe yethu ngokwenza sengathi sidlala ipiyano.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Qedela umsebenzi wokubhala ngesandla Osencwadini Yokusebenzela YeDBE.**
  - a. Yalela abafundi bavule Incwadi Yokusebenzela YeDBE 1, ekhasini 60..
  - b. Bachazele ngomsebenzi.
  - c. Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.
  - d. Besenza umsebenzi abafundi, hamba phakathi kwabo ubasize.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 27

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Ibhele ligundiwe*
  - d. Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza iziphetho
    - Ithi: Khumbulani, besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuza: Yini esingayiqagela kahle ngalokhu angasitshelanga ngakho umbhali? Yini ongayiqagela ngemicabango noma imizwa yomlingiswa?
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushелеle futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhekisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhekisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Ilebuli:
Amagama

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: Abantu abasemndenini wethu.
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Ithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
  - c. Hlanganisani umqondo nibhale amagama abalulekile ebhodini, isib. UMama, uBaba, uGogo
3. **Yalela abafundi baqale babhale ezincwadini zabo zokubhalela.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Uhlamvu lokuqala lwegama lungusohlamvukazi.
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshela eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanenkinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Ukuqondisa Ikilasi Lonke

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

Izincwadi
zabafundi
zokubhalela

Amapensela
abafundi

1. Phinda inqubo yomumo yangoMsombuluko.
2. Bonisa abafundi imisebenzi yokuzilolonga yosuku.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Xoxani ngendaba yokufunda ngokwabelana

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...
Ngiyithandile
ngesikhathi...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbuza abafundi ngendaba yokwabelana yaleli onto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Shintshashintsha imisindo esemagameni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. **Khombisa indlela yokushintsha imisindo kuleli gama elilandelayo: baba**
  - a. Bhala igama ebhodini.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi kwenzekani uma ukhipha umsindo wokuqala /b/. Usala no: -aba

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 27

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Ibhele ligundiwe*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: Namhlanje sizodweba bese silebula ingxenye esiyithandayo endabeni.
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Vala amehlo wenze sengathi uyacabanga.
  - b. Vula amehlo bese uthi: Ingxenye engiyithandayo yendaba yilapho...
  - c. Gwema ukukhetha izimpendulo ezisobala kakhulu ngesibonelo sakho.
  - d. Dweba isithombe ngokushesha ebhodini. Ngesikhathi udweba, chaza ukuthi udweba ini.
  - e. Yengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Tshela abafundi bavale amehlo bacabange ngengxenye abayithandayo yendaba.
  - b. Ithi: Cabangani ngomqondo wakho, ungakopeli isibonelo sami.
  - c. Okulandelayo, tshela abafundi bavule amehlo bese bexoxa ngezimpendulo zabo nozakwabo.
  - d. Bese, utshela abafundi badwebe le ngxenye yendaba ezincwadini zabo zokuzilolonga.
  - e. Siza abafundi bengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2 emidwetsheni yabo.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bakhombise abalingani umsebenzi wabo.
  - b. Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Ilebuli:
Amagama

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizoqedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukaniiswa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: Yengeza ilebuli emdwetsheni wakho.
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi: Khumbulani ukuhlola ukuthi: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusonhlamvukazi.
4. **Uma isikhathi sikuvumela, cela abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Ukuqondisa Ikilasi Lonke

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Izincwadi
zabafundi
zokubhalela
Amapensela
abafundi

1. Phinda inqubo yomumo yangoMsombuluko.
2. Bonisa abafundi imisebenzi yokuzilolonga yosuku.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Isethulo Somlomo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. **Hlalisa abafundi ukuze babuke ozakwabo bethula izethulo zabo zomlomo.**
2. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi olandelayo: Uxoxa indaba yakho**
  - a. Sitshele ukuthi indaba yakho imayelana nani. Ithi:
  - b. Namuhla ngizonitshela mayelana...
  - c. Bese, uxoxa indaba yakho.
  - d. Sitshele okwenzekile ngokulandelana kwakho.
  - e. Sitshele amaphuzu abalulekile ngendaba yakho.
  - f. Phetha ngokusitshela ukuthi indaba yakho yakwenza wazizwa kanjani.
3. **Khumbuza abafundi ngala makhono ezethulo ngomlomo:**
  - a. Ngesikhathi uxoxa indaba yakho, khumbula lokhu:
    - Sitshele ukuthi indaba yakho imayelana nani
    - Sitshele ukuthi kwenzeke nini
    - Sitshele ukuthi kwenzeke kubani
    - Yisho imisho yakho ngokulandelana kwayo
    - Yisho into kube kanye – ungaziphindi
    - Khulumela phezulu, ngezwi elicacile
4. **Biza abafundi abaqokiwe ngamunye ngesikhathi bazokwethula umsebenzi wabo.**
  - a. Yakha ukuzethemba komfundi ngamunye ngokuthi ubonge indlela ethule ngayo umsebenzi wakhe bese ubanika umbono owakhayo.
  - b. Ekugcineni kwesifundo, nikeza abafundi umbono ojwayelekile ngezethulo zabo ukuze benze kangcono ngokulandelayo. Isibonelo: Ngibe nobunzima bokuzwa abanye benu. Ngicela nizame ukuphakamisa amaphimbo – sifuna ukuzwa lokho enikushoyo.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: d
Izithombe /
izinto eziqala
ngo-d

1. **Yethula umsindo omusha: d**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngawo noma asebenzisa umsindo: d**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngawo noma elisebenzisa umsindo, d?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. udoti, idolo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Asifudumeze iminwe yethu ngokwenza sengathi sidlala ipiyano.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakiwa: d**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: d
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: d**
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: d**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi
lesingeniso 37

1. Yethula indaba.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *Usana lwakubo kaTseko*
- Ithi: *Le ndaba* imayelana nomfana ogama lakhe linguTseko esezoba ngubhuti omdala. Sifunda ukuthi ugogo wakhe uzohlala nabo bese emfundisa indlela yokunakekela usana.
- Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
- Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
- Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
- Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?

3. Chaza isu lokuqondisisa.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Yenza iziphetho
- Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Ukusebenza ngamaqembu

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

Izincwadi
zabafundi
zokubhalela

Amapensela
abafundi

- Sebenzisa lesi sikhathi ukuqeqesha abafundi ngezimiso nemigomo yoFQL.
- Uma lokhu kwenziwa ngemfanelo, kulula kanjalo ukuphatha uFQL.

Amalungiselelo

1. Hambisa ngesimiso esijwayelekile uhlalise abafundi ngababili neziNcwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda nezincwadi zokubhalela.
2. Tshela ikilasi ukuthi uzolikhombisa okufanele bakwenze uma ubiza iqembu lizofunda.

Amaqembu okufunda

1. Qiniseka ukuthi uhlele abafundi kuya ngekhono elifanayo emaqenjini o-FQL.
2. Tshela abafundi igama leqembu labo. Qapha: Abafundi abaphoqekile ukuthi bahlale njalo kula maqembu.
3. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amagama amaqembu abo - dlalani imidlalo ukuqinisa lokhu. Isibonelo, tshela bonke abafundi beqembu lamaDube basukume; tshela abafundi beqembu lamaBhubesi babeke izandla ekhanda, njll.

Ukubiza iQembu lizoFunda

1. Khumbuza abafundi ukuthi ikuphi indawo yoFQL.
2. Khumbuza abafundi ukuthi beze neziNcwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda uma beza ukuzofunda.
3. Khumbuza abafundi imigomo: uma ubabiza, kufanele bahambe ngokushesha nangokuthula beya endaweni, bangaphazamisi abanye abafundi.
4. Biza iqembu lizohlala endaweni yokufunda.
5. Qiniseka ukuthi baneziNcwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.
6. Yenza ukuthi ikilasi lonke linikeze uvo lwalo ngomsebenzi wabo
7. Phinda neqembu elilandelayo.

Ukuphetha isifundo

1. Qeqesha abafundi ukuvala iziNcwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda nezincwadi zokubhalela.
2. Qeqesha abaqaphi baqoqe izincwadi ngokushesha nangokuthula bazibuyisele eshalofini lazo.
3. Babonge abafundi ngemizamo yabo. Khomba izinto ezimbalwa abazenze kahle.

Gxilisa ngaphakati isimiso nemigomo.

1. Hambisa ngale nqubo nsuku zonke amasonto amabili.
2. Ukuze uFQL kube yimpumelelo, abafundi kufanele bazi okulindeleke kubo nokuthi kumele baziphathe kanjani.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba - zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**

- Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 6.
- Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
- Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama lwendikimba.
- Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
- Bafundele uhlu lwamagama.

2. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**

- Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
  - ingubo yokulala: Indwangu enkulu ethambile esetshenziswa ukukugcina ufudumele.*
  - isipho: Into oyinika umuntu ukuze ajabule, noma agubhe usuku olukhethekile, njengosuku lokuzalwa.*
  - zijwayeze / qeqesha: Ukwenza into uphindelela ukuze ube ngcono kuyo.*

3. **Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye:**

K: Khomba isithombe noma into yangempela

L: Lingisa igama

T: Tshela abafundi incazelo yegama

Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Fundisa futhi wenze ukuhlanganisa

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: d

1. **Buyekeza umsindo omusha: d**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Bonisa ikhono lokuhlanganisa.**
  - a. Bhala imisindo elandelayo ebhodini: *a, b, d*
  - b. Khomba uhlamvu ngalunye bese uphimsela umsindo.
  - c. Hlanganisa ezinye zalezi zinhlamvu ukwakha igama.
    - Isibonelo: d-a-d-a = dada
  - d. Khomba uhlamvu lokuqala bese usho umsindo, qede uwubhale phansi.
  - e. Phindaphinda ngale ndlela kuyo yonke imisindo egameni.
  - f. Bese, uhambisa umunwe wakho ngaphansi kwegama, uhlanganise imisindo usahambisa umunwe. Ekugcineni, ufunde igama.
  - g. Biza idlanzana labafundi lizokwakha awawo amagama ebhodini.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokunyakazisa izandla zethu.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa: D**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: *D*
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: D**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: D**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlale umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 39

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalelisisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: *Usana lwakubo kaTseko*
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Ukusebenza ngamaqembu

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

Izincwadi
zabafundi
zokubhalela

Amapensela
abafundi

1. Phinda inqubo yomumo yangoMsombuluko.
2. Biza amaqembu ngokwehlukana eze endaweni yokufunda.
3. Khumbuza ikilasi lonke imigomo nokuthi sisetshenziswa kanjani isicelo sendlu encane.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Ukuxoxa indaba ngobuciko

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ngobuciko bokuxoxa izindaba.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Tshela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 9.
2. **Tshela abafundi babheke isithombe.**
  - a. Buza: Yini eniyibona kulesi sithombe?
3. **Tshela abafundi baqambe indaba emfushane ngamunye besusela esithombeni.**
4. **Tshela abafundi bayihlele kanjani indaba yabo. Ithi:**
  - a. Nikeza umlingiswa ngamunye igama endabeni yakho.
  - b. Isho indaba yenzeka kuphi.
  - c. Indaba yakho kumele ibe nesiqalo, umzimba nesiphetho.
  - d. Lesi sithombe sibonisa ingxenye ethile yendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiqalo sendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa umzimba wendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiphetho sendaba yakho.
  - e. Ungayiqala indaba ngokuthi:
    - a. Bokuwubusuku bemidlalo emndenini wakwa ____ kanye...
    - b. Njalo ngoMgqibelo ekuseni, umndenini wakwa ____ udlale...
5. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bacange ngendaba yabo buthule.
  - b. Bese, utshele abafundi ukuthi bashintshane ngokuxoxa izindaba zabo eqenjini. Ungakwenza lokhu ngokusebenzisa 'induku / itshe lokukhuluma'.
  - c. Besakhuluma abafundi, hamba phakathi kwabo ulalele.
6. **Phetha isifundo kanje:**
  - a. Biza umfundi oyedwa abelane indaba yakhe nekilasi lonke, noma ubuze umfundi oyedwa noma ababili imibuzo ngezindaba zeqembu labo.
    - Buza: Ibiphathelene nani indaba kaX?
    - Buza: Yini oyithandile ngendaba kaX?
  - b. Nika ikilasi umbiko wabo bonke ukuze bathuthukise izindaba zabo. Isibonelo: Ngokuvamile, ekuqaleni kwendaba, siyasho indaba yenzeka kuphi, nokuthi obani abalingiswa. Ngokuzayo, zamani ukufaka lolu lwazi ezindabeni zenu.

Imisindo: Fundisa uzijwayeze ukwehlukanisa

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: d

1. **Buyekeza umsindo omusha: d**
  - a. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ucele abafundi abahlukene bafunde umsindo.
2. **Bonisa ikhono lokwehlukanisa.**
  - a. Bhala amagama alandelayo ebhodini: baba
  - b. Hlukanisa igama lokuqala.
  - c. Khomba uhlamvu lokuqala bese usho umsindo.
  - d. Phindaphinda ngale ndlela kuyo yonke imisindo egameni.
  - e. Bese uhambise umunwe wakho ngaphansi kwegama, uhlanganise imisindo usahambisa umunwe.
  - f. Bizela abafundi ngamunye ebhodini bazokwehlukanisa amanye amagama.

Ukubhala ngesandla: Zijwayeze ukubhala ngesandla

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokuzungezisa izihlakala kuya ngakwesesinxele nangakwesokudla.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Bonisa lubhalwa kanjani: d**
  - a. Bonisa abafundi lubhalwa kanjani uhlamvu ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala izinombolo, chaza ukuthi uqala kuphi, kanye nendawo yokuphela kwenombolo ngayinye.
  - c. Okulandelayo, bhala umugqa omncanyana wezinhlamvu, ubonise sivulwa kanjani isikhala esingangomunwe owodwa phakathi kwezinhlamvu.
  - d. Phinda le ndlela ubonise indlela yokubhala: D
3. **Yalela abafundi babhale ezincwadini zabo zokubhalela.**
  - a. Yalela abafundi babhale: umugqa wohlamvu oluncane d
  - b. Yalela abafundi babhale: umugqa kasonhlamvukazi D
  - c. Hamba hamba uhlale umfundi ngamunye: kwakhiwa kanjani uhlamvu nokushiyana kwezikhala.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 39

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Usana lwakubo kaTseko*
  - d. Ithi: *Le ndaba imayelana nomfana ogama lakhe linguTseko esezoba ngubhuti omdala. Sifunda ukuthi ugogo wakhe uzohlala nabo bese emfundisa indlela yokunakekela usana.*
  - e. Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
2. **Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushелеle futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi izithombe.
  - c. Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
  - d. Balula amagama akulwazimagama uma evela.
  - e. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
    - Bhekisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhekisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - f. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza iziphetho
    - Buza abafundi: Yini esingayiqagela kahle ngalokhu angasitshelanga ngakho umbhali? Yini ongayiqagela ngemicabango noma imizwa yomlingiswa?

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE,
ekhasini 31

Uhlaka
lokubhala:

Ngi...

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukusebenzisa usonhlamvukazi ekuqaleni komusho.
  - b. Bhala umusho ebhodini: Igama lakhe nguJohn.
  - c. Khomba kuKNZ: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusonhlamvukazi.
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe bese ubhala umusho owodwa.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: Sibukeka kanjani.
3. **Chaza ngomlomo impendulo yakho yomsebenzi obhalwayo, ngaphambi kokuba uyibhale.**
  - a. Ithi: Ngi...
4. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: Wena.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugcwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusonhlamvukazi.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Ukusebenza ngamaqembu

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

Izincwadi
zabafundi
zokubhalela

Amapensela
abafundi

1. Phinda inqubo yomumo yangoMsombuluko.
2. Biza amaqembu ngokwehlukana eze endaweni yokufunda.
3. Khumbuza ikilasi lonke imigomo nokuthi sisetshenziswa kanjani isicelo sendlu encane.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: d
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE

1. **Buyekeza umsindo omusha: d**
  - a. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ucele abafundi abahlukene bafunde umsindo.
2. **Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE.**
  - a. Yalela abafundi bavule Incwadi Yokusebenzela YeDBE 1, ekhasini 83.
  - b. Chazela abafundi ngomsebenzi.
  - c. Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.
  - d. Besenza umsebenzi abafundi, hamba phakathi kwabo ubasize.

Ukubhala ngesandla: Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokufonyoza iphepha sibuye silelule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Qedela umsebenzi wokubhala ngesandla Osencwadini Yokusebenzela YeDBE.**
  - a. Yalela abafundi bavule Incwadi Yokusebenzela YeDBE 1, ekhasini 84, 85.
  - b. Bachazele ngomsebenzi.
  - c. Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.
  - d. Besenza umsebenzi abafundi, hamba phakathi kwabo ubasize.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 39

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Usana lwakubo kaTseko*
  - d. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza iziphetho
    - Ithi: Khumbulani, besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuza: Yini esingayiqagela kahle ngalokhu angasitshelanga ngakho umbhali? Yini ongayiqagela ngemicabango noma imizwa yomlingiswa?
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhekisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhekisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE,
ekhasini 31

Uhlaka
lokubhala:

Ngi...

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: Sibukeka kanjani.
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Ithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
  - c. Hlanganisani umqondo nibhale amagama abalulekile ebhodini, isib. mude, mfushane, muhle
3. **Yalela abafundi bavule ikhasi okuyilona encwadini yabo yokusebenzela yeDBE.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusonhlamvukazi.
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshele eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanenkinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Ukusebenza ngamaqembu

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

Izincwadi
zabafundi
zokubhalela

Amapensela
abafundi

1. Phinda inqubo yomumo yangoMsombuluko.
2. Biza amaqembu ngokwehlukana eze endaweni yokufunda.
3. Khumbuza ikilasi lonke imigomo nokuthi sisetshenziswa kanjani isicelo sendlu encane.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Xoxani ngendaba yokufunda ngokwabelana

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...
Ngiyithandile
ngesikhathi...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbuza abafundi ngendaba yokwabelana yaleli onto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukenene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Shintshashintsha imisindo esemagameni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. **Khombisa indlela yokushintsha imisindo kuleli gama elilandelayo: *dada***
  - a. Bhala igama ebhodini.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi kwenzekani uma ukhipha umsindo /d/. Usala no: da_a
  - c. Khombisa abafundi ukuthi kwenzekani uma wengeza umsindo /l/. Wenza igama elisha: dala
2. Biza abafundi abahlukenene bazodlala ngamagama: bala, baba, dada

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 39

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Usana lwakubo kaTseko*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: Namhlanje sizofingqa indaba.
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Ithi: Uma sifingqa indaba, kumele sithi:
    - Ibimayelana nani indaba
    - Yini engiyithandile ngendaba
    - Yini engiyifundile endabeni
  - b. Yabelana kafushane ngezimpendulo zakho kule mibuzo.
  - c. Gwema ukukhetha izimpendulo ezisobala kakhulu ngesibonelo sakho.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Tshela abafundi bacabange ngezifinyezo zabo, bangakopeli isibonelo sakho.
  - b. Tshela abafundi ukuthi baqale izimpendulo zabo kanje:
    - Indaba ibimayelana...
    - Ngithande...
    - Ngifunde...
  - c. Okulandelayo, tshela abafundi babelane ngezifinyezo zabo nozakwabo.
  - d. Ngesikhathi abafundi babelana ngezifinyezo zabo, hamba phakathi kwabo ubasize lapho kudingeka.
  - e. Ekupheleni kwesifundo, mema umfundi oyedwa kuya kwababili babelane izifinyezo zabo nekilasi.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE,
ekhasini 31

Uhlaka
lokubhala:
Ngi...

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizoqedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukaniiswa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: Yengeza imininingwane emdwetsheni wakho.
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi: Khumbulani ukuhlola ukuthi: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusohlamvukazi.
4. **Uma isikhathi sikuvumela, cela abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Ukusebenza ngamaqembu

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

Izincwadi
zabafundi
zokubhalela

Amapensela
abafundi

1. Phinda inqubo yomumo yangoMsombuluko.
2. Biza amaqembu ngokwehlukana eze endaweni yokufunda.
3. Khumbuza ikilasi lonke imigomo nokuthi sisetshenziswa kanjani isicelo sendlu encane.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Yethula indikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izithombe
nezinto
zangempela
zokubonisa
indikimba.

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungisa isiboniso sendikimba: Siyafunda**
2. **Buza imibuzo evulelekile ukuvuselela ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**
  - Uzizwa kanjani mayelana nokufunda ukufunda?
  - Obani abafundayo emndenini wakho? Bafunda ini?
  - Ingabe usuyakwazi ukufunda noma yimaphi amagama? Uma kunjalo, yimaphi?
3. **Yenza imephu yengqondo usebenzisa imibuzo nezimpendulo zabafundi.**
4. **Yengeza ezakho izimpendulo emephini yengqondo ukwengeza ulwazi lwabafundi.**
5. **Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 10.**
6. **Yalela abafundi bakhombe ukunothiswa kolimi ukuthola indikimba.**
  - a. Funda kuzwakale ukunothiswa kolimi.
  - b. Yalela abafundi bafunde kanye nawe, noma baphinde emva kwakho: Fundani nathi x4
  - c. Fundani nathi bangani, fundani amakhasi
  - d. Fundani bangani nilalelisise ukuse nifunde
7. **Xoxa nabafundi ngokunothiswa kolimi.**
  - a. Buza: Ningangitshela ukuthi kuchazani lokhu? / Ningazicabangela impendulo?
  - b. Khuthaza abafundi babelane ngemibono.
  - c. Chaza incazelo noma ubanikeze impendulo kanje: Leli yiculo elikhuluma ngezingane ezifunda zize zifunde izinto ezintsha. Ziyafunda, ziyabhala futhi zihlakaniphe kakhulu.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: e
Izithombe /
izinto eziqala
ngo-e
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Yethula umsindo omusha: e**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngawo noma asebenzisa umsindo: e**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngawo noma elisebenzisa umsindo, e?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. iselesele, ipeni.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoMsombuluko Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 12.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Asifudumeze iminwe yethu ngokwenza sengathi sidlala ipiyano.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa: e**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: e
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: e**
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: e**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi
lesingeniso 51

1. Yethula indaba.

- a. Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *Incwadi kaNhlakanipho entsha*
- b. Ithi: *Le ndaba imayelana nentombazane egama layo linguNhlakanipho. Ubabekazi wakhe umupha incwadi njengesipho, ekuqaleni, akayithandi. Kuthe uma uNhlakanipho eqala ukuyifunda le ncwadi, wathola izinto eziningi ezithokozisayo.*
- c. Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
- d. Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- a. Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
- b. Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
- c. Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?

3. Chaza isu lokuqondisisa.

- a. Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Yenza iziphetho
- b. Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 1&2

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 12.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 1 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 1 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 2.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**

- Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 10.
- Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
- Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama lwendikimba.
- Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
- Bafundele uhlu lwamagama.

2. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**

- Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
  - funda: Ukukwazi ukusho amagama ekhasini nokuqonda umqondo wawo.*
  - ikhasi: Uhlangothi olulodwa lwephepha encwadini.*
  - entsha: Into oqalayo ukuba nayo, noma engakaze isetshenziswe muntu.*

3. **Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye:**

K: Khomba isithombe noma into yangempela

L: Lingisa igama

T: Tshela abafundi incazelo yegama

Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Fundisa futhi wenze ukuhlanganisa

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: e
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: e**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Bonisa ikhono lokuhlanganisa.**
  - a. Bhala imisindo elandelayo ebhodini: *a, b, d, e*
  - b. Khomba uhlamvu ngalunye bese uphimisela umsindo.
  - c. Hlanganisa ezinye zalezi zinhlamvu ukwakha igama.
    - Isibonelo: d-e-d-a = deda
  - d. Khomba uhlamvu lokuqala bese usho umsindo, qede uwubhale phansi.
  - e. Phindaphinda ngale ndlela kuyo yonke imisindo egameni.
  - f. Bese, uhambisa umunwe wakho ngaphansi kwegama, uhlanganise imisindo usahambisa umunwe. Ekugcineni, ufunde igama.
  - g. Biza idlanzana labafundi lizokwakha awawo amagama ebhodini.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesibili Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 13
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokucindezela izandla zibe yisibhakela sibale ka-5, bese sikhulule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa: E**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: E
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilongele ukwakha: E**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilongele ukubhala: E**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
ikhasi 53

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalelisisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: Incwadi kaNhlakanipho entsha
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 3&4

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 13.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 3 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 3 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 4.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba - zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama bese nixoxa ngesithombe sendikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**
  - a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
    - *ngokuzwakalayo: Ukufunda amagama encwadi ngokuzwakalayo, ukuze abanye bezwe.*
    - *umbhali: Umuntu obhala incwadi noma indaba.*
    - *isihloko: Igama lendaba.*
  - b. Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye.
2. **Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**
  - a. Yalela abafundi bavule izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 14.
  - b. Tshela abafundi ngolwazi olulandelayo ngesithombe:
    - *Kunezinhlalo eziningi zezindaba nezincwadi - ezihlekisayo, ezithusayo, ezidabukisayo, nezinye eziningi. Ezinye izindaba ziyiqiniso (ezingezona izinganekwane) kanti ezinye ezokuziqambela (izinganekwane).*
    - *Isihloko, izithombe kanye nekhava kunikeza izinkomba ukuthi incwadi imayelana nani - kubheke ngaphambi kokufunda.*
    - *Ukufunda kuyinto okufanele siyifunde - asivele sazi nje ukuthi kwenziwa kanjani.*
3. **Xoxa ngesithombe.**
  - a. Sebenzisa imibuzo elandelayo ukuxoxa ngesithombe kanje:
    - Buza umbuzo wokuqala.
    - Yalela abafundi baxoxe nozakwabo ngombuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
    - Yakha ulwazi lwabafundi lwangaphambilini ngokulungisa ukungaqondi nangokwabelana ngolwazi oluhambisana nendikimba.
    - Phindaphinda le ndlela kuyo yonke imibuzo.
4. **Imibuzo:**
  - a. Kungani abantu befunda izincwadi?
  - b. Zingasenza sizizwe kanjani izindaba ezincwadini?
  - c. Singazifunda kuphi izincwadi?

Imisindo: Fundisa uzijwayeze ukwehlukanisa

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: e
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: e**
  - a. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ucele abafundi abahlukene bafunde umsindo.
2. **Bonisa ikhono lokwehlukanisa.**
  - a. Bhala amagama alandelayo ebhodini: adede, abade, badede
  - b. Hlukanisa igama lokuqala.
  - c. Khomba uhlamvu lokuqala bese usho umsindo.
  - d. Phindaphinda ngale ndlela kuyo yonke imisindo egameni.
  - e. Bese uhambise umunwe wakho ngaphansi kwegama, uhlanganise imisindo usahambisa umunwe.
  - f. Bizela abafundi ngamunye ebhodini bazokwehlukanisa amanye amagama.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesithathu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 15.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Zijwayeze ukubhala ngesandla

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokuzungezisa izihlakala kuya ngakwesesinxele nangakwesokudla.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Bonisa lubhalwa kanjani: e**
  - a. Bonisa abafundi lubhalwa kanjani uhlamvu ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala izinombolo, chaza ukuthi uqala kuphi, kanye nendawo yokuphela kwenombolo ngayinye.
  - c. Okulandelayo, bhala umugqa omncanyana wezinhlamvu, ubonise sivulwa kanjani isikhala esingangomunwe owodwa phakathi kwezinhlamvu.
  - d. Phinda le ndlela ubonise indlela yokubhala: *E*
3. **Yalela abafundi babhale ezincwadini zabo zokubhalela.**
  - a. Yalela abafundi babhale: umugqa wohlamvu oluncane e
  - b. Yalela abafundi babhale: umugqa kasonhlamvukazi E
  - c. Hamba hamba uhlale umfundi ngamunye: kwakhiwa kanjani uhlamvu nokushiyana kwezikhala.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
ikhasi 53

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Incwadi kaNhlakanipho entsha*
  - d. Ithi: *Le ndaba imayelana nentombazane egama layo linguNhlakanipho. Ubabekazi wakhe umupha incwadi njengesipho, ekuqaleni, akayithandi. Kuthe uma uNhlakanipho eqala ukuyifunda le ncwadi, wathola izinto eziningi ezithokozisayo.*
2. **Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi izithombe.
  - c. Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
  - d. Balula amagama akulwazimagama uma evela.
  - e. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
    - Bhokisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhokisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - f. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza iziphetho
    - Buza abafundi: Yini esingayiqagela kahle ngalokhu angasitshelanga ngakho umbhali? Yini ongayiqagela ngemicabango noma imizwa yomlingiswa?

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Ngifuna
ukufunda
mayelana...

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukusebenzisa ungqi ekugcineni komusho.
  - b. Bhala umusho ebhodini: Ngithanda ukufunda.
  - c. Khomba kuKNZ: Umusho ugcina ngongqi.
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe bese ubhala umusho owodwa.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: Isihloko esithanda ukufunda ngaso.
3. **Chaza ngomlomo impendulo yakho yomsebenzi obhalwayo, ngaphambi kokuba uyibhale.**
  - a. Ithi: Ngifuna ukufunda mayelana...
4. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: Isihloko ofuna ukufunda ngaso.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugcwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Umusho ugcina ngongqi.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 5&6

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 15.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 5 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 5 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 6.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: e
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: e**
  - a. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ucele abafundi abahlukene bafunde umsindo.
2. **Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE.**
  - a. Yalela abafundi bavule Incwadi Yokusebenzela YeDBE 1, ekhasini 35.
  - b. Chazela abafundi ngomsebenzi.
  - c. Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.
  - d. Besenza umsebenzi abafundi, hamba phakathi kwabo ubasize.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesine Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 16.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu siyidlalise ngokuyivala siyivule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Qedela umsebenzi wokubhala ngesandla Osencwadini Yokusebenzela YeDBE.**
  - a. Yalela abafundi bavule Incwadi Yokusebenzela YeDBE 1, ekhasini 36, 37.
  - b. Bachazele ngomsebenzi.
  - c. Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.
  - d. Besenza umsebenzi abafundi, hamba phakathi kwabo ubasize.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
ikhasi 53

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Incwadi kaNhlakanipho entsha*
  - d. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza iziphetho
    - Ithi: Khumbulani, besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuza: Yini esingayiqagela kahle ngalokhu angasitshelanga ngakho umbhali? Yini ongayiqagela ngemicabango noma imizwa yomlingiswa?
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Ngifuna
ukufunda
mayelana...

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: Isihloko esithanda ukufunda ngaso.
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Ithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
  - c. Hlanganisani umqondo nibhale amagama abalulekile ebhodini, isib. izilwane, amadayinaso, ezemidlalo
3. **Yalela abafundi baqale babhale ezincwadini zabo zokubhalela.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Umusho ugcina ngongqi.
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshele eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanekinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaqembu 7&8

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 16.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 7 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 7 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 8.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba - zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Xoxani ngendaba yokufunda ngokwabelana

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...
Ngitsandze
lomlingiswa...
ngobe...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbuza abafundi ngendaba yokwabelana yaleli onto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Shintshashintsha imisindo esemagameni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khombisa indlela yokushintsha imisindo kuleli gama elilandelayo: *deda***
  - a. Bhala igama ebhodini.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi kwenzekani uma ukhipha umsindo /e/. Usala no: d_da
  - c. Khombisa abafundi ukuthi kwenzekani uma wengeza umsindo /a/. Wenza igama elisha: dada
2. Biza abafundi abahlukene bazodlala ngamagama: badeda, babededa, dada
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesihlanu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 17.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
ikhasi 53

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Incwadi kaNhlakanipho entsha*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: Namhlanje sizodweba bese silebula ingxenye esiyithandayo endabeni.
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Vala amehlo wenze sengathi uyacabanga.
  - b. Vula amehlo bese uthi: Ingxenye engiyithandayo yendaba yilapho...
  - c. Gwema ukukhetha izimpendulo ezisobala kakhulu ngesibonelo sakho.
  - d. Dweba isithombe ngokushesha ebhodini. Ngesikhathi udweba, chaza ukuthi udweba ini.
  - e. Yengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Tshela abafundi bavale amehlo bacabange ngengxenye abayithandayo yendaba.
  - b. Ithi: Cabangani ngomqondo wakho, ungakopeli isibonelo sami.
  - c. Okulandelayo, tshela abafundi bavule amehlo bese bexoxa ngezimpendulo zabo nozakwabo.
  - d. Bese, utshela abafundi badwebe le ngxenye yendaba ezincwadini zabo zokuzilolonga.
  - e. Siza abafundi bengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2 emidwetsheni yabo.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bakhombise abalingani umsebenzi wabo.
  - b. Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Ngifuna
ukufunda
mayelana...

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizoqedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukaniiswa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: Yengeza imininingwane emdwetsheni wakho.
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi: Khumbulani ukuhlola ukuthi: Umusho ugcina ngongqi.
4. **Uma isikhathi sikuvumela, cela abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 9&10

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 17.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 9 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 9 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 10.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Isethulo Somlomo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Abafundi
abakhethiwe
bazoletsa
into noma
isithombe
soku 'Bonisa
uChaze'

1. **Hlalisa abafundi ukuze babuke ozakwabo bethula izethulo zabo zomlomo.**
2. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi olandelayo: Bonisani nichaze**
  - a. Phakamisa into noma isithombe osilethile ukuze usibonise.
  - b. Sitshele ngento noma ngesithombe osilethile. Ithi:
    - Namuhla ngizonitshela mayelana...
    - Yi... (ubungako, umbala, isisindo, isimo sayo, njll.)
    - Isetshenziselwa...
    - Ngiyithanda ngoba...
  - c. Bese, ubuza ikilasi: Ingabe kukhona imibuzo?
  - d. Uma kukhona onombuzo, zama ngokusemandleni ukuwuphendula.
3. **Khumbuza abafundi ngala makhono ezethulo ngomlomo:**
  - a. Uma wethula indaba yakho, khumbula lokhu:
    - Bamba into noma isithombe sakho ukuze wonke umuntu asibone.
    - Yisho imisho yakho ngokulandelayo kwayo
    - Yisho into kube kanye – ungaziphindi
    - Khulumela phezulu, ngezwi elicacile
4. **Biza abafundi abaqokiwe ngamunye ngesikhathi bazokwethula umsebenzi wabo.**
  - a. Yakha ukuzethemba komfundi ngamunye ngokuthi ubonge indlela ethule ngayo umsebenzi wakhe bese ubanika umbono owakhayo.
  - b. Ekugcineni kwesifundo, nikeza abafundi umbono ojwayelekile ngezethulo zabo ukuze benze kangcono ngokulandelayo. Isibonelo: Ngibe nobunzima bokuzwa abanye benu. Ngicela nizame ukuphakamisa amaphimbo – sifuna ukuzwa lokho enikushoyo.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: i
Izithombe /
izinto eziqala
ngo-i
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Yethula umsindo omusha: i**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngawo noma asebenzisa umsindo: i**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngawo noma elisebenzisa umsindo, i?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. isilingi, imisizi.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoMsombuluko Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 18.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokufonyoza iphepha sibuye silelule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa: i**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: i
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: i**
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: i**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 65

1. Yethula indaba.

- a. Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *UMusa ujwayela ukufunda*
- b. Ithi: *Le ndaba imayelana nomfana ogama lakhe linguMusa, onobunzima ekufundeni. Sifunda ukuthi uzizwa kabi kanjani, kuze kube yilapho uthisha wakhe emsiza. Sibona ukuthi wonke umuntu angafunda ukufunda, kodwa kwabanye kuthatha isikhashana.*
- c. Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
- d. Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- a. Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
- b. Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
- c. Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?

3. Chaza isu lokuqondisisa.

- a. Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Buza imibuzo / zibuze
- b. Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 1&2

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 19.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 1 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 1 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 2.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba - zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 10.
  - b. Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
  - c. Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama lwendikimba.
  - d. Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
  - e. Bafundele uhlu lwamagama.
2. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**
  - a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
    - *ukuzabalaza: Ukuzama ngozikhandla uma into inzima.*
    - *siza: Ukwenzela umuntu okuthile ukuze aqede umsebenzi noma azizwe engcono.*
    - *jabulile / -sese: Uzizwa ujabule kakhulu futhi unomdlandla ngoba kukhona okuhle okuzokwenzeka.*
3. **Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye:**

K: Khomba isithombe noma into yangempela

L: Lingisa igama

T: Tshela abafundi incazelo yegama

Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Fundisa futhi wenze ukuhlanganisa

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: i
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: *i***
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Bonisa ikhono lokuhlanganisa.**
  - a. Bhala imisindo elandelayo ebhodini: *a, b, d, e, i*
  - b. Khomba uhlamvu ngalunye bese uphimisela umsindo.
  - c. Hlanganisa ezinye zalezi zihlamvu ukwakha igama.
    - Isibonelo: b-a-b-i = babi
  - d. Khomba uhlamvu lokuqala bese usho umsindo, qede uwubhale phansi.
  - e. Phindaphinda ngale ndlela kuyo yonke imisindo egameni.
  - f. Bese, uhambisa umunwe wakho ngaphansi kwegama, uhlanganise imisindo usahambisa umunwe. Ekugcineni, ufunde igama.
  - g. Biza idlanzana labafundi lizokwakha awawo amagama ebhodini.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesibili Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 19.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokunyakazisa izandla zethu.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa: /**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: /
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: /**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: /**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 67

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalelisisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: *UMusa ujoyayela ukufunda*
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 3&4

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 19.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 3 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 3 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 4.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba - zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Ukuxoxa indaba ngobuciko

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ngobuciko bokuxoxa izindaba.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Tshela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 20.
2. **Tshela abafundi babheke isithombe.**
  - a. Buza: Yini eniyibona kulesi sithombe?
3. **Tshela abafundi baqambe indaba emfushane ngamunye besusela esithombeni.**
4. **Tshela abafundi bayihlele kanjani indaba yabo. Ithi:**
  - a. Nikeza umlingiswa ngamunye igama endabeni yakho.
  - b. Isho indaba yenzeka kuphi.
  - c. Indaba yakho kumele ibe nesiqalo, umzimba nesiphetho.
  - d. Lesi sithombe sibonisa ingxenye ethile yendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiqalo sendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa umzimba wendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiphetho sendaba yakho.
  - e. Ungayiqala indaba ngokuthi:
    - a. Ngelinye ilanga, ugogo ufike ekhaya nencwadi...
    - b. Njalo ebusuku, ugogo no____ bafunda ndawonye...
5. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bacange ngendaba yabo buthule.
  - b. Bese, utshela abafundi ukuthi bashintshane ngokuxoxa izindaba zabo eqenjini. Ungakwenza lokhu ngokusebenzisa 'induku / itshe lokukhuluma'.
  - c. Besakhuluma abafundi, hamba phakathi kwabo ulalele.
6. **Phetha isifundo kanje:**
  - a. Biza umfundi oyedwa abelane indaba yakhe nekilasi lonke, noma ubuze umfundi oyedwa noma ababili imibuzo ngezindaba zeqembu labo.
    - Buza: Ibiphathelene nani indaba kaX?
    - Buza: Yini oyithandile ngendaba kaX?
  - b. Nika ikilasi umbiko wabo bonke ukuze bathuthukise izindaba zabo. Isibonelo: Ngokuvamile, ekuqaleni kwendaba, siyasho indaba yenzeka kuphi, nokuthi obani abalingiswa. Ngokuzayo, zamani ukufaka lolu lwazi ezindabeni zenu.

Imisindo: Fundisa uzijwayeze ukwehlukanisa

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: i
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: i**
  - a. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ucele abafundi abahlukene bafunde umsindo.
2. **Bonisa ikhono lokwehlukanisa.**
  - a. Bhala amagama alandelayo ebhodini: ababi, ibadida, abadida
  - b. Hlukanisa igama lokuqala.
  - c. Khomba uhlamvu lokuqala bese usho umsindo.
  - d. Phindaphinda ngale ndlela kuyo yonke imisindo egameni.
  - e. Bese uhambise umunwe wakho ngaphansi kwegama, uhlanganise imisindo usahambisa umunwe.
  - f. Bizela abafundi ngamunye ebhodini bazokwehlukanisa amanye amagama.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesithathu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 21.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Zijwayeze ukubhala ngesandla

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu siyidlalise ngokuyivala siyivule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Bonisa lubhalwa kanjani: i**
  - a. Bonisa abafundi lubhalwa kanjani uhlamvu ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala izinombolo, chaza ukuthi uqala kuphi, kanye nendawo yokuphela kwenombolo ngayinye.
  - c. Okulandelayo, bhala umugqa omncanyana wezinhlamvu, ubonise sivulwa kanjani isikhala esingangomunwe owodwa phakathi kwezinhlamvu.
  - d. Phinda le ndlela ubonise indlela yokubhala: /
3. **Yalela abafundi babhale ezincwadini zabo zokubhalela.**
  - a. Yalela abafundi babhale: umugqa wohlamvu oluncane i
  - b. Yalela abafundi babhale: umugqa kasonhlamvukazi l
  - c. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye: kwakhiwa kanjani uhlamvu nokushiyana kwezikhala.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 67

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *UMusa ujoyayela ukufunda*
  - d. Ithi: *Le ndaba imayelana nomfana ogama lakhe linguMusa, onobunzima ekufundeni. Sifunda ukuthi uzizwa kabi kanjani, kuze kube yilapho uthisha wakhe emsiza. Sibona ukuthi wonke umuntu angafunda ukufunda, kodwa kwabanye kuthatha isikhashana.*
  - e. Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
2. **Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi izithombe.
  - c. Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
  - d. Balula amagama akulwazimagama uma evela.
  - e. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - f. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Buza imibuzo / zibuze
    - Buza abafundi: Kumnandi ukucabanga ngendaba bese sizibuza imibuzo. Yimiphi imibuzo onayo ngale ndaba?

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE,
ekhasini 47

Uhlaka
lokubhala:
Igama lami
ngingu...

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukusebenzisa usonhlamvukazi ekuqaleni kwegama lomuntu.
  - b. Bhala umusho ebhodini: Igama likathishanhlolo wethu uMnu. / uNkk....
  - c. Khomba kuKNZ: Uhlamvu lokuqala lwegama lungusonhlamvukazi.
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe bese ubhala umusho owodwa.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: Singobani.
3. **Chaza ngomlomo impendulo yakho yomsebenzi obhalwayo, ngaphambi kokuba uyibhale.**
  - a. Ithi: Igama lami ngingu...
4. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: Ubuso bakho.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Uhlamvu lokuqala lwegama lungusonhlamvukazi.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 5&6

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 21.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 5 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlenganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 5 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 6.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: i
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: i**
  - a. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ucele abafundi abahlukene bafunde umsindo.
2. **Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE.**
  - a. Yalela abafundi bavule Incwadi Yokusebenzela YeDBE 1, ekhasini 31.
  - b. Chazela abafundi ngomsebenzi.
  - c. Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.
  - d. Besenza umsebenzi abafundi, hamba phakathi kwabo ubasize.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesine Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 22.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokufonyoza iphepha sibuye silelule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Qedela umsebenzi wokubhala ngesandla Osencwadini Yokusebenzela YeDBE.**
  - a. Yalela abafundi bavule Incwadi Yokusebenzela YeDBE 1, ekhasini 32, 33.
  - b. Bachazele ngomsebenzi.
  - c. Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.
  - d. Besenza umsebenzi abafundi, hamba phakathi kwabo ubasize.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 67

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *UMusa ujoyayela ukufunda*
  - d. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Buza imibuzo / zibuze
    - Ithi: Khumbulani, besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuza: Kumnandi ukucabanga ngendaba bese sizibuza imibuzo. Yimiphi imibuzo onayo ngale ndaba?
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE,
ekhasini 47

Uhlaka
lokubhala:
Igama lami
ngingu...

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: Singobani.
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Ithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
3. **Yalela abafundi bavule ikhasi okuyilona encwadini yabo yokusebenzela yeDBE.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Uhlamvu lokuqala lwegama lungusohlamvukazi.
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshale eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanekinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaqembu 7&8

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 22.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 7 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 7 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 8.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba - zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Xoxani ngendaba yokufunda ngokwabelana

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...
Ngiyithandle
ngesikhathi...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbaza abafundi ngendaba yokwabelana yaleli onto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Shintshashintsha imisindo esemagameni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khombisa indlela yokushintsha imisindo kuleli gama elilandelayo: *dadi***
  - a. Bhala igama ebhodini.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi kwenzekani uma ukhipha umsindo /i/. Usala no: dad-
  - c. Khombisa abafundi ukuthi kwenzekani uma wengeza umsindo /a/. Wenza igama elisha: dada
2. Biza abafundi abahlukene bazodlala ngamagama: ibadeda, babi, ibadida
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesihlanu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 23.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 67

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *UMusa ujwayela ukufunda*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: Namhlanje sizoxoxa ngengxeny esi-yithandayo endabeni.
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Vala amehlo wenze sengathi uyacabanga.
  - b. Ithi: Ake ngicabange – mangikutshele ingxeny engiyithandayo yendaba ngamazwi ami.
  - c. Vula amehlo utshele abafundi ingxeny oyithandayo yendaba.
  - d. Gwema ukukhetha izimpendulo ezisobala kakhulu ngesibonelo sakho.
  - e. Xoxa kabusha le ngxeny yendaba ngokulandelana kwayo.
  - f. Faka imininingwane ebalulekile, njengamagama abalingiswa.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Tshela abafundi bavale amehlo bacabange ngengxeny abayithandayo yendaba.
  - b. Ithi: Cabangani ngomqondo wakho, ungakopeli isibonelo sami.
  - c. Okulandelayo, tshela abafundi ukuthi bavule amehlo bese betshela ozakwabo ingxeny abayithandayo yendaba.
  - d. Ngesikhathi abafundi bekhuluma ngendaba, hamba phakathi kwabo ubasize lapho kudingeka.
  - e. Ekupheleni kwesifundo, mema umfundi oyedwa kuya kwababili ukuthi baxoxele ikilasi ngengxeny abayithandayo endabeni.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bakhombise abalingani umsebenzi wabo.
  - b. Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE,
ekhasini 47

Uhlaka
lokubhala:
Igama lami
ngingu...

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizoqedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukaniiswa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: Yengeza imininingwane emdwetsheni wakho.
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi: Khumbulani ukuhlola ukuthi: Uhlamvu lokuqala lwegama lungusohlamvukazi.
4. **Uma isikhathi sikuvumela, cela abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 9&10

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 23.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 9 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 9 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 10.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Yethula indikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izithombe
nezinto
zangempela
zokubonisa
indikimba.

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungisa isiboniso sendikimba:** *Sixoxa izindaba*
2. **Buza imibuzo evulelekile ukuvuselela ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**
  - *Ubani okuxoxela izindaba?*
  - *Unayo indaba oyithanda kakhulu? Uma kunjalo, iyiphi?*
  - *Yini eyenza umxoxi wendaba avelele?*
3. **Yenza imephu yengqondo usebenzisa imibuzo nezimpendulo zabafundi.**
4. **Yengeza ezakho izimpendulo emephini yengqondo ukwengeza ulwazi lwabafundi.**
5. **Yalela abafundi bavule Izincwadi Ezizisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 24.**
6. **Yalela abafundi bakhombe ukunothiswa kolimi ukuthola indikimba.**
  - a. Funda kuzwakale ukunothiswa kolimi.
  - b. Yalela abafundi bafunde kanye nawe, noma baphinde emva kwakho: Kwasukasukela.
7. **Xoxa nabafundi ngokunothiswa kolimi.**
  - a. Buza: Ningangitshela ukuthi kuchazani lokhu? / Ningazicabangela impendulo?
  - b. Khuthaza abafundi babelane ngemibono.
  - c. Chaza incazelo noma ubanikeze impendulo kanje:
Lena indlela yokuqala indaba eyayisetshenziswa abantu abadala lapho bexoxela abazukulu indaba. Iyindlela yokuqala indaba nendlela yokwenza abazukulu bahlale phansi bathule balindele ukulalela indaba ngokukhulu ukucophelela.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: I
Izithombe /
izinto eziqala
ngo-I
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Yethula umsindo omusha: /**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngawo noma asebenzisa umsindo: /**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngawo noma elisebenzisa umsindo, I?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. iloli, ulamula.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoMsombuluko Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 26.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokunyakazisa izandla zethu.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa: /**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: /
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: /**
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: /**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi
lesingeniso 79

1. Yethula indaba.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *Ubhithrudi omkhulu kakhulu*
- Ithi: *Kule ndaba, sifunda ngoMlimi uBaloyi ovuna izitshalo zakhe. Uhlangana nobhithrudi omkhulu angakwazi ukuwusiphuna emhlabathini yedwa. Ekugcineni sifunda ukuthi wakwazi kanjani ukuvuna lo bhithrudi omkhulu.*
- Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
- Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
- Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
- Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?

3. Chaza isu lokuqondisisa.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Buka ngeso lengqondo
- Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 1&2

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 26.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 1 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 1 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 2.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba - zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 24.
  - b. Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
  - c. Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama lwendikimba.
  - d. Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
  - e. Bafundele uhlu lwamagama.
2. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**
  - a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
    - *mkhulu kakhulu: Mkhulu kakhulu kunokujwayelekile.*
    - *ubhithrudi: Isithelo esibomvu esiyindilinga esikhula ngaphansi komhlaba.*
    - *bambekile: Awukwazi ukunyakaza noma ukukhululeka, okwethoyizi libhajwe endaweni encane.*
3. **Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye:**

K: Khomba isithombe noma into yangempela

L: Lingisa igama

T: Tshela abafundi incazelo yegama

Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Fundisa futhi wenze ukuhlanganisa

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: I
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: /**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Bonisa ikhono lokuhlanganisa.**
  - a. Bhala imisindo elandelayo ebhodini: *a, b, d, e, i, l*
  - b. Khomba uhlamvu ngalunye bese uphimisela umsindo.
  - c. Hlanganisa ezinye zalezi zihlamvu ukwakha igama.
    - Isibonelo: l-a-l-a = lala
  - d. Khomba uhlamvu lokuqala bese usho umsindo, qede uwubhale phansi.
  - e. Phindaphinda ngale ndlela kuyo yonke imisindo egameni.
  - f. Bese, uhambisa umunwe wakho ngaphansi kwegama, uhlanganise imisindo usahambisa umunwe. Ekugcineni, ufunde igama.
  - g. Biza idlanzana labafundi lizokwakha awawo amagama ebhodini.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesibili Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 27.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokucindezela izandla zibe yisibhakela sibale ka-5, bese sikhulule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa: L**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: L
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilongele ukwakha: L**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilongele ukubhala: L**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 81

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalelisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: *Ubhithrudi omkhulu kakhulu*
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 3&4

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 27.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 3 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 3 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 4.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama bese nixoxa ngesithombe sendikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**
  - a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
    - *lalela: Ukulalela ngokucophelela ngezindlebe zakho umuntu okhulumayo.*
    - *ukuxoxa izindaba: Ukulalela ngokucophelela ngezindlebe zakho umuntu okhulumayo.*
    - *Indaba yokuziqambela: Izindaba ezingelona iqiniso / eziyizinganekwane.*
  - b. Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye.
2. **Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 28.
  - b. Tshela abafundi ngolwazi olulandelayo ngesithombe:
    - *Abantu sebexoxe izindaba isikhathi eside kakhulu - ngisho nangaphambi kokuba kube nezincwadi.*
    - *Izizathu zokuxoxa izindaba zihlanganisa ukwenza abanye bahleke, ukufundisa izifundo, ukuchaza izinto, nokuhlanganisa abantu ndawonye.*
    - *Ukuxoxa indaba kuwukuxoxa indaba oyikhumbulayo ngekhandu, ngendlela wena oyikhumbula ngayo. Kuhlukile nokufunda ngoba akukho okubhaliwe.*
3. **Xoxa ngesithombe.**
  - a. Sebenzisa imibuzo elandelayo ukuxoxa ngesithombe kanje:
    - Buza umbuzo wokuqala.
    - Yalela abafundi baxoxe nozakwabo ngombuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpundulo zalo.
    - Yakha ulwazi lwabafundi lwangaphambilini ngokulungisa ukungaqondi nangokwabelana ngolwazi oluhambisana nendikimba.
    - Phindaphinda le ndlela kuyo yonke imibuzo.
4. **Imibuzo:**
  - a. Kungani sixoxa izindaba?
  - b. Iziphi izinhlobo zezindaba ozithanda kakhulu?
  - c. Ukuxoxa izindaba kuhluka kanjani ekufundeni izincwadi?

Imisindo: Fundisa uzijwayeze ukwehlukanisa

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: I
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: /**
  - a. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ucele abafundi abahlukene bafunde umsindo.
2. **Bonisa ikhono lokwehlukanisa.**
  - a. Bhala amagama alandelayo ebhodini: leli, balalela, lalela
  - b. Hlukanisa igama lokuqala.
  - c. Khomba uhlamvu lokuqala bese usho umsindo.
  - d. Phindaphinda ngale ndlela kuyo yonke imisindo egameni.
  - e. Bese uhambise umunwe wakho ngaphansi kwegama, uhlanganise imisindo usahambisa umunwe.
  - f. Bizela abafundi ngamunye ebhodini bazokwehlukanisa amanye amagama.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesithathu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 29.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Zijwayeze ukubhala ngesandla

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu siyidlalise ngokuyivala siyivule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Bonisa lubhalwa kanjani: /**
  - a. Bonisa abafundi lubhalwa kanjani uhlamvu ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala izinombolo, chaza ukuthi uqala kuphi, kanye nendawo yokuphela kwenombolo ngayinye.
  - c. Okulandelayo, bhala umugqa omncanyana wezinhlamvu, ubonise sivulwa kanjani isikhala esingangomunwe owodwa phakathi kwezinhlamvu.
  - d. Phinda le ndlela ubonise indlela yokubhala: L
3. **Yalela abafundi babhale ezincwadini zabo zokubhalela.**
  - a. Yalela abafundi babhale: umugqa wohlamvu oluncane l
  - b. Yalela abafundi babhale: umugqa kasonhlamvukazi L
  - c. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye: kwakhiwa kanjani uhlamvu nokushiyana kwezikhala.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 81

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Ubhithrudi omkhulu kakhulu*
  - d. Ithi: *Kule ndaba, sifunda ngoMlimi uBaloyi ovuna izitshalo zakhe. Uhlangana nobhithrudi omkhulu angakwazi ukuwusiphuna emhlabathini yedwa. Ekugcineni sifunda ukuthi wakwazi kanjani ukuvuna lo bhithrudi omkhulu.*
2. **Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kusehelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi izithombe.
  - c. Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
  - d. Balula amagama akulwazimagama uma evela.
  - e. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - f. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Buka ngeso lengqondo
    - Buza abafundi: Ungakwazi ukuvala amehlo uzame ukubuka ngeso lengqondo okuthile kule ndaba njengasefilimini engqondweni yakho? Ubonani?

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Indaba yami
evelele yi...

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukusebenzisa usonhlamvukazi ekuqaleni komusho.
  - b. Bhala umusho ebhodini: Umama wami ungixoxela izindaba.
  - c. Khomba kuKNZ: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusonhlamvukazi.
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe bese ubhala umusho owodwa.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: Izindaba zethu ezivelele.
3. **Chaza ngomlomo impendulo yakho yomsebenzi obhalwayo, ngaphambi kokuba uyibhale.**
  - a. Ithi: Indaba yami evelele yi...
4. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: Indaba yakho evelele.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugcwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusonhlamvukazi.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 5&6

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 29.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 5 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlenganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 5 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 6.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: I
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: /**
  - a. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ucele abafundi abahlukene bafunde umsindo.
2. **Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE.**
  - a. Yalela abafundi bavule Incwadi Yokusebenzela YeDBE 1, ekhasini 67.
  - b. Chazela abafundi ngomsebenzi.
  - c. Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.
  - d. Besenza umsebenzi abafundi, hamba phakathi kwabo ubasize.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesine Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 30.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Qedela umsebenzi Wencwadi Yokusebenzela YeDBE

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Asifudumeze iminwe yethu ngokwenza sengathi sidlala ipiyano.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Qedela umsebenzi wokubhala ngesandla Osencwadini Yokusebenzela YeDBE.**
  - a. Yalela abafundi bavule Incwadi Yokusebenzela YeDBE 1, ekhasini 68.
  - b. Bachazele ngomsebenzi.
  - c. Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.
  - d. Besenza umsebenzi abafundi, hamba phakathi kwabo ubasize.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 81

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Ubhithrudi omkhulu kakhulu*
  - d. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Buka ngeso lengqondo
    - Ithi: Khumbulani besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuza: Ungakwazi ukuvala amehlo uzame ukubuka ngeso lengqondo okuthile kule ndaba njengasefilimini engqondweni yakho? Ubonani?
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Indaba yami
evelele yi...

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: Izindaba zethu ezivelele.
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Ithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
  - c. Hlanganisani umqondo nibhale amagama abalulekile ebhodini, isib. Izingulube ezincane ezintathu, Isikhukhukazi esincane esibomvu, njll.
3. **Yalela abafundi baqale babhale ezincwadini zabo zokubhalela.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusohlamvukazi.
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshela eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanenkinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaqembu 7&8

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 30.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 7 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 7 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 8.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma:

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...
Ngitsandze
lomlingiswa...
ngobe...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbuza abafundi ngendaba yokwabelana yaleli onto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Shintshashintsha imisindo esemagameni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khombisa indlela yokushintsha imisindo kuleli gama elilandelayo: bila**
  - a. Bhala igama ebhodini.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi kwenzekani uma ukhipha umsindo /i/. Usala no: b_la
  - c. Khombisa abafundi ukuthi kwenzekani uma wengeza umsindo /a/. Wenza igama elisha: bala
2. Biza abafundi abahlukene bazodlala ngamagama: leli, bala, balela
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesihlanu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 31.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 81

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Ubhithrudi omkhulu kakhulu*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: Namhlanje sizolingisa indaba ngamaqembu.
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Ithi: Uma silingisa indaba, kumele sizame lokhu:
    - Khumbula ukuthi umlingiswa wenzani futhi uthini
    - Khuluma futhi wenze njengomlingiswa wethu
    - Sebenzisa amanye amazwi afanayo nalawo omlingiswa wethu
  - b. Khombisa abafundi kafushane ukuthi ungamlingisa kanjani omunye wabalingiswa.
  - c. Gwema ukukhetha umlingiswangqangi ngesibonelo sakho.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Bala ukuthi bangaki abalingiswa endabeni.
  - b. Hlukanisa ikilasi libe ngamaqembu analelo nani. Isibonelo, uma kukhona abalingiswa aba-5 endabeni, hlukanisa ikilasi libe ngamaqembu ama-5.
  - c. Nika umfundi ngamunye eqenjini umlingiswa oyedwa.
  - d. Phumela nekilasi ngaphandle noma endaweni enkulu avulekile.
  - e. Tshela amaqembu alingise indaba. Kufanele:
    - Bakhumbule ukuthi umlingiswa amlingisayo wenzani futhi uthini
    - Bakhulume futhi benze njengomlingiswa amlingisayo
    - Basebenzise amanye amazwi afanayo nalawo omlingiswa
  - f. Ngesikhathi abafundi belingisa indaba, hamba phakathi kwabo ubasize lapho kudingeka.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bakhombise abalingani umsebenzi wabo.
  - b. Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Indaba yami
evelele yi...

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizoqedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukaniiswa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: Yengeza ilebuli emdwetsheni wakho.
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi: Khumbulani ukuhlola ukuthi: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusohlamvukazi.
4. **Uma isikhathi sikuvumela, cela abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 9&10

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 31.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 9 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 9 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 10.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Isethulo Somlomo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. **Hlalisa abafundi ukuze babuke ozakwabo bethula izethulo zabo zomlomo.**
2. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi olandelayo: Uxoxa indaba yakho**
  - a. Sitshele ukuthi indaba yakho imayelana nani. Ithi:
    - Namuhla ngizonitshela mayelana...
    - Bese, uxoxa indaba yakho.
    - Sitshele okwenzekile ngokulandelana kwakho.
    - Sitshele amaphuzu abalulekile ngendaba yakho.
    - Phetha ngokusitshela ukuthi indaba yakho yakwenza wazizwa kanjani.
3. **Khumbuza abafundi ngala makhono ezethulo ngomlomo:**
  - a. Ngesikhathi uxoxa indaba yakho, khumbula lokhu:
    - Sitshele ukuthi indaba yakho imayelana nani
    - Sitshele ukuthi kwenzeke nini
    - Sitshele ukuthi kwenzeke kubani
    - Yisho imisho yakho ngokulandelana kwayo
    - Yisho into kube kanye – ungaziphindi
    - Khulumela phezulu, ngezwi elicacile
4. **Biza abafundi abaqokiwe ngamunye ngesikhathi bazokwethula umsebenzi wabo.**
  - a. Yakha ukuzethemba komfundi ngamunye ngokuthi ubonge indlela ethule ngayo umsebenzi wakhe bese ubanika umbono owakhayo.
  - b. Ekugcineni kwesifundo, nikeza abafundi umbono ojwayelekile ngezethulo zabo ukuze benze kangcono ngokulandelayo. Isibonelo: Ngibe nobunzima bokuzwa abanye benu. Ngicela nizame ukuphakamisa amaphimbo – sifuna ukuzwa lokho enikushoyo.

Imisindo: Buyekeza yonke imisindo efundwe kuThemu 1

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
IThemu 1
Amakhadi
Emisindo

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Hlalisa abafundi kukhaphethi noma phansi phambi kwakho.**
  - a. Tshela abafundi ukuthi balalele amagama abo.
  - b. Uma ubiza igama lomfundi, kumele afunde umsindo osekhadini oliphakamisayo.
  - c. Isho igama lomunye umfundi. Lo mfundi kumele asho igama eliqala noma elisebenzisa umsindo.
  - d. Yenza lokhu ngokushesha. Kwenze kube samdlalo omnandi kodwa uqaphele abafundi abazabalazayo.
  - e. Uma umfundi enza iphutha, ithi 'lalela kahle' bese usho umsindo.
2. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoMsombuluko Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 32.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Buyekeza zonke izinhlamvu ezifundwe ngeThemu 1

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokunyakazisa izandla zethu.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa ukwakheka kwazo zonke izinhlamvu ezincane ezifundiswe kuThemu 1.**
  - a. Bhala uhlamvu oluncane ngalunye ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala, chaza indawo yokuqala, indlela yokubhala kanye nendawo yokuphela yohlamvu ngalunye.
  - c. Tshela abafundi ukuthi babhale umugqa wohlamvu ngalunye ezincwadini zabo zokubhalela, beshiya isikhala esilingana nomunwe phakathi kwezinhlamvu.
  - d. Tshela abafundi baqinisekise ukuthi bangakwazi ukwakha uhlamvu ngalunye ngokufanele.
3. **Hlola indlela abafundi abakha ngayo uhlamvu oluncane.**
  - a. Njengoba abafundi bebhala, hamba uzungeze ubheke indlela abakha ngayo uhlamvu.
  - b. Beseke lapho kudingeka khona.
  - c. Qaphela abafundi abasazabalaza ukwakha izinhlamvu ngokufanele.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi
lesingeniso
93

1. Yethula indaba.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *Kungani ilama lihlala endaweni ephakeme*
- Ithi: *Amalama yizilwane zaseNingizimu yaseMelika. Abantu bagcina amalama ngenxa yobisi noboya bawo. Le ndaba iyinganekwane endala ngamalama ayehlala ezintabeni zase-Andes emandulo, nokuthi abasiza kanjani abantu ababehlala eduze nawo.*
- Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
- Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
- Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
- Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?

3. Chaza isu lokuqondisisa.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Qapha ukuqonda
- Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 1&2

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 32.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 1 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 1 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 2.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 24.
  - b. Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
  - c. Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama lwendikimba.
  - d. Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
  - e. Bafundele uhlu lwamagama.
2. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**
  - a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
    - *ilama: Isilwane esivela eNingizimu yaseMelika esisetshenziswa abantu ukuthwala izinto nangoboya baso obuthambile.*
    - *iNingizimu yaseMelika: Izwekazi elikhulu kakhulu ngaphesheya kolwandle ukusuka e-Afrika elinamazwe amaningi, amahlathi amakhulu emvula, nezintaba eziphakeme.*
    - *phezulu / phakeme: Phezulu kakhulu emhlabeni.*
3. **Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye:**

K: Khomba isithombe noma into yangempela
 L: Lingisa igama
 T: Tshela abafundi incazelo yegama
 Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Hlela amagama ngezigaba zemisindo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Bhala imisindo yokuqala noma yokugcina yamagama kwikholomu ebhodini kanje:**

-ala	-ela	da-	ba-

- a. Fundela abafundi 'imisindo ehlobene' ngayinye.
- b. Cela umfundi ngamunye acabange igama elinomsindo ohlobene.
- c. Njengoba umfundi esho igama, mcele asho ukuthi lelo gama liyingxeny yomndeni wemisindo muni bese ebhala lelo gama kwikholomu kanje:

-ala	-ela	da-	ba-
dala	lalela	dada	baba
lala	balela	deda	babi
bala	balalela		

- d. Uma umfundi enza iphutha, lilungise.

2. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesibili Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**

- a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 33.
- b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
- c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Buyekeza zonke izinhlamvu ezifundwe ngeThemu 1

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu siyidlalise ngokuyivala siyivule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa ukwakheka kwabo bonke osonhlamvukazi abafundiswe kuThemu 1.**
  - a. Bhala usonhlamvukazi ngamunye ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala, chaza indawo yokuqala, indlela yokubhala kanye nendawo yokuphela yohlamvu ngalunye.
  - c. Tshela abafundi ukuthi babhale umugqa wohlamvu ngalunye ezincwadini zabo zokubhalela, beshiya isikhala esilingana nomunwe phakathi kwezinhlamvu.
  - d. Tshela abafundi baqinisekise ukuthi bangakwazi ukwakha uhlamvu ngalunye ngokufanele.
3. **Hlola indlela abafundi abakha ngayo usonhlamvukazi.**
  - a. Njengoba abafundi bebhala, hamba uzungeze ubheke indlela abakha ngayo uhlamvu.
  - b. Beseke lapho kudingeka khona.
  - c. Qaphela abafundi abasazabalaza ukwakha izinhlamvu ngokufanele.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
ikhasi 95

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalelisisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: *Kungani ilama lihlala endaweni ephakeme*
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 3&4

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 33.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 3 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 3 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 4.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Ukuxoxa indaba ngobuciko

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ngobuciko bokuxoxa izindaba.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Tshela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 34.
2. **Tshela abafundi babheke isithombe.**
  - a. Buza: Yini eniyibona kulesi sithombe?
3. **Tshela abafundi baqambe indaba emfushane ngamunye besusela esithombeni.**
4. **Tshela abafundi bayihlele kanjani indaba yabo. Ithi:**
  - a. Nikeza umlingiswa ngamunye igama endabeni yakho.
  - b. Isho indaba yenzeka kuphi.
  - c. Indaba yakho kumele ibe nesiqalo, umzimba nesiphetho.
  - d. Lesi sithombe sibonisa ingxenye ethile yendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiqalo sendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa umzimba wendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiphetho sendaba yakho.
  - e. Ungayiqala indaba ngokuthi:
    - a. Kwakulusuku emva...
    - b. Umama wabuza u_____ ngosuku lwakhe esikoleni kanye...
5. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bacange ngendaba yabo buthule.
  - b. Bese, utshela abafundi ukuthi bashintshane ngokuxoxa izindaba zabo eqenjini. Ungakwenza lokhu ngokusebenzisa 'induku / itshe lokukhuluma'.
  - c. Besakhuluma abafundi, hamba phakathi kwabo ulalele.
6. **Phetha isifundo kanje:**
  - a. Biza umfundi oyedwa abelane indaba yakhe nekilasi lonke, noma ubuze umfundi oyedwa noma ababili imibuzo ngezindaba zeqembu labo.
    - Buza: Ibiphathelene nani indaba kaX?
    - Buza: Yini oyithandile ngendaba kaX?
  - b. Nika ikilasi umbiko wabo bonke ukuze bathuthukise izindaba zabo. Isibonelo: Ngokuvamile, ekuqaleni kwendaba, siyasho indaba yenzeka kuphi, nokuthi obani abalingiswa. Ngokuzayo, zamani ukufaka lolu lwazi ezindabeni zenu.

Imisindo: Shintshashintsha imisindo esemagameni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

- Khombisa indlela yokushintsha imisindo kuleli gama elilandelayo: *leli***
  - Bhala igama ebhodini.
  - Khombisa abafundi ukuthi kwenzekani uma ukhipha umsindo /i/. Usala no: lel-
  - Khombisa abafundi ukuthi kwenzekani uma wengeza umsindo /a/. Wenza igama elisha: lela
- Biza abafundi abahlukene bazodlala ngamagama: *dada, bala, ibadida*.**
- Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesithathu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 35.
  - Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Buyekeza amaphethini

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

- Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - Ithi: Masifudumeze iminwe yethu siyidlalise ngokuyivala siyivule.
  - Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
- Dweba amaphethini alandelayo ebhodini:**

  - Yalela abafundi bakopishele amaphethini ezincwadini zabo.
  - Kumele benze iphethini lize lifike ekugcineni kwekhasi.
- Hlola ikhono labafundi lokukopisha amaphethini.**
  - Njengoba abafundi bebhala, hamba uzungeze uqhaphela labo abazabalazayo:
    - Ukukopisha amaphethini ngokufanele.
    - Ukugcina izingxenye zephethini zilingana ngosayizi.
    - Ukuqeda iphethini ngesikhathi esibekiwe.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
ikhasi 95

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Kungani ilama lihlala endaweni ephakeme*
  - d. Ithi: *Amalama yizilwane zaseNingizimu yaseMelika. Abantu bagcina amalama ngenxa yobisi noboya bawo. Le ndaba iyinganekwane endala ngamalama ayehlala ezintabeni zase-Andes emandulo, nokuthi abasiza kanjani abantu ababehlala eduze nawo.*
  - e. Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
2. **Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi izithombe.
  - c. Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
  - d. Balula amagama akulwazimagama uma evela.
  - e. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - f. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli onto sifunda indlela yoku: Qapha ukuqonda
    - Buza abafundi: Wake wazizwa ulahlekile ngesikhathi sifunda indaba ngoba ulahlekelwe wumkhondo wokuthi kwenzekani? Lokho kwakwenza wazizwa kanjani?

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE,
ekhasini 53

Uhlaka
lokubhala:

Ngingaxoxa
indaba
emayelana...

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukusebenzisa ungqi ekugcineni komusho.
  - b. Bhala umusho ebhodini: Ngixoxa izindaba.
  - c. Khomba kuKNZ: Umusho ugcina ngongqi.
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe bese ubhala umusho owodwa.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: Into enomsindo u/m/. Chaza ngomlomo impendulo yakho yomsebenzi obhalwayo, ngaphambi kokuba uyibhale.
  - c. Ithi: Ngingaxoxa indaba emayelana...
3. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: Into enomsindo u/m/.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugcwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Umusho ugcina ngongqi.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 5&6

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 35.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 5 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 5 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 6.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Shintshashintsha imisindo esemagameni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Tshela abafundi ukuthi namuhla bazosebenza nomlingani ukushintshashintsha amagama.**
  - a. Bhala amagama alandelayo ebhodini: baba, dada, deda
  - b. Tshela abafundi bakopishele amagama ezincwadini zabo zokubhalela, igama elilodwa emgqeni ngamunye.
2. **Khumbuza abafundi indlela yokushintsha imisindo emagameni kanje:**
  - a. Funda igama lokuqala.
  - b. Susa umsindo owodwa.
  - c. Yengeza ngomunye umsindo.
  - d. Bhala igama elisha eceleni kwegama elidala.
  - e. Funda igama elisha.
3. **Hlola ikhono labafundi lokushintsha amagama.**
  - a. Hamba uzungeze uqaphele njengoba abafundi beshintsha amagama.
  - b. Beseke lapho kunesidingo khona.
  - c. Qaphela abafundi abazabalazayo ukwenza lomsebenzi.
4. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesine Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 36.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Buyekeza ukwakhiwa kwezinombolo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokucindezela izandla zibe yisibhakela sibale ka-5, bese sikhulule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa ukwakheka kwazo zonke izinombolo kusukela ku-0-9.**
  - a. Bhala inombolo ngayinye ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala izinombolo, chaza ukuthi uqala kuphi, kanye nendawo yokuphela kwenombolo ngayinye.
  - c. Tshela abafundi ukuthi babhale umugqa wenombolo ngayinye ezincwadini zabo zokubhalela, beshiya isikhala esilingana nomunwe phakathi kwezinombolo.
  - d. Tshela abafundi baqinisekise ukuthi bangakwazi ukwakha inombolo ngayinye ngokufanele.
3. **Hlola indlela abafundi abakha ngayo inombolo.**
  - a. Njengoba abafundi bebhala, hamba uzungeze ubheke indlela abakha ngayo inombolo.
  - b. Beseke lapho kudingeka khona.
  - c. Qaphela abafundi abasazabalaza ukwakha izinombolo ngokufanele.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
ikhasi 95

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Kungani ilama lihlala endaweni ephakeme*
  - d. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Qapha ukuqonda
    - Ithi: Khumbulani, besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuza: Wake wazizwa ulahlekile ngesikhathi sifunda indaba ngoba ulahlekelwe wumkhondo wokuthi kwenzekani? Lokho kwakwenza wazizwa kanjani?
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE,
ekhasini 53
Uhlaka
lokubhala:
Ngingaxoxa
indaba
emayelana...

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: Into enomsindo u/m/.
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Ithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
  - c. Hlanganisani umqondo nibhale amagama abalulekile ebhodini, isib. izinkawu, izintaba, umuthi
3. **Yalela abafundi bavule ikhasi okuyilona encwadini yabo yokusebenzela yeDBE.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Umusho ugcina ngongqi.
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshela eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanenkinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaqembu 7&8

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 36.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 7 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 7 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 8.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Xoxani ngendaba yokufunda ngokwabelana

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...
Ngitsandze
lomlingiswa...
ngobe...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbuza abafundi ngendaba yokwabelana yaleli onto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Isibizelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi nezincwadi zabo namapensela.**
  - a. Tshela abafundi babhale izinombolo 1–5 eduze komugqa oseceleni.
  - b. Biza la magama amahlanu alandelayo ukuze abafundi bawabhale eceleni kwezinombolo 1–5: badede, dida, ababi, lalela, leli
2. **Tshela abafundi basebenzise amapensela anombala ukulungisa umsebenzi wabo.**
  - a. Bhala amagama amahlanu ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala, phimisa igama ngalinye.
  - c. Tshela abafundi bakokelezele amaphutha abo ngepensela elinombala.
  - d. Tshela abafundi babhale kabusha amaphutha abo bawalungise.
3. **Qaphela izinselelo kanye nenqubekela phambili yabafundi.**
4. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesihlanu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 35.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
ikhasi 95

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Kungani ilama lihlala endaweni ephakeme*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: Namhlanje sizodweba bese silebula ingxenye esiyithandayo endabeni.
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Vala amehlo wenze sengathi uyacabanga.
  - b. Vula amehlo bese uthi: Ingxenye engiyithandayo yendaba yilapho...
  - c. Gwema ukukhetha izimpendulo ezisobala kakhulu ngesibonelo sakho.
  - d. Dweba isithombe ngokushesha ebhodini. Ngesikhathi udweba, chaza ukuthi udweba ini.
  - e. Yengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Tshela abafundi bavale amehlo bacabange ngengxenye abayithandayo yendaba.
  - b. Ithi: Cabangani ngomqondo wakho, ungakopeli isibonelo sami.
  - c. Okulandelayo, tshela abafundi bavule amehlo bese bexoxa ngezimpendulo zabo nozakwabo.
  - d. Bese, utshele abafundi badwebe le ngxenye yendaba ezincwadini zabo zokuzilolonga.
  - e. Siza abafundi bengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2 emidwetsheni yabo.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bakhombise abalingani umsebenzi wabo.
  - b. Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Incwadi Yoku-
sebenzela
YeDBE,
ekhasini 53

Uhlaka
lokubhala:

Ngingaxoxa
indaba
emayelana...

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizqedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukani swa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: Yengeza ilebuli emdwetsheni wakho.
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi: Khumbulani ukuhlola ukuthi: Umusho ugcina ngongqi.
4. **Uma isikhathi sikuvumela, ceta abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 9&10

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 37.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 9 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 9 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 10.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Lingisa noma Udwebe

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ushoki kanye
nebhodi

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi nizobukeza amagama akulwazimagama abawafunde kule themu.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'Ukulingisa noma Ukudweba'.
  - b. Ngizokhetha umfundi ukuba 'angene'.
  - c. Umfundi uzoza phambi kwekilasi bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
  - d. Umfundi uzobe eselingisa igama NOMA adwebe isithombe segama ebhodini.
  - e. Ingxenywe esele yekilasi kufanele iphakamise izandla iqagele igama.
  - f. Umuntu 'ongenile' ubiza abafundi baphendule.
  - g. Umuntu ophendule kahle nguye ongenayo. Uza ngaphambili bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
4. **Biza umfundi wokuqala angene bese eqala umdlalo.**

Imisindo: Bhala imibhalo engaguqulekela enkulumeni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. Bhala amafonimu ama-5 abafundi abawafundile noma bawabuyekeza ebhodini.
2. Chazela abafundi bazodlala umdlalo wemisindo wokuzijabulisa.
3. Bachazele bazobhala amagama, imisho noma indaba besebenzisa KUPHELA leyo misindo.
4. Yakha umusho owodwa omfushane oyisibonelo bese uwubhala ebhodini (Noma ubhale amagama uma umusho unzima.)
5. Cela abafundi bahlale amagama noma imisho yakho ilungile yini:
  - a. Iqala ngosonhlamvukazi na?
  - b. Igcina ngongqi, umbuzi noma umbabazi na?
  - c. Usebenzise amafonimu ama-5 kuphela ebhodini?
6. Okulandelayo, nikeza abafundi imizuzwana embalwa babhale amagama noma umusho / imisho yabo.
7. Tshela abafundi bashintshane ngezincwadi bahlale umsebenzi womunye nomunye.
8. Biza abafundi abanamagama noma imisho ebhalwe kahle eminingi bazofundela phezulu.
9. Besafunda, bhala amagama noma imisho ebhodini.
10. Hlolisisa ukuqinisekisa ukuthi basebenzise amafonimu ama-5 kuphela.
11. Tusa bonke abafundi ngemizamo yabo.

Ukubhala ngesandla: Bonisa ukushicilelwa kombhalo wakho

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Isibonelo
sikaThisha:
umsebenzi
obhalwayo

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Ngaphambi kwekilasi, lungisela lesi sifundo ibhodi.**
  - a. Khetha umsebenzi owodwa obhalwayo ku themu. Dweba futhi ubhale isibonelo somsebenzi ebhodini.
  - b. Faka iphutha kuKNZ yethemu, njenge: Uhlamvu lokuqala lomusho alusiwo usonhlamvukazi.
2. **Yethula ukushicilela kubafundi.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizoshicilela ingxenye yombhalo wethu osuka ethemini.
  - b. Ithi: Uma sishicilela umbhalo wethu, silungela ukwabelana ngawo nabanye abantu. Sikhetha umsebenzi wethu omuhle kakhulu, siwenza uhlanzeke futhi ucace, futhi sabelana ngawo nabanye ukuze bawufunde baphinde bawuthokozele.
  - c. Khomba uhlaka lwakho ebhodini. Bachazele ilo msebenzi obhalwayo okhethe ukuwushicilela.
3. **Bonisa ukushicilela ebhodini.**
  - a. Dweba kabusha bese ubhala umbhalo wakho ebhodini. Kwenze lokhu ngokuhleleka futhi ufake imininingwane eyengeziwe.
  - b. Fundela phezulu umbhalo wakho osohlakeni.
  - c. Bakhombise iphutha olenzile kuKNZ. Ithi: Ngenze iphutha. Uhlamvu lokuqala lomusho alusiwona usonhlamvukazi. Ngingakulungisa lokhu uma sengishicilela.
  - d. Bhala kabusha umusho ngenhlanzeko.
  - e. Khombisa iKNZ esilungisiwe: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusonhlamvukazi.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Bonisa ukushicilelwa kombhalo wakho

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Isibonelo
sikaThisha:
umsebenzi
obhalwayo

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

Kuqhutshekwa esifundweni esedlule.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvinjanywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Lingisa noma Udwebe

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ushoki kanye
nebhodi

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi nizobukeza amagama akulwazimagama abawafunde kule themu.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'Ukulingisa noma Ukudweba'.
  - b. Ngizokhetha umfundi ukuba 'angene'.
  - c. Umfundi uzoza phambi kwekilasi bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
  - d. Umfundi uzobe eselingisa igama NOMA adwebe isithombe segama ebhodini.
  - e. Ingxenye esele yekilasi kufanele iphakamise izandla iqagele igama.
  - f. Umuntu 'ongenile' ubiza abafundi baphendule.
  - g. Umuntu ophendule kahle nguye ongenayo. Uza ngaphambili bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
4. **Biza umfundi wokuqala angene bese eqala umdlalo.**

Imisindo: Bhala imibhalo engaguqulekela enkulumeni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. Bhala amafonimu ayi-6 ebhodini abafundi abawafundile noma abawabuyekize.
2. Chazela abafundi bazodlala umdlalo wemisindo wokuzijabulisa.
3. Bachazele bazobhala amagama, imisho noma indaba besebenzisa KUPHELA leyo misindo.
4. Yakha umusho owodwa omfushane oyisibonelo bese uwubhala ebhodini (Noma ubhale amagama uma umusho unzima.)
5. Cela abafundi bahlale amagama noma imisho yakho ilungile yini:
  - a. Iqala ngosonhlamvukazi na?
  - b. Igcina ngongqi, umbuzi noma umbabazi na?
  - c. Usebenzise amafonimu ayi-6 kuphela ebhodini?
6. Okulandelayo, nikeza abafundi imizuzwana embalwa babhale amagama noma umusho / imisho yabo.
7. Tshela abafundi bashintshane ngezincwadi bahlale umsebenzi womunye nomunye.
8. Biza abafundi abanamagama noma imisho ebhalwe kahle eminingi bazofundela phezulu.
9. Besafunda, bhala amagama noma imisho ebhodini.
10. Hlolisisa uqinisekise usebenzise amafonimu ayi-6 kuphela.
11. Tusa bonke abafundi ngemizamo yabo.

Ukubhala ngesandla: Abafundi bayacabangisisa bese bekhetha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izincwadi
Zabafundi
Zokubhala

Amaphepha
azihambelayo
A4

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Ngaphambi kwekilasi, lungisa uhlaka olushicilelwe ephepheni elihamba lodwa.**
  - a. Kopisha umdwebo kanye nombhalo wakho ephepheni elihamba lodwa utshengise abafundi.
  - b. Qinisekisa ukugcina uhlaka lwakho olushicilelwe uzolusebenzisa esifundweni sesethulo.
2. **Tshela abafundi bacabangisise ngombhalo wabo wethemu.**
  - a. Nikeza abafundi isikhathi sokufunda imibhalo yabo esuka kuthemu.
  - b. Buza: Yimuphi umsebenzi obhalwayo owuthande kakhulu kule themu?
  - c. Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngomsebenzi obhalwayo eliwuthande kakhulu kule themu.
3. **Tshela abafundi bakhethe ingxenye yombhalo abangayishicilela.**
  - a. Buza: Iyiphi ingxenye yombhalo ongayishicilela bese wabelana ngayo kule themu?
  - b. Nikeza abafundi isikhathi bakhethe imuphi umsebenzi obhalwayo abazowushicilela.
  - c. Tshela abafundi bazise umlingani yimuphi umsebenzi obhalwayo abazowushicilela.
4. **Tshela abafundi bashicilele ephepheni elihamba lodwa, ukuze umsebenzi wabo ukhangiswe.**
  - a. Ithi: Uma sishicilela, asibhali ezincwadini zethu njengokujwayelekile. Sibhalela ephepheni elizihambelayo, ukuze kube lula ukwabelana ngomsebenzi wethu.
  - b. Bonisa abafundi isibonelo somsebenzi wakho oshicilelwe ephepheni elizihambelayo.
  - c. Banikeze amaphepha azihambelayo okushicilela.
5. **Tshela abafundi baqale bashicilele.**
  - a. Ithi: Manje Qalani nishicilele umsebenzi wenu. Khumbulani ukuwenza uhlanzeke futhi ucape, ukuze ulungele ukwabelana nabanye.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bayacabangisisa bese bekhetha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izincwadi
Zabafundi
Zokubhala

Amaphepha
azihambelayo
A4

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

Kuqhutshekwa esifundweni esedlule.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Lingisa noma Udwebe

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ushoki kanye
nebhodi

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi nizobukeza amagama akulwazimagama abawafunde kule themu.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'Ukulingisa noma Ukudweba'.
  - b. Ngizokhetha umfundi ukuba 'angene'.
  - c. Umfundi uzoza phambi kwekilasi bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
  - d. Umfundi uzobe eselingisa igama NOMA adwebe isithombe segama ebhodini.
  - e. Ingxenye esele yekilasi kufanele iphakamise izandla iqagele igama.
  - f. Umuntu 'ongenile' ubiza abafundi baphendule.
  - g. Umuntu ophendule kahle nguye ongenayo. Uza ngaphambili bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
4. **Biza umfundi wokuqala angene bese eqala umdlalo.**

Imisindo: Bhala imibhalo engaguqulekela enkulumeni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. Bhala amafonimu ayi-6 ebhodini abafundi abawafundile noma abawabuyekize.
2. Chazela abafundi bazodlala umdlalo wemisindo wokuzijabulisa.
3. Bachazele bazobhala amagama, imisho noma indaba besebenzisa KUPHELA leyo misindo.
4. Yakha umusho owodwa omfushane oyisibonelo bese uwubhala ebhodini (Noma ubhale amagama uma umusho unzima.)
5. Cela abafundi bahlale amagama noma imisho yakho ilungile yini:
  - a. Iqala ngosonhlamvukazi na?
  - b. Igcina ngongqi, umbuzi noma umbabazi na?
  - c. Usebenzise amafonimu ayi-6 kuphela ebhodini?
6. Okulandelayo, nikeza abafundi imizuzwana embalwa babhale amagama noma umusho / imisho yabo.
7. Tshela abafundi bashintshane ngezincwadi bahlale umsebenzi womunye nomunye.
8. Biza abafundi abanamagama noma imisho ebhalwe kahle eminingi bazofundela phezulu.
9. Besafunda, bhala amagama noma imisho ebhodini.
10. Hlolisisa uqinisekise usebenzise amafonimu ayi-6 kuphela.
11. Tusa bonke abafundi ngemizamo yabo.

Ukubhala ngesandla: Abafundi bashicilela umbhalo wabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izincwadi
Zabafundi
Zokubhala
Amaphepha
azihambelayo
A4

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Phinda wethule ukushicilela kubafundi.**
  - a. Ithi: Namuhla sizoqedela ukushicilela ingxenye yombhalo wethu.
  - b. Ithi: Uma sishicilela umbhalo wethu, siwulungisela ukwabelana ngawo nabanye abantu. Sikhetha umsebenzi wethu omuhle kakhulu, siwenze uhlanzeke futhi ucape, bese sabelana ngawo nabanye ukuze bawufunde bese beyawuthokozela.
2. **Tshela abafundi baqhubeke nokushicilela.**
  - a. Ithi: Manje qhubekani nokushicilela umsebenzi wenu wayizolo. Nikhumbule ukuwuhlela ngokucaca ukuze ulungele ukwabelana nabanye.
3. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Siza abafundi abanenkinga bakhethe bese beshicilela ingxenye yombhalo wabo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bashicilela umbhalo wabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izincwadi
Zabafundi
Zokubhala
Amaphepha
azihambelayo
A4

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

Kuqhutshekwa esifundweni esedlule.

Ukubhala: Abafundi bashicilela umbhalo wabo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Izincwadi
Zabafundi
Zokubhala

Amaphepha
azihambelayo
A4

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

Kuqhutshekwa esifundweni esedlule.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Bhala imibhalo engaguqulekela enkulumeni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. Bhala amafonimu ayi-6 ebhodini abafundi abawafundile noma abawabuyekize.
2. Chazela abafundi bazodlala umdlalo wemisindo wokuzijabulisa.
3. Bachazele bazobhala amagama, imisho noma indaba besebenzisa KUPHELA leyo misindo.
4. Yakha umusho owodwa omfushane oyisibonelo bese uwubhala ebhodini (Noma ubhale amagama uma umusho unzima.)
5. Cela abafundi bahlale amagama noma imisho yakho ilungile yini:
  - a. Iqala ngosonhlamvukazi na?
  - b. Igcina ngongqi, umbuzi noma umbabazi na?
  - c. Usebenzise amafonimu ayi-6 kuphela ebhodini?
6. Okulandelayo, nikeza abafundi imizuzwana embalwa babhale amagama noma umusho / imisho yabo.
7. Tshela abafundi bashintshane ngezincwadi bahlale umsebenzi womunye nomunye.
8. Biza abafundi abanamagama noma imisho ebhalwe kahle eminingi bazofundela phezulu.
9. Besafunda, bhala amagama noma imisho ebhodini.
10. Hlolisisa uqinisekise usebenzise amafonimu ayi-6 kuphela.
11. Tusa bonke abafundi ngemizamo yabo.

Ukubhala ngesandla: Bonisa ukwethulwa kombhalo wakho

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Yethula isethulo kubafundi.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizokwethula umbhalo wethu oshicilelwe.
  - b. Ithi: Uma sethula umbhalo wethu, sabelana ngawo nabanye. Sichaza imidwebo yethu bese sifunda nemibhalo yethu. Sikhulumela phezulu futhi ngokucacile ukuze bezwe bonke.
  - c. Ithi: Uma siqeda ukukhuluma, singahamba phakathi negumbi sibonise abanye umdwebo wethu.
  - d. Ithi: Uma abanye benza isethulo, silalela ngokucophelela. Sibonisa umusa bese sishaya izandla uma beqeda.
2. **Bonisa isethulo ekilasini.**
  - a. Phakamisa uhlaka lwakho olushicilelwe bonke balubone.
  - b. Ngokushesha chaza umdwebo wakho bese ufunda umbhalo wakho. Bonisa ukukhulumela phezulu futhi ngokucacile bonke bezwe.
  - c. Tshela abafundi bakushaye izandla uma usuqedile.
3. **Hamba phakathi kwegumbi ubonise bonke umdwebo wakho.**
4. **Tshela abafundi balungele ukwenza isethulo.**
  - a. Ithi: Cabanga ngomusho wokuchaza umdwebo wakho bese uzijwayeza ukufunda umbhalo wakho.
5. **Nikeza abafundi imizuzwana embalwa bacabange bese befunda.**
6. **Tshela abafundi benze isethulo kumlingani.**
  - a. Tshela abafundi bachaze imidwebo yabo bese befundela umlingani umbhalo wabo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Bonisa ukwethulwa kombhalo wakho

SIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

Kuqhubeka isifundo saphambilini.

Ukubhala: Bonisa ukwethulwa kombhalo wakho

SIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

Kuqhubeka isifundo saphambilini.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Lingisa noma Udwebe

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ushoki kanye
nebhodi

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi nizobukeza amagama akulwazimagama abawafunde kule themu.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'Ukulingisa noma Ukudweba'.
  - b. Ngizokhetha umfundi ukuba 'angene'.
  - c. Umfundi uzoza phambi kwekilasi bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
  - d. Umfundi uzobe eselingisa igama NOMA adwebe isithombe segama ebhodini.
  - e. Ingxenywe esele yekilasi kufanele iphakamise izandla iqagele igama.
  - f. Umuntu 'ongenile' ubiza abafundi baphendule.
  - g. Umuntu ophendule kahle nguye ongenayo. Uza ngaphambili bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
4. **Biza umfundi wokuqala angene bese eqala umdlalo.**

Imisindo: Bhala imibhalo engaguqulekela enkulumeni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. Bhala amafonimu ayi-6 ebhodini abafundi abawafundile noma abawabuyekize.
2. Chazela abafundi bazodlala umdlalo wemisindo wokuzijabulisa.
3. Bachazele bazobhala amagama, imisho noma indaba besebenzisa KUPHELA leyo misindo.
4. Yakha umusho owodwa omfushane oyisibonelo bese uwubhala ebhodini (Noma ubhale amagama uma umusho unzima.)
5. Cela abafundi bahlale amagama noma imisho yakho ilungile yini:
  - a. Iqala ngosonhlamvukazi na?
  - b. Igcina ngongqi, umbuzi noma umbabazi na?
  - c. Usebenzise amafonimu ayi-6 kuphela ebhodini?
6. Okulandelayo, nikeza abafundi imizuzwana embalwa babhale amagama noma umusho / imisho yabo.
7. Tshela abafundi bashintshane ngezincwadi bahlale umsebenzi womunye nomunye.
8. Biza abafundi abanamagama noma imisho ebhalwe kahle eminingi bazofundela phezulu.
9. Besafunda, bhala amagama noma imisho ebhodini.
10. Hlolisisa uqinisekise usebenzise amafonimu ayi-6 kuphela.
11. Tusa bonke abafundi ngemizamo yabo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Phinda wethule isethulo kubafundi.**
  - a. Ithi: Khumbulani kuleli sonto sizokwethula umbhalo wethu oshicilelwe.
  - b. Ithi: Uma sethula umbhalo wethu, sabelana ngawo nabanye. Sichaza imidwebo yethu bese sifunda nemibhalo yethu. Sikhulumela phezulu futhi ngokucacile ukuze bezwe bonke.
  - c. Ithi: Uma siqeda ukukhuluma, singahamba phakathi negumbi sibonise abanye umdwebo wethu.
2. **Ithi: Uma abanye benza isethulo, silalela ngokucophelela. Sibonisa umusa bese sishaya izandla uma beqeda.**
3. **Biza abafundi benze isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye umzuzu o-1 kuya kwemi-2 ukuchaza umdwebo wabo bese befunda nombhalo wabo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
  - d. Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.

Ukubhala: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye umzuzu o-1 kuya kwemi-2 ukuchaza umdwebo wabo bese befunda nombhalo wabo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Ibizo noma isenzo?

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi amabizo amagama aqambayo bese izenzo kuba amagama okwenza noma amagama enzayo.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'ibizo noma isenzo'.
  - b. Ngizosho igama.
  - c. Uma kuyibizo, kufanele uphakamise umunwe owodwa.
  - d. Uma kuyisenzo, kufanele uphakamise iminwe emi-2.
  - e. Nizobe senisebenzisana ngababili ukwakha umusho ngegama okhomba incazelo yalo.
  - f. Ngizobiza ngababili ngokwehlukana ukusho imisho yabo.
4. **Isho igama lokuqala bese uqala umdlalo.**

Imisindo: Yakha bese ukhangisa ngamagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Inhlama
yokudlala,
ubumba
lokudlala,
izivalo
zebhodlela,
uvolo, ipasta,
njl.

1. Gudlukela endaweni evulekile.
2. Khombisa abafundi indawo yabo yokusebenzela.
3. Khombisa abafundi indawo yabo yokukhangisa.
4. Hlukanisa abafundi ngamaqembu anabafundi aba-2 kuya kwaba-4.
5. Nikeza iqembu ngalinye izinsiza ezikhona.
6. Tshela iqembu ngalinye licabange ngegama elingalibhala.
7. Okulandelayo, tshela amaqembu akhe lelo gama ngezinsiza ezikhona.
8. Uma amaqembu eselakhile igama lawo, angalikhangisa endaweni yokukhangisa.
9. Vumela abafundi bahambe phakathi bese befunda amagama abo bonke.
10. Babonge abafundi bese ubatshela baqoqe.

Ukubhala ngesandla: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye umzuzu o-1 kuya kwemi-2 ukuchaza umdwebo wabo bese befunda nombhalo wabo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye umzuzu o-1 kuya kwemi-2 ukuchaza umdwebo wabo bese befunda nombhalo wabo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Ibizo noma isenzo?

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi amabizo amagama aqambayo bese izenzo kuba amagama okwenza noma amagama enzayo.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'ibizo noma isenzo'.
  - b. Ngizosho igama.
  - c. Uma kuyibizo, kufanele uphakamise umunwe owodwa.
  - d. Uma kuyisenzo, kufanele uphakamise iminwe emi-2.
  - e. Nizobe senisebenzisana ngababili ukwakha umusho ngegama okhomba incazelo yalo.
  - f. Ngizobiza ngababili ngokwehlukana ukusho imisho yabo.
4. **Isho igama lokuqala bese uqala umdlalo.**

Imisindo: Yakha bese ukhangisa ngamagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Inhlama
yokudlala,
ubumba
lokudlala,
izivalo
zebhodlela,
uvolo, ipasta,
njl.

1. Gudlukela endaweni evulekile.
2. Khombisa abafundi indawo yabo yokusebenzela.
3. Khombisa abafundi indawo yabo yokukhangisa.
4. Hlukanisa abafundi ngamaqembu anabafundi aba-2 kuya kwaba-4.
5. Nikeza iqembu ngalinye izinsiza ezikhona.
6. Tshela iqembu ngalinye licabange ngegama elingalibhala.
7. Okulandelayo, tshela amaqembu akhe lelo gama ngezinsiza ezikhona.
8. Uma amaqembu eselakhile igama lawo, angalikhangisa endaweni yokukhangisa.
9. Vumela abafundi bahambe phakathi bese befunda amagama abo bonke.
10. Babonge abafundi bese ubatshela baqoqe.

Ukubhala ngesandla: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye umzuzu o-1 kuya kwemi-2 ukuchaza umdwebo wabo bese befunda nombhalo wabo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye umzuzu o-1 kuya kwemi-2 ukuchaza umdwebo wabo bese befunda nombhalo wabo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Ibizo noma isenzo?

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi amabizo amagama aqambayo bese izenzo kuba amagama okwenza noma amagama enzayo.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'ibizo noma isenzo'.
  - b. Ngizosho igama.
  - c. Uma kuyibizo, kufanele uphakamise umunwe owodwa.
  - d. Uma kuyisenzo, kufanele uphakamise iminwe emi-2.
  - e. Nizobe senisebenzisana ngababili ukwakha umusho ngegama okhomba incazelo yalo.
  - f. Ngizobiza ngababili ngokwehlukana ukusho imisho yabo.
4. **Isho igama lokuqala bese uqala umdlalo.**

Imisindo: Yakha bese ukhangisa ngamagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Inhlama
yokudlala,
ubumba
lokudlala,
izivalo
zebhodlela,
uvolo, ipasta,
njl.

1. Gudlukela endaweni evulekile.
2. Khombisa abafundi indawo yabo yokusebenzela.
3. Khombisa abafundi indawo yabo yokukhangisa.
4. Hlukanisa abafundi ngamaqembu anabafundi aba-2 kuya kwaba-4.
5. Nikeza iqembu ngalinye izinsiza ezikhona.
6. Tshela iqembu ngalinye licabange ngegama elingalibhala.
7. Okulandelayo, tshela amaqembu akhe lelo gama ngezinsiza ezikhona.
8. Uma amaqembu eselakhile igama lawo, angalikhangisa endaweni yokukhangisa.
9. Vumela abafundi bahambe phakathi bese befunda amagama abo bonke.
10. Babonge abafundi bese ubatshela baqoqe.

Ukubhala ngesandla: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye umzuzu o-1 kuya kwemi-2 ukuchaza umdwebo wabo bese befunda nombhalo wabo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye umzuzu o-1 kuya kwemi-2 ukuchaza umdwebo wabo bese befunda nombhalo wabo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

Ukubhala: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye umzuzu o-1 kuya kwemi-2 ukuchaza umdwebo wabo bese befunda nombhalo wabo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Yakha bese ukhangisa ngamagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Inhlama
yokudlala,
ubumba
lokudlala,
izivalo
zebhodlela,
uvolo, ipasta,
njl.

1. Gudlukela endaweni evulekile.
2. Khombisa abafundi indawo yabo yokusebenzela.
3. Khombisa abafundi indawo yabo yokukhangisa.
4. Hlukanisa abafundi ngamaqembu anabafundi aba-2 kuya kwaba-4.
5. Nikeza iqembu ngalinye izinsiza ezikhona.
6. Tshela iqembu ngalinye licabange ngegama elingalibhala.
7. Okulandelayo, tshela amaqembu akhe lelo gama ngezinsiza ezikhona.
8. Uma amaqembu eselakhile igama lawo, angalikhangisa endaweni yokukhangisa.
9. Vumela abafundi bahambe phakathi bese befunda amagama abo bonke.
10. Babonge abafundi bese ubatshele baqoqe.

Ukubhala ngesandla: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye umzuzu o-1 kuya kwemi-2 ukuchaza umdwebo wabo bese befunda nombhalo wabo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashaye izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye umzuzu o-1 kuya kwemi-2 ukuchaza umdwebo wabo bese befunda nombhalo wabo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

Ukubhala: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye umzuzu o-1 kuya kwemi-2 ukuchaza umdwebo wabo bese befunda nombhalo wabo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Ibizo noma isenzo?

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi amabizo amagama aqambayo bese izenzo kuba amagama okwenza noma amagama enzayo.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'ibizo noma isenzo'.
  - b. Ngizosho igama.
  - c. Uma kuyibizo, kufanele uphakamise umunwe owodwa.
  - d. Uma kuyisenzo, kufanele uphakamise iminwe emi-2.
  - e. Nizobe senisebenzisana ngababili ukwakha umusho ngegama okhomba incazelo yalo.
  - f. Ngizobiza ngababili ngokwehlukana ukusho imisho yabo.
4. **Isho igama lokuqala bese uqala umdlalo.**

Imisindo: Yakha bese ukhangisa ngamagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Inhlama
yokudlala,
ubumba
lokudlala,
izivalo
zebhodlela,
uvolo, ipasta,
njl.

1. Gudlukela endaweni evulekile.
2. Khombisa abafundi indawo yabo yokusebenzela.
3. Khombisa abafundi indawo yabo yokukhangisa.
4. Hlukanisa abafundi ngamaqembu anabafundi aba-2 kuya kwaba-4.
5. Nikeza iqembu ngalinye izinsiza ezikhona.
6. Tshela iqembu ngalinye licabange ngegama elingalibhala.
7. Okulandelayo, tshela amaqembu akhe lelo gama ngezinsiza ezikhona.
8. Uma amaqembu eselakhile igama lawo, angalikhangisa endaweni yokukhangisa.
9. Vumela abafundi bahambe phakathi bese befunda amagama abo bonke.
10. Babonge abafundi bese ubatshela baqoqe.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye umzuzu o-1 kuya kwemi-2 ukuchaza umdwebo wabo bese befunda nombhalo wabo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

Ukubhala: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye umzuzu o-1 kuya kwemi-2 ukuchaza umdwebo wabo bese befunda nombhalo wabo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, Amaqoqo Ezindaba neZincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

ITHEMU 2 UHLELO LOKUFUNDISA

Ukulalela nokuKhuluma: Yethula indikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izithombe
nezinto
zangempela
zokubonisa
indikimba

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungisa isiboniso sendikimba:** *Ukudla esikudlayo*
2. **Buza imibuzo evulelekile ukuvuselela ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**
  - *Zinhloboni zokudla othanda ukuzidla?*
  - *Kuvelaphi ukudla esikudlayo?*
  - *Kwehluke noma kufana kanjani ukudla okudla ekhaya nokwasesikoleni?*
3. **Yenza imephu yengqondo usebenzisa imibuzo nezimpendulo zabafundi.**
4. **Yengeza ezakho izimpendulo emephini yengqondo ukwengeza ulwazi lwabafundi.**
5. **Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 44.**
6. **Yalela abafundi bakhombe ukunothiswa kolimi ukuthola indikimba.**
  - a. Funda kuzwakale ukunothiswa kolimi.
  - b. Yalela abafundi bafunde kanye nawe, noma baphinde emva kwakho: Isisu asiphakeli
7. **Xoxa nabafundi ngokunothiswa kolimi.**
  - a. Buza: Ningangitshela ukuthi kuchazani lokhu? / Ningazicabangela impendulo?
  - b. Khuthaza abafundi babelane ngemibono.
  - c. Chaza incazelo noma ubanikeze impendulo kanje: Isisu asikhethe ukuthi sithola noma samukela ini. Samukela lokho okunikeza sona uma nje kuphela kuyinto edliwayo.

Imisindo: Buyekeza yonke imisindo efundwe kuThemu 1

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
IThemu 1
Amakhadi
Emisindo

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Hlalisa abafundi kukhaphethi noma phansi phambi kwakho.**
  - a. Tshela abafundi ukuthi balalele amagama abo.
  - b. Uma ubiza igama lomfundi, kumele afunde umsindo osekhadini oliphakamisayo.
  - c. Isho igama lomunye umfundi. Lo mfundi kumele asho igama eliqala noma elisebenzisa umsindo.
  - d. Yenza lokhu ngokushesha. Kwenze kube samdlalo omnandi kodwa uqaphele abafundi abazabalazayo.
  - e. Uma umfundi enza iphutha, ithi 'lalela kahle' bese usho umsindo.
2. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoMsombuluko Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 46.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Buyekeza zonke izinhlamvu ezifundwe ngeThemu 1

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Asifudumeze iminwe yethu ngokwenza sengathi sidlala ipiyano.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa ukwakheka kwazo zonke izinhlamvu ezincane ezifundiswe kuThemu 1.**
  - a. Bhala uhlamvu oluncane ngalunye ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala, chaza indawo yokuqala, indlela yokubhala kanye nendawo yokuphela yohlamvu ngalunye.
  - c. Tshela abafundi ukuthi babhale umugqa wohlamvu ngalunye ezincwadini zabo zokubhalela, beshiya isikhala esilingana nomunwe phakathi kwezinhlamvu.
  - d. Tshela abafundi baqinisekise ukuthi bangakwazi ukwakha uhlamvu ngalunye ngokufanele.
3. **Hlola indlela abafundi abakha ngayo uhlamvu oluncane.**
  - a. Njengoba abafundi bebhala, hamba uzungeze ubheke indlela abakha ngayo uhlamvu.
  - b. Beseke lapho kudingeka khona.
  - c. Qaphela abafundi abasazabalaza ukwakha izinhlamvu ngokufanele.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi
lesingeniso
113

1. Yethula indaba.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *UWayde wenza isitshulu.*
- Ithi: *Namuhla sizofunda indaba mayelana nomfana obizwa ngoWayde, ocabanga ukuthi uyawuzonda utamatisi. Kodwa uWayde uthanda isitshulu. Isitshulu uhlobo lokudla olwenziwa ngezithako, inyama yenkukhu noma imifino futhi sivame ukuba notamatisi omningi. UWayde usiza unina ukupheka isitshulu kusukela ekuqaleni. Esamsiza, ufunda okuthile okumumangazayo ngesitshulu. Ungaqagela ukuthi yini?*
- Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
- Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
- Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
- Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?

3. Chaza isu lokuqondisisa.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Buza imibuzo / zibuze.
- Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 1&2

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 46.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 1 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 1 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 2.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-
15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**

- Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 44.
- Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
- Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama sendikimba.
- Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
- Bafundele uhlu lwamagama.

2. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**

- Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
  - isitshulu: uhlobo lokudla olunokusasobho nezinongo. Luvame ukudliwa nerayisi.*
  - iresiphi: uhlu lwezinyathelo olukutshela ukuthi kwenziwa kanjani ukudla okuthile.*
  - isithako: okunye kwezidlo okudingayo ngenkathi ulandela iresiphi.*

3. **Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye:**

K: Khomba isithombe noma into yangempela

L: Lingisa igama

T: Tshela abafundi incazelo yegama

Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Buyekeza yonke imisindo efundwe kuThemu 1

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
IThemu 1
Amakhadi
Emisindo

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Hlalisa abafundi kukhaphethi noma phansi phambi kwakho.**
  - a. Tshela abafundi ukuthi balalele amagama abo.
  - b. Uma ubiza igama lomfundi, kumele afunde umsindo osekhadini oliphakamisayo.
  - c. Isho igama lomunye umfundi. Lo mfundi kumele asho igama eliqala noma elisebenzisa umsindo.
  - d. Yenza lokhu ngokushesha. Kwenze kube samdlalo omnandi kodwa uqaphele abafundi abazabalazayo.
  - e. Uma umfundi enza iphutha, ithi 'lalela kahle' bese usho umsindo.
2. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesibili Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 47.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Buyekeza zonke izinhlamvu ezifundwe ngeThemu 1

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokucindezela izandla zibe yisibhakela sibale ka-5, bese siyakhulula.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa ukwakheka kwabo bonke osonhlamvukazi abafundiswe kuThemu 1.**
  - a. Bhala usonhlamvukazi ngamunye ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala, chaza indawo yokuqala, indlela yokubhala kanye nendawo yokuphela yohlamvu ngalunye.
  - c. Tshela abafundi ukuthi babhale umugqa wohlamvu ngalunye ezincwadini zabo zokubhalela, beshiya isikhala esilingana nomunwe phakathi kwezinhlamvu.
  - d. Tshela abafundi baqinisekise ukuthi bangakwazi ukwakha uhlamvu ngalunye ngokufanele.
3. **Hlola indlela abafundi abakha ngayo usonhlamvukazi.**
  - a. Njengoba abafundi bebhala, hamba uzungeze ubheke indlela abakha ngayo uhlamvu.
  - b. Beseke lapho kudingeka khona.
  - c. Qaphela abafundi abasazabalaza ukwakha izinhlamvu ngokufanele.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 115

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalélisisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: *UWayde wenza isitshulu.*
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 3&4

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 47.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 3 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 3 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 4.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama bese nixoxa ngesithombe sendikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**

- a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
  - *ukungathandi: Ukungayithandi into.*
  - *kusuka ekuqaleni: Ukwakha into uyiqalela phansi.*
  - *amandla: ikhono umzimba wakho onalo ukunyakaza, ukucabanga nokudlala.*
- b. Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye.

2. **Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**

- a. Yalela abafundi bavule izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 48.
- b. Tshela abafundi ngolwazi olulandelayo ngesithombe:
  - *Ukudla kunikeza umzimba wethu amandla. Ukudla kungamafutha asiza imizimba yethu icabange, idlale, inyakaze futhi ikhule.*
  - *izakhamzimba: okuthile okusekudleni okusiza umzimba wakho ukhule futhi uhlale uqinile.*
  - *Akuyena wonke umuntu odla ukudla okufanayo, noma odla ukudla ukulungiswe (okuphekwe) ngendlela efanayo. Abantu abehlukene ngamasiko nemindeneyahlukene bangadla ukudla okwehlukile kokwakho.*

3. **Xoxa ngesithombe.**

- a. Sebenzisa imibuzo elandelayo ukuxoxa ngesithombe kanje:
  - Buza umbuzo wokuqala.
  - Yalela abafundi baxoxe nozakwabo ngombuzo.
  - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - Yakha ulwazi lwabafundi lwangaphambilini ngokulungisa ukungaqondi nangokwabelana ngolwazi oluhambisana nendikimba.
  - Phindaphinda le ndlela kuyo yonke imibuzo.

4. **Imibuzo:**

- a. *Iziphi izinhlobo zokudla othanda ukuzidla ekhaya kanye nasesikoleni?*
- b. *Iziphi izinhlobo zokudla ongazithandi?*
- c. *Bazizwa benjani ngokudla kwabo abantwana abasesithombeni? Ukwazi kanjani lokho?*

Dlala umdlalo wokuqaphela imisindo: Lo msindo u... Ngifuna...

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Zinzisa abafundi ukuze bakunake.**
2. **Bonisa umdlalo ngalendlela:**
  - a. Umuntu okhulumayo uthi: Umsindo uthi P, ngifuna AMAGAMA AMANTOMBAZANA.
  - b. Abafundi baphakamisa izandla uma becabanga igama lentombazane elino P.
  - c. Umuntu okhombayo ngalesosikhathi uvumela bese enika abanye ithuba lokuzisho amagama abo. Abavumelekile ukuphinda igama eselishiwo.
  - d. Umuntu wesi-5 osho igama kahle kuba nguyengonyayo.
  - e. Umuntu omusha ongenile uthi: Umsindo ngu M, Ngifuna IZINHLOBO ZOKUDLA.
  - f. Umdlalo uyaqhubeka ngale ndlela.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesithathu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Ezizisekelo Sokufunda zabo ekhasini 49
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Kopisha amagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokuzungezisa izihlakala kuya ngakwesesinxele nangakwesokudla
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Bhala amagama alandelayo ebhodini: bila, dada**
  - a. Yalela abafundi bakopishele amagama ezincwadini zabo.
  - b. Kumele bakopishe ngobunono nangokucophelela okukhulu.
3. **Bheka ikhono labafundi lokukopisha amagama.**
  - a. Njengoba abafundi bebhala, hamba uzungeze uqhaphela labo abazabalazayo:
    - Ukukopisha amagama ngobuchule
    - Ukwakha izinhlamvu namagama ngokufanele nangobunono
    - Ukuqeda amagama ngesikhathi esibekiwe

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 115

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *UWayde wenza isitshulu*
  - d. Ithi: *Namuhla sizofunda indaba mayelana nomfana obizwa ngoWayde, ocabanga ukuthi uyawuzonda utamatisi. Kodwa uWayde uthanda isitshulu. Isitshulu uhlobo lokudla olwenziwa ngezithako, inyama yenkukhu noma imifino futhi sivame ukuba notamatisi omningi. UWayde usiza unina ukupheka isitshulu kusukela ekuqaleni. Esamsiza, ufunda okuthile okumumangazayo ngesitshulu. Ungaqagela ukuthi yini.*
2. **Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi izithombe.
  - c. Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
  - d. Balula amagama akulwazimagama uma evela.
  - e. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - f. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: *Buza imibuzo / zibuze.*
    - Buza abafundi: *Kumnandi ukucabanga ngendaba bese sizibuza imibuzo. Yimiphi imibuzo onayo ngale ndaba?*

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Ngithanda
ukudla...

Kuna-
mbitheka...

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukusebenzisa usonhlamvukazi ekuqaleni komusho.
  - b. Bhala umusho ebhodini: *Izithelo ezintsha ziwukudla kwami engikuthanda kakhulu.*
  - c. Khomba kuKNZ: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusonhamvukazi.
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe bese ufaka amalebula angu 1-2.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: *Ukudla kwethu esikuthanda kakhulu.*
3. **Chaza ngomlomo impendulo yakho yomsebenzi obhalwayo, ngaphambi kokuba uyibhale.**
  - a. Ithi: *Ngithanda ukudla... ngoba...*
4. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: *Uwena, uma udla ukudla okuthandayo.*
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugcwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusonhamvukazi

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 5&6

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 49.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 5 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 5 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 6.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Dlala umdlalo wokuqaphela imisindo: Lo msindo u... Ngifuna...

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Zinzisa abafundi ukuze bakunake.**
2. **Bonisa umdlalo ngalendlela:**
  - a. Umuntu okhulumayo uthi: Umsindo uthi P, ngifuna AMAGAMA AMANTOMBAZANA.
  - b. Abafundi baphakamisa izandla uma becabanga igama lentombazane elino P.
  - c. Umuntu okhombayo ngalesosikhathi uvumela bese enika abanye ithuba lokuzisho amagama abo. Abavumelekile ukuphinda igama eselishiwo.
  - d. Umuntu wesi-5 osho igama kahle kuba nguyengonayo.
  - e. Umuntu omusha ongenile uthi: Umsindo ngu M, Ngifuna IZINHLOBO ZOKUDLA.
  - f. Umdlalo uyaqhubeka ngale ndlela.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesine Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 50
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Kopisha amagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu uyidlalise ngokuyivala uyivule
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Bhala amagama alandelayo ebhodini: baba, lalela**
  - a. Yalela abafundi bakopishele amagama ezincwadini zabo.
  - b. Kumele bakopishe ngobunono nangokucophelela okukhulu.
3. **Bheka ikhono labafundi lokukopisha amagama.**
  - a. Njengoba abafundi bebhala, hamba uzungeze uqhaphela labo abazabalazayo:
    - Ukukopisha amagama ngobuchule
    - Ukwakha izinhlamvu namagama ngokufanele nangobunono
    - Ukuqeda amagama ngesikhathi esibekiwe

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 115

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *UWayde wenza isitshulu*
  - d. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: *Buza imibuzo / zibuze.*
    - Ithi, khumbulani, besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuzo: *Kumnandi ukucabanga ngendaba bese sizibuza imibuzo. Yimiphi imibuzo onayo ngale ndaba?*
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Ngithanda
ukudla...
Kuna-
mbitheka...

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: *Ukudla kwethu esikuthanda kakhulu.*
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Ithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
  - c. Hlanganisani umqondo nibhale amagama abalulekile ebhodini, isib. ubhontshisi, amaqanda, isinkwa, amashibi, amaswidi, okunetswayi
3. **Yalela abafundi baqale babhale ezincwadini zabo zokubhalela.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusonhamvukazi.
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshela eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanekinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaqembu 7&8

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 50.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 7 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 7 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 8.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Xoxani ngendaba yokufunda ngokwabelana

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...
Ngiyithandile
ngesikhathi...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbuza abafundi ngendaba yokwabelana yaleli onto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Isibizelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi nezincwadi, amapensela kanye namarula abo.**
  - a. Tshela abafundi babhale isihloko esithi, 'Isibizelo' bese bebhala izinombolo 1–6 eduze komugqa oseceleni.
  - b. Bizela la magama ayisithupha ukuze abafundi bawabhale eceleni kwezinombolo 1–6: *badede, dida, ababi, lalela, leli, dada*
2. **Tshela abafundi basebenzise amapensela anombala ukulungisa umsebenzi wabo.**
  - a. Bhala la magama ayisithupha ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala, phimisa igama ngalinye.
  - c. Tshela abafundi bakokelezele amaphutha abo ngepensela elinombala.
  - d. Tshela abafundi babhale kabusha amagama ngendlela efanele.
3. **Qaphela izinselelo kanye nenqubekela phambili yabafundi.**
4. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesihlanu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 51
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 115

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *UWayde wenza isitshulu*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: *Namhlanje sizodweba bese silebula ingxenye esiyithandayo endabeni.*
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Vala amehlo wenze sengathi uyacabanga.
  - b. Vula amehlo bese uthi: Ingxenye engiyithandayo yendaba yilapho...
  - c. Gwema ukukhetha izimpendulo ezisobala kakhulu ngesibonelo sakho.
  - d. Dweba isithombe ngokushesha ebhodini. Ngesikhathi udweba, chaza ukuthi udweba ini.
  - e. Yengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Tshela abafundi bavale amehlo bacabange ngengxenye abayithandayo endabeni.
  - b. Ithi: Cabangani ngomqondo wakho, ungakopeli isibonelo sami.
  - c. Okulandelayo, tshela abafundi bavule amehlo bese bexoxa ngezimpendulo zabo nozakwabo.
  - d. Bese, utshela abafundi badweba le ngxenye yendaba ezincwadini zabo zokuzilolonga.
  - e. Siza abafundi bengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2 emidwetsheni yabo.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bakhombise abalingani umsebenzi wabo.
  - b. Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Ngithanda
ukudla...

Kuna-
mbitheka...

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizqedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukani swa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: *Nezela enye ilebuli emdwebeni wakho.*
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi, khumbulani ukuhlola ukuthi: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusonhamvukazi.
4. **Uma isikhathi sikuvumela, ceta abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 9&10

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 51.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 9 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 9 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 10.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Isethulo Somlomo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Abafundi
abakhethiwe
bazoletsa
into noma
isithombe
soku 'Bonisa
uChaze'

1. **Hlalisa abafundi ukuze babuke ozakwabo bethula izethulo zabo zomlomo.**
2. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi olandelayo: Bonisani nichaze**
  - a. Phakamisa into noma isithombe osilethile ukuze usibonise.
  - b. Sitshele ngento noma isithombe osilethile. Ithi:
    - Namuhla ngizonitshela mayelana...
    - Yi... (ubungako, umbala, isisindo, isimo sayo, njll.)
    - Isetshenziselwa...
    - Ngiwuthanda ngoba...
  - c. Bese, ubuza ikilasi: Ingabe kukhona imibuzo?
  - d. Uma kukhona onombuzo, zama ngokusemandleni ukuwuphendula.
3. **Khumbuza abafundi ngala makhono ezethulo ngomlomo:**
  - a. Uma wethula indaba yakho, khumbula lokhu:
    - Bamba into noma isithombe sakho ukuze wonke umuntu asibone
    - Yisho imisho yakho ngokulandelayo kwayo
    - Yisho into kube kanye – ungaziphindi
    - Khulumela phezulu, ngezwi elicacile
4. **Biza abafundi abaqokiwe ngamunye ngesikhathi bazokwethula umsebenzi wabo.**
  - a. Yakha ukuzethemba komfundi ngamunye ngokuthi ubonge indlela ethule ngayo umsebenzi wakhe bese ubanika umbono owakhayo.
  - b. Ekugcineni kwesifundo, nikeza abafundi umbono ojwayelekile ngezethulo zabo ukuze benze kangcono ngokulandelayo. Isibonelo: Ngibe nobunzima bokuzwa abanye benu. Ngicela nizame ukuphakamisa amaphimbo – sifuna ukuzwa lokho enikushoyo.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: o
Izithombe/
izinto eziqala
ngo-o

1. **Yethula umsindo omusha: o**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngo noma asebenzisa umsindo: o**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngo noma elisebenzisa umsindo, o?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. ogogo.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoMsombuluko Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 52.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokufonyoza iphepha sibuye silelule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: o.**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: o
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilongele ukwakha: o**
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilongele ukubhala: o**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi
lesingeniso
127

1. Yethula indaba.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *Akatholi mashibsi uLomusa*.
- Ithi: *Indaba esizoyifunda namuhla imayelana nokukhetha ukudla okulula okunempilo. Okunye ukudla, njengamashibsi (ama-chips), kunambitheka kamnandi kodwa akunikezi imizimba yethu lokho ekudingayo ukuze ikhule ibe namandla. Okunye ukudla, njengamaqanda, inhlanzi, namantongomane, kunomsoco obalulekile odingwa imizimba yethu, njengeprotheni. Iprotheni isiza imizimba yethu ikhule futhi isize imiqondo yethu ikhaliphe ekilasini. Kodwa kwesinye isikhathi kungaba nzima ukukhetha ukudla okulula okunempilo.*
- Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
- Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
- Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
- Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?

3. Chaza isu lokuqondisisa.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Buka ngeso lengqondo.
- Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 1&2

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 52.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 1 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 1 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 2.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**

- Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 44.
- Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
- Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama sendikimba.
- Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
- Bafundele uhlu lwamagama.

2. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**

- Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
  - umsoco: okuthile okusekudleni okusiza umzimba wakho ukhule futhi uhlale uqinile.*
  - (ukudla) okunempilo: Ukudla okusiza umzimba wakho ukhule uqine futhi uhlale uphile kahle, njengezithelo, imifino, nezinhlamvu zokusamabele.*
  - (ukudla) okungenampilo: Ukudla okuvame ukunambitheka kamnandi kodwa kungenza umzimba wakho ungasabi nempilo uma ukudla kakhulu, njengamaswidi namakhrispi.*

3. **Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye:**

- K: Khomba isithombe noma into yangempela
L: Lingisa igama
T: Tshela abafundi incazelo yegama
Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Buyekeza bese uhlanganisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: o**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Khombisa abafundi indlela yokuhlukanisa nokuhlanganisa besebenzisa lo msindo.**
  - a. Buyekeza lemisindo elandelayo nabafundi: *l, o, a, d, i, b*
  - b. Yisho leligama elilandelayo: *lola*
  - c. Cela umfundi oyedwa alalele ngokucophelela bese ehlukanisa igama ngemisindo: *l-o-l-a*
  - d. Njengoba umfundi esho umsindo ngamunye, wubhale ebhodini.
  - e. Okulandelayo, biza omunye umfundi ahlunganise imisindo ukufunda igama.
  - f. Lungisa abafundi uma benza amaphutha.
  - g. Phinda ngegama: *bona*
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesibili Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 53.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokuyithintitha.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: O**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: O.
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: O**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: O**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 129

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalelisisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: *Akatholi mashibsi uLomusa*
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 3&4

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 53.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 3 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 3 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 4.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Ukuxoxa indaba ngobuciko

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ngobuciko bokuxoxa izindaba.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Tshela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 54.
2. **Tshela abafundi babheke isithombe.**
  - a. Buza: Yini eniyibona kulesi sithombe?
3. **Tshela abafundi baqambe indaba emfushane ngamunye besusela esithombeni.**
4. **Tshela abafundi bayihlele kanjani indaba yabo. Ithi:**
  - a. Nikeza umlingiswa ngamunye igama endabeni yakho.
  - b. Isho indaba yenzeka kuphi.
  - c. Indaba yakho kumele ibe nesiqalo, umzimba nesiphetho.
  - d. Lesi sithombe sibonisa ingxenye ethile yendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiqalo sendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa umzimba wendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiphetho sendaba yakho.
  - e. Ungayiqala indaba ngokuthi:
    - I-alamu ayikhalanga...
    - Emva kokuphuma kwesikole...
5. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bacange ngendaba yabo buthule.
  - b. Bese, utshela abafundi ukuthi bashintshane ngokuxoxa izindaba zabo eqenjini. Ungakwenza lokhu ngokusebenzisa 'induku / itshe lokukhuluma'.
  - c. Besakhuluma abafundi, hamba phakathi kwabo ulalele.
6. **Phetha isifundo kanje:**
  - a. Biza umfundi oyedwa abelane indaba yakhe nekilasi lonke, noma ubuze umfundi oyedwa noma ababili imibuzo ngezindaba zeqembu labo.
    - Buza: Ibiphathelene nani indaba kaX?
    - Buza: Yini oyithandile ngendaba kaX?
  - b. Nika ikilasi umbiko wabo bonke ukuze bathuthukise izindaba zabo. Isibonelo: Ngokuvamile, ekuqaleni kwendaba, siyasho indaba yenzeka kuphi, nokuthi obani abalingiswa. Ngokuzayo, zamani ukufaka lolu lwazi ezindabeni zenu.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: m
Izithombe/
izinto eziqala
ngo- m

1. **Yethula umsindo omusha: m**
  - a. Isho umsindo $\times 3$.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo $\times 3$.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngo noma asebenzisa umsindo: m**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngo noma elisebenzisa umsindo, m ?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. *maka, misa*.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesithathu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 55.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Asifudumeze iminwe yethu ngokwenza sengathi sidlala ipiyano.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: m .**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: m
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: m**
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: m**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela $\times 3$.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 129

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Akatholi mashibsi uLomusa*
  - d. Ithi: *Indaba esizoyifunda namuhla imayelana nokukhetha ukudla okulula okunempilo. Okunye ukudla, njengamashibsi (ama-chips), kunambitheka kamnandi kodwa akunikezi imizimba yethu lokho ekudingayo ukuze ikhule ibe namandla. Okunye ukudla, njengamaqanda, inhlanzi, namantongomane, kunomsoco obalulekile odingwa imizimba yethu, njengeprotheni. Iprotheni isiza imizimba yethu ikhule futhi isize imiqondo yethu ikhaliphe ekilasini. Kodwa kwesinye isikhathi kungaba nzima ukukhetha ukudla okulula okunempilo.*
  - e. Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
2. **Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi izithombe.
  - c. Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
  - d. Balula amagama akulwazimagama uma evela.
  - e. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - f. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Buka ngeso lengqondo.
    - Buza abafundi: Ungakwazi ukuvala amehlo uzame ukubuka ngeso lengqondo okuthile kule ndaba njengasefilimini engqondweni yakho? Ubonani?

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Encwadini
yomsebenzi
yeDBE
ekhasini: 98
& 99

Uhlaka
lokubhala:

Ngibona...

Ngithanda
ukudla...

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukusebenzisa ungqi ekugcineni komusho.
  - b. Bhala umusho ebhodini: Izithelo ezintsha zimnandi.
  - c. Khomba kuKNZ: Umusho ugcina ngongqi.
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe bese ubhala imisho emibili.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: Ukudla esikubona esithombeni.
3. **Chaza ngomlomo impendulo yakho yomsebenzi obhalwayo, ngaphambi kokuba uyibhale.**
  - a. Ithi: Ngibona... esithombeni.
4. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: Wena, uma udla ukudla okusesithombeni.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugcwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Umusho ugcina ngongqi

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 5&6

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 55.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 5 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 5 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 6.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Buyekeza bese uhlanganisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: *m***
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Khombisa abafundi indlela yokuhlukanisa nokuhlanganisa besebenzisa lo msindo.**
  - a. Buyekeza lemisindo elandelayo nabafundi: *a, m, e, l, b, o*
  - b. Yisho leligama elilandelayo: *mama*
  - c. Cela umfundi oyedwa alalele ngokucophelela bese ehlukanisa igama ngemisindo: *m-a-m-a*
  - d. Njengoba umfundi esho umsindo ngamunye, wubhale ebhodini.
  - e. Okulandelayo, biza omunye umfundi ahlukanise imisindo ukufunda igama.
  - f. Lungisa abafundi uma benza amaphutha.
  - g. Phinda ngegama: *mela*
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesine Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 56.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu uyidlalise ngokuyivala uyivule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: M**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: M.
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilongele ukwakha: M**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilongele ukubhala: M**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 129

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Akatholi mashibsi uLomusa*
  - d. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Buka ngeso lengqondo
    - Ithi, khumbulani, besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuza: Ungakwazi ukuvala amehlo uzame ukubuka ngeso lengqondo okuthile kule ndaba njengasefilimini engqondweni yakho? Ubonani?
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Encwadini
yomsebenzi
yeDBE
ekhasini: 98
& 99

Uhlaka
lokubhala:

Ngibona...

Ngithanda
ukudla...

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: Ukudla esikubona esithombeni.
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Ithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
  - c. Hlanganisani umqondo nibhale amagama abalulekile ebhodini, isib. i-apula, amagrebhisi, ikhabe, ijusi
3. **Yalela abafundi bavule ikhasi okuyilona encwadini yabo yokusebenzela yeDBE.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Umusho ugcina ngongqi.
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshela eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanenkinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaqembu 7&8

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 56.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 7 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 7 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 8.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Xoxani ngendaba yokufunda ngokwabelana

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...
Ngimu-
thandile
umlingiswa...
ngoba...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbuza abafundi ngendaba yokwabelana yaleli sonto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Isibizelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi nezincwadi, amapensela kanye namarula abo.**
  - a. Tshela abafundi babhale isihloko esithi, 'Isibizelo' bese bebhala izinombolo 1–6 eduze komugqa oseceleni.
  - b. Bizela la magama ayisithupha ukuze abafundi bawabhale eceleni kwezinombolo 1–6: *ola, iloli, lola, mela, mema, mila*
2. **Tshela abafundi basebenzise amapensela anombala ukulungisa umsebenzi wabo.**
  - a. Bhala la magama ayisithupha ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala, phimisa igama ngalinye.
  - c. Tshela abafundi bakokelezele amaphutha abo ngepensela elinombala.
  - d. Tshela abafundi babhale kabusha amagama ngendlela efanele.
3. **Qaphela izinselelo kanye nenqubekela phambili yabafundi.**
4. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesihlanu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 57.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 129

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Akatholi mashibsi uLomusa*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: Namhlanje sizofingqa indaba.
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Ithi: Uma sifingqa indaba, kumele sithi:
    - Ibimayelana nani indaba
    - Yini engiyithandile ngendaba
    - Yini engiyifundile endabeni
  - b. Yabelana kafushane ngezimpendulo zakho kule mibuzo.
  - c. Gwema ukukhetha izimpendulo ezisobala kakhulu ngesibonelo sakho.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Tshela abafundi bacabange ngezifinyezo zabo, bangakopeli isibonelo sakho.
  - b. Tshela abafundi ukuthi baqale izimpendulo zabo kanje:
    - Indaba ibimayelana...
    - Ngithande...
    - Ngifunde...
  - c. Okulandelayo, tshela abafundi babelane ngezifinyezo zabo nozakwabo.
  - d. Ngesikhathi abafundi babelana ngezifinyezo zabo, hamba phakathi kwabo ubasize lapho kudingeka.
  - e. Ekupheleni kwesifundo, mema umfundi oyedwa kuya kwababili babelane izifinyezo zabo nekilasi.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Encwadini
yomsebenzi
yeDBE
ekhasini: 98
& 99

Uhlaka
lokubhala:

Ngibona...

Ngithanda
ukudla...

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizogedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukaniwa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: Nezela omunye umusho embhalweni wakho.
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi, khumbulani ukuhlola ukuthi: Umusho ugcina ngongqi.
4. **Uma isikhathi sikuvumela, cela abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 9&10

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 57.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 9 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 9 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 10.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Yethula indikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izithombe
nezinto
zangempela
zokubonisa
indikimba

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungisa isiboniso sendikimba:** *Abangani bethu*
2. **Buza imibuzo evulelekile ukuvuselela ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**
  - *Yini eyenza umuntu abe umngani omuhle?*
  - *Ubenzaphi abangani?*
  - *Ungamenza kanjani umngani omusha?*
3. **Yenza imephu yengqondo usebenzisa imibuzo nezimpendulo zabafundi.**
4. **Yengeza ezakho izimpendulo emephini yengqondo ukwengeza ulwazi lwabafundi.**
5. **Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 58.**
6. **Yalela abafundi bakhombe ukunothiswa kolimi ukuthola indikimba.**
  - a. Funda kuzwakale ukunothiswa kolimi.
  - b. Yalela abafundi bafunde kanye nawe, noma baphinde emva kwakho: Amathe nolimi
7. **Xoxa nabafundi ngokunothiswa kolimi.**
  - a. Buza: Ningangitshela ukuthi kuchazani lokhu? / Ningazicabangela impendulo?
  - b. Khuthaza abafundi babelane ngemibono.
  - c. Chaza incazelo noma ubanikeze impendulo kanje: Uma ubudlelwano babantu abathile bubuhle futhi bezwana kakhulu bengahlukaniseki siyaye sithi bangamathe nolimi.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: *u*
Izithombe/
izinto eziqala
ngo-*u*

1. **Yethula umsindo omusha: *u***
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngo noma asebenzisa umsindo: *u***
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngo noma elisebenzisa umsindo, *u*?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. *umuzi, umuthi*.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoMsombuluko Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 60
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokuzungezisa izihlakala kuya ngakwesesinxele nangakwesokudla.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu *u*.**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: *u*
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: *u***
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: *u***
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi
lesingeniso
143

1. Yethula indaba.

- a. Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *Inqaba yesihlabathi kaMbuso*.
- b. Ithi: *Namuhla sizofunda indaba mayelana nomfana obizwa ngoMbuso ojabulele ukuya ebhishi. Ubelokhu ephupha mayelana nokwakha inqaba yesihlabathi enkulu futhi enhle kunazo zonke. Useze wathola ibhakede nefosholo elisha, okuzomsiza akhe! Ake sifunde sithole ukuthi kwenzekani, nokuthi indaba iphela kanjani.*
- c. Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
- d. Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- a. Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
- b. Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
- c. Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?

3. Chaza isu lokuqondisisa.

- a. Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Yenza iziphetho.
- b. Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 1&2

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 60.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 1 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 1 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 2.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba - zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**

- Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 58.
- Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
- Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama sendikimba.
- Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
- Bafundele uhlu lwamagama.

2. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**

- Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
  - inqaba yesihlabathi: Inqaba encane noma isimo esakhiwa ngesihlabathi esimanzi, ngokuvamile osebeni lolwandle ngzandla noma ngebhakede nefosholo.*
  - amanzi olwandle: amanzi asolwandle anetswayi.*
  - umsele: okusamgodi okugeleza amanzi azungeze inqaba. Kwakusetshenziswa ukuzivikela ezitheni.*

3. **Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye:**

K: Khomba isithombe noma into yangempela

L: Lingisa igama

T: Tshela abafundi incazelo yegama

Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Buyekeza bese uhlanganisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: u**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Khombisa abafundi indlela yokuhlukanisa nokuhlanganisa besebenzisa lo msindo.**
  - a. Buyekeza lemisindo elandelayo nabafundi: *u, b, i, a, m, l*
  - b. Yisho leligama elilandelayo: *ububi*
  - c. Cela umfundi oyedwa alalele ngokucophelela bese ehlukanisa igama ngemisindo: *u-b-u-b-i*
  - d. Njengoba umfundi esho umsindo ngamunye, wubhale ebhodini.
  - e. Okulandelayo, biza omunye umfundi ahlukanise imisindo ukufunda igama.
  - f. Lungisa abafundi uma benza amaphutha.
  - g. Phinda ngegama: *lula*
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesibili Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 61.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu uyidlalise ngokuyivala uyivule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: U**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: U
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilongele ukwakha: U**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilongele ukubhala: U**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 145

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalelisisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: *Inqaba yesihlabathi kaMbuso*.
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 3&4

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 61.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 3 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 3 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 4.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama bese nixoxa ngesithombe sendikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Sebenzisa iKLTU ukufundisa ngolwazimagama.**
  - a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
    - ubungani: Uma abantu bekhathalelana, besizana, babelana omunye komunye futhi bakhonze ukuchitha isikhathi ndawonye. Buyakhula uma abantu benomusa, beqotho futhi bexolelana.
    - Umusa: Ukulunga nokukhathalela abanye.
    - ingozi: Into eyenzeka ngephutha. Ayenzekanga ngabomu.
  - b. Sebenzisa amasu eKLTU ahambisana negama ngalinye.
2. **Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 62.
  - b. Tshela abafundi ngolwazi olulandelayo ngesithombe:
    - Umngani umuntu esithanda ukudlala naye. Umngani umuntu esimkhathalelayo.
    - Umusa ubalulekile ekubeni nobungani. Singakhombisa umusa kubangani bethu ngokuthi sabelane nabo, sidlale nabo futhi sibalalele.
    - Kwesinye isikhathi abangani bayaphikisana futhi bahilizisane. Kwesinye isikhathi abangani bake bathukuthelelane. Uma sinezinkinga nabangani, singazama ukuzilungisa.
3. **Xoxa ngesithombe.**
  - a. Sebenzisa imibuzo elandelayo ukuxoxa ngesithombe kanje:
    - Buza umbuzo wokuqala.
    - Yalela abafundi baxoxe nozakwabo ngombuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
    - Yakha ulwazi lwabafundi lwangaphambilini ngokulungisa ukungaqondi nangokwabelana ngolwazi oluhambisana nendikimba.
    - Phindaphinda le ndlela kuyo yonke imibuzo.
4. **Imibuzo:**
  - a. Wazi kanjani ukuthi umuntu ungumngani wakho?
  - b. Ubenza kanjani ubungani nomunye?
  - c. Bathanda ukwenzani abantu uma bevakashele abangani babo?

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: n
Izithombe/
izinto eziqala
ngo- n

1. **Yethula umsindo omusha: n**
  - a. Isho umsindo $\times 3$.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo $\times 3$.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngo noma asebenzisa umsindo: n**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngo noma elisebenzisa umsindo, n ?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqobile, isib. *nikeza, nikela*.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesithathu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 63.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokufonyoza iphepha sibuye silelule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: n .**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: n
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilongele ukwakha: n**
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilongele ukubhala: n**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela $\times 3$.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 145

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Inqaba yesihlabathi kaMbuso.*
  - d. Ithi: *Namuhla sizofunda indaba mayelana nomfana obizwa ngoMbuso ojabulele ukuya ebhishi. Ubelokhu ephupha mayelana nokwakha inqaba yesihlabathi enkulu futhi enhle kunazo zonke. Useze wathola ibhakede nefosholo elisha, okuzomsiza akhe! Ake sifunde sithole ukuthi kwenzekani, nokuthi indaba iphela kanjani.*
2. **Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi izithombe.
  - c. Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
  - d. Balula amagama akulwazimagama uma evela.
  - e. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - f. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza iziphetho.
    - Buza abafundi: Yini esingayiqagela kahle ngalokhu angasitshelanga ngakho umbhali? Yini ongayiqagela ngemicabango noma imizwa yomlingiswa?

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:

Umngani
wami u...

Sithanda
uku...

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukusebenzisa ondaweni ngendlela efanele emushweni ukusho ukuthi nini noma ikuphi into ethize.
  - b. Bhala umusho ebhodini: Sidlala enkundleni yezemidlalo.
  - c. Khomba kuKNZ: Ondaweni basetshenziswa emshweni ukusho ukuthi into yenzeka nini noma ikuphi.
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe bese ubhala imisho emibili.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: Ubani umngani wakho? Nithanda ukwenzani ndawonye.
3. **Chaza ngomlomo impendulo yakho yomsebenzi obhalwayo, ngaphambi kokuba uyibhale.**
  - a. Ithi: UMngani wami u... futhi sithanda uku...
4. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: Isithombe sakho nomngani wakho nenza into ejabulisayo ndawonye.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugcwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Ondaweni basetshenziswa emshweni ukusho ukuthi into yenzeka nini noma ikuphi

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 5&6

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 63.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 5 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 5 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 6.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Buyekeza bese uhlanganisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: n**
  - a. Isho umsindo $\times 3$.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo $\times 3$.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Khombisa abafundi indlela yokuhlukanisa nokuhlanganisa besebenzisa lo msindo.**
  - a. Buyekeza lemisindo elandelayo nabafundi: a, n, o, u, l, i
  - b. Yisho leligama elilandelayo: $nana$
  - c. Cela umfundi oyedwa alalele ngokucophelela bese ehlukanisa igama ngemisindo: $n-a-n-a$
  - d. Njengoba umfundi esho umsindo ngamunye, wubhale ebhodini.
  - e. Okulandelayo, biza omunye umfundi ahlunganise imisindo ukufunda igama.
  - f. Lungisa abafundi uma benza amaphutha.
  - g. Phinda ngegama: $nela$
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesine Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi ukuthi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 64.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokuyithintitha.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: N**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: N.
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: N**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: N**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 145

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Inqaba yesihlabathi kaMbuso*
  - d. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza iziphetho.
    - Ithi, khumbulani, besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuza: Yini esingayiqagela kahle ngalokhu angasitshelanga ngakho umbhali? Yini ongayiqagela ngemicabango noma imizwa yomlingiswa?
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhekisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhekisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Umngani
wami u...
Sithanda
uku...

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: Ubani umngani wakho? Nithanda ukwenzani ndawonye.
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Yithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
  - c. Hlanganisani umqondo nibhale amagama abalulekile ebhodini, isib. dlala, zwinga, gijima, funda, yeqa
3. **Yalela abafundi baqale babhale ezincwadini zabo zokubhalela.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Ondaweni basetshenziswa emshweni ukusho ukuthi into yenzeka nini noma ikuphi.
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshela eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanenkinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaqembu 7&8

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi ukuthi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 64.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 7 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 7 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 8.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Xoxani ngendaba yokufunda ngokwabelana

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...
Ngiyithandile
ngesikhathi...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbuza abafundi ngendaba yokwabelana yaleli onto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Isibizelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi nezincwadi, amapensela kanye namarula abo.**
  - a. Tshela abafundi babhale isihloko esithi, 'Isibizelo' bese bebhala izinombolo 1–6 eduze komugqa oseceleni.
  - b. Bizela la magama ayisithupha ukuze abafundi bawabhale eceleni kwezinombolo 1–6: *udade, luma, ubaba, inono, inunu, nina*
2. **Tshela abafundi basebenzise amapensela anombala ukulungisa umsebenzi wabo.**
  - a. Bhala la magama ayisithupha ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala, phimisa igama ngalinye.
  - c. Tshela abafundi bakokelezele amaphutha abo ngepensela elinombala.
  - d. Tshela abafundi babhale kabusha amagama ngendlela efanele.
3. **Qaphela izinselelo kanye nenqubekela phambili yabafundi.**
4. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesihlanu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 65.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 145

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Inqaba yesihlabathi kaMbuso*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: Namhlanje sizodweba bese silebula ingxenye esiyithandayo endabeni.
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Vala amehlo wenze sengathi uyacabanga.
  - b. Vula amehlo bese uthi: Ingxenye engiyithandayo yendaba yilapho...
  - c. Gwema ukukhetha izimpendulo ezisobala kakhulu ngesibonelo sakho.
  - d. Dweba isithombe ngokushesha ebhodini. Ngesikhathi udweba, chaza ukuthi udweba ini.
  - e. Yengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Tshela abafundi bavale amehlo bacabange ngengxenye abayithandayo endabeni.
  - b. Ithi: Cabangani ngomqondo wakho, ungakopeli isibonelo sami.
  - c. Okulandelayo, tshela abafundi bavule amehlo bese bexoxa ngezimpendulo zabo nozakwabo.
  - d. Bese, utshela abafundi badwebe le ngxenye yendaba ezincwadini zabo zokuzilolonga.
  - e. Siza abafundi bengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2 emidwetsheni yabo.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bakhombise abalingani umsebenzi wabo.
  - b. Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:

Umngani
wami u...

Sithanda
uku...

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizqedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukani swa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: Nezela omunye umusho embhalweni wakho.
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi, khumbulani ukuhlola ukuthi: Ondaweni basetshenziswa emshweni ukusho ukuthi into yenzeka nini noma ikuphi.
4. **Uma isikhathi sikuvumela, cela abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 9&10

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 65.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 9 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 9 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 10.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Isethulo Somlomo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. **Hlalisa abafundi ukuze babuke ozakwabo bethula izethulo zabo zomlomo.**
2. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi olandelayo: Uxoxa indaba yakho**
  - a. Sitshele ukuthi indaba yakho imayelana nani. Ithi:
  - b. Namuhla ngizonitshela mayelana...
  - c. Bese, uxoxa indaba yakho.
  - d. Sitshele okwenzekile ngokulandelana kwakho.
  - e. Sitshele amaphuzu abalulekile ngendaba yakho.
  - f. Phetha ngokusitshela ukuthi indaba yakho yakwenza wazizwa kanjani.
3. **Khumbuza abafundi ngala makhono ezethulo ngomlomo:**
  - a. Ngesikhathi uxoxa indaba yakho, khumbula lokhu:
    - Sitshele ukuthi indaba yakho imayelana nani
    - Sitshele ukuthi kwenzeke nini
    - Sitshele ukuthi kwenzeke kubani
    - Yisho imisho yakho ngokulandelana kwayo
    - Yisho into kube kanye – ungaziphindi
    - Khulumela phezulu, ngezwi elicacile
4. **Biza abafundi abaqokiwe ngamunye ngesikhathi bazokwethula umsebenzi wabo.**
  - a. Yakha ukuzethemba komfundi ngamunye ngokuthi ubonge indlela ethule ngayo umsebenzi wakhe bese ubanika umbono owakhayo.
  - b. Ekugcineni kwesifundo, nikeza abafundi umbono ojwayelekile ngezethulo zabo ukuze benze kangcono ngokulandelayo. Isibonelo: Ngibe nobunzima bokuzwa abanye benu. Ngicela nizame ukuphakamisa amaphimbo – sifuna ukuzwa lokho enikushoyo.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: c
Izithombe/
izinto eziqala
ngo-c

1. **Yethula umsindo omusha: c**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngo noma asebenzisa umsindo: c**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngo noma elisebenzisa umsindo, c?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. *cula, cabanga*.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoMsombuluko Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 66.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Asifudumeze iminwe yethu ngokwenza sengathi sidlala ipiyano.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: c.**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: c
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: c**
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: c**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi
lesingeniso
157

1. Yethula indaba.

- a. Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *Inkomo neMusi*.
- b. Ithi: *Indaba yethu namuhla yakhelwe endabeni eyiqiniso emayelana nobungani obungajwayelekile – phakathi kwenkomo nemusi! Kule ndaba, imusi enkulu iqhamuka esigangeni ibonakala epulazini loMlimi u-Abbot bese yenza ubungani nenkomo yakhe, uDaisy. Bachitha isikhathi esiningi ndawonye bedla, behamba, futhi bangane uma belala. Ngezinye izikhathi sicabanga ukuthi singaba ngabangani kuphela nalabo abafana nathi. Kodwa ubungani abuhlali busebenza ngaleyo ndlela!.*
- c. Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
- d. Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- a. Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
- b. Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
- c. Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?

3. Chaza isu lokuqondisisa.

- a. Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Yenza iziphetho.
- b. Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 1&2

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 66.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 1 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 1 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 2.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 58.
  - b. Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
  - c. Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama sendikimba.
  - d. Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
  - e. Bafundele uhlu lwamagama.
2. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**
  - a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
    - *imusi: isilwane esikhulu esinezimilenze emide nezimpondo eziyinxakanxaka siphila emahlathini sithanda ukudla amacembe nemithi. Asikho lapha eNingizimu Afrika.*
    - *Okungajwayelekile: Okuhlukile kulokhu ohlala ukubona. Lokhu okungavamile.*
    - *inkanyezi: Inkanyezi yigama elisho umuntu odumile.*
3. **Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye:**

K: Khomba isithombe noma into yangempela
 L: Lingisa igama
 T: Tshela abafundi incazelo yegama
 Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Buyekeza bese uhlanganisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: c**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Khombisa abafundi indlela yokuhlukanisa nokuhlanganisa besebenzisa lo msindo.**
  - a. Buyekeza lemisindo elandelayo nabafundi: *e, l, c, a, i, u*
  - b. Yisho leligama elilandelayo: *cela*
  - c. Cela umfundi oyedwa alalele ngokucophelela bese ehlukanisa igama ngemisindo: *c-e-l-a*
  - d. Njengoba umfundi esho umsindo ngamunye, wubhale ebhodini.
  - e. Okulandelayo, biza omunye umfundi ahlunganise imisindo ukufunda igama.
  - f. Lungisa abafundi uma benza amaphutha.
  - g. Phinda ngegama: *icilo*
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesibili Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 67.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokucindezela izandla zibe yisibhakela sibale ka-5, bese siyakhulula.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: C**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: C.
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilongele ukwakha: C**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilongele ukubhala: C**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 159

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalelisisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: *Inkomo neMusi*
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 3&4

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 67.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 3 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 3 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 4.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Ukuxoxa indaba ngobuciko

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ngobuciko bokuxoxa izindaba.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Tshela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 68.
2. **Tshela abafundi babheke isithombe.**
  - a. Buza: Yini eniyibona kulesi sithombe?
3. **Tshela abafundi baqambe indaba emfushane ngamunye besusela esithombeni.**
4. **Tshela abafundi bayihlele kanjani indaba yabo. Ithi:**
  - a. Nikeza umlingiswa ngamunye igama endabeni yakho.
  - b. Isho indaba yenzeka kuphi.
  - c. Indaba yakho kumele ibe nesiqalo, umzimba nesiphetho.
  - d. Lesi sithombe sibonisa ingxenye ethile yendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiqalo sendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa umzimba wendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiphetho sendaba yakho.
  - e. Ungayiqala indaba ngokuthi:
    - Bokuwubusuku bemidlalo emndenini wakwa ____ kanye...
    - Njalo ngoMgqibelo ekuseni, umndenini wakwa ____ udlale...
5. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bacange ngendaba yabo buthule.
  - b. Bese, utshele abafundi ukuthi bashintshane ngokuxoxa izindaba zabo eqenjini. Ungakwenza lokhu ngokusebenzisa 'induku / itshe lokukhuluma'.
  - c. Besakhuluma abafundi, hamba phakathi kwabo ulalele.
6. **Phetha isifundo kanje:**
  - a. Biza umfundi oyedwa abelane indaba yakhe nekilasi lonke, noma ubuze umfundi oyedwa noma ababili imibuzo ngezindaba zeqembu labo.
    - Buza: Ibiphathelene nani indaba kaX?
    - Buza: Yini oyithandile ngendaba kaX?
  - b. Nika ikilasi umbiko wabo bonke ukuze bathuthukise izindaba zabo. Isibonelo: Ngokuvamile, ekuqaleni kwendaba, siyasho indaba yenzeka kuphi, nokuthi obani abalingiswa. Ngokuzayo, zamani ukufaka lolu lwazi ezindabeni zenu.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: f
Izithombe/
izinto eziqala
ngo- f

1. **Yethula umsindo omusha: f**
  - a. Isho umsindo $\times 3$.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo $\times 3$.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngo noma asebenzisa umsindo: f**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngo noma elisebenzisa umsindo, f ?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. *funda, faka*.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesithathu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 69.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokuzungezisa izihlakala kuya ngakwesesinxele nangakwesokudla.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: f .**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: f
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: f**
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: f**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela $\times 3$.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 159

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Inkomo neMusi*
  - d. Ithi: *Indaba yethu namuhla yakhelwe endabeni eyiqiniso emayelana nobungani obungajwayelekile – phakathi kwenkomo nemusi! Kule ndaba, imusi enkulu iqhamuka esigangeni ibonakala epulazini loMlimi u-Abbot bese yenza ubungani nenkomo yakhe, uDaisy. Bachitha isikhathi esiningi ndawonye bedla, behamba, futhi bangane uma belala. Ngezinye izikhathi sicabanga ukuthi singaba ngabangani kuphela nalabo abafana nathi. Kodwa ubungani abuhlali busebenza ngaleyo ndlela!.*
  - e. Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
2. **Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi izithombe.
  - c. Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
  - d. Balula amagama akulwazimagama uma evela.
  - e. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - f. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza iziphetho.
    - Buza abafundi: Yini esingayiqagela kahle ngalokhu angasitshelanga ngakho umbhali? Yini ongayiqagela ngemicabango noma imizwa yomlingiswa?

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Encwadini
yomsebenzi
yeDBE
ekhasini: 110
& 111

Uhlaka
lokubhala:

Abangani
abanomusa
ba...

Bathi...

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukuqinisekisa ukuthi igama lokwenza (isenzo) lihambisana nalowo owenzayo (umenzi).
  - b. Bhala umusho ebhodini: Nginomusa. Abangani bami nabo banomusa.
  - c. Khomba kuKNZ: Igama lokwenza (isenzo) lihambisana nalowo owenzayo (umenzi).
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe bese ubhala imisho emibili.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: Yini eyenza umngani onomusa.
3. **Chaza ngomlomo impendulo yakho yomsebenzi obhalwayo, ngaphambi kokuba uyibhale.**
  - a. Ithi: Ngicabanga ukuthi abangani abanomusa ba...
4. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: Wena nomngani.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugcwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Igama lokwenza (isenzo) lihambisana nalowo owenzayo (umenzi).

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 5&6

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 69.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 5 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 5 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 6.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushicilelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Buyekeza bese uhlanganisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: *f***
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Khombisa abafundi indlela yokuhlukanisa nokuhlanganisa besebenzisa lo msindo.**
  - a. Buyekeza lemisindo elandelayo nabafundi: *u, n, a, f, l, e*
  - b. Yisho leligama elilandelayo: *funa*
  - c. Cela umfundi oyedwa alalele ngokucophelela bese ehlukanisa igama ngemisindo: *f-u-n-a*
  - d. Njengoba umfundi esho umsindo ngamunye, wubhale ebhodini.
  - e. Okulandelayo, biza omunye umfundi ahlukanise imisindo ukufunda igama.
  - f. Lungisa abafundi uma benza amaphutha.
  - g. Phinda ngegama: *fela*
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesine Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 70.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu uyidlalise ngokuyivala uyivule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: F**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: F.
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: F**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: F**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 159

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Inkomo neMusi*
  - d. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza iziphetho
    - Ithi, khumbulani, besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuzwa: Yini esingayiqagela kahle ngalokhu angasitshelanga ngakho umbhali? Yini ongayiqagela ngemicabango noma imizwa yomlingiswa?
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Encwadini
yomsebenzi
yeDBE
ekhasini: 110
& 111

Uhlaka
lokubhala:

Abangani
abanomusa
ba...

Bathi...

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: Yini eyenza umngani onomusa.
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Yithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
  - c. Hlanganisani umqondo nibhale amagama abalulekile ebhodini, isib. unosizo, uyakhathalela, unothando, sawubona, ngingasiza
3. **Yalela abafundi bavule ikhasi okuyilona encwadini yabo yokusebenzela yeDBE.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Igama lokwenza (isenzo) lihambisana nalowo owenzayo (umenzi).
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshale eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanenkinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaqembu 7&8

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 70.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 7 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 7 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 8.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Xoxani ngendaba yokufunda ngokwabelana

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...
Ngiyithandile
ngesikhathi...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbuza abafundi ngendaba yokwabelana yaleli onto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Isibizelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi nezincwadi, amapensela kanye namarula abo.**
  - a. Tshela abafundi babhale isihloko esithi, 'Isibizelo' bese bebhala izinombolo 1–6 eduze komugqa oseceleni.
  - b. Bizela la magama ayisithupha ukuze abafundi bawabhale eceleni kwezinombolo 1–6: *caca, icici, cula, funela, fela, ifa*
2. **Tshela abafundi basebenzise amapensela anombala ukulungisa umsebenzi wabo.**
  - a. Bhala la magama ayisithupha ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala, phimisa igama ngalinye.
  - c. Tshela abafundi bakokelezele amaphutha abo ngepensela elinombala.
  - d. Tshela abafundi babhale kabusha amagama ngendlela efanele.
3. **Qaphela izinselelo kanye nenqubekela phambili yabafundi.**
4. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesihlanu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 71.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 159

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Inkomo neMusi*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: Namhlanje sizofingqa indaba.
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Ithi: Uma sifingqa indaba, kumele sithi:
    - Ibimayelana nani indaba
    - Yini engiyithandile ngendaba
    - Yini engiyifundile endabeni
  - b. Yabelana kafushane ngezimpendulo zakho kule mibuzo.
  - c. Gwema ukukhetha izimpendulo ezisobala kakhulu ngesibonelo sakho.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Tshela abafundi bacabange ngezifinyezo zabo, bangakopeli isibonelo sakho.
  - b. Tshela abafundi ukuthi baqale izimpendulo zabo kanje:
    - Indaba ibimayelana...
    - Ngithande...
    - Ngifunde...
  - c. Okulandelayo, tshela abafundi babelane ngezifinyezo zabo nozakwabo.
  - d. Ngesikhathi abafundi babelana ngezifinyezo zabo, hamba phakathi kwabo ubasize lapho kudingeka.
  - e. Ekupheleni kwesifundo, mema umfundi oyedwa kuya kwababili babelane izifinyezo zabo nekilasi.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Encwadini
yomsebenzi
yeDBE
ekhasini: 110
& 111

Uhlaka
lokubhala:

Abangani
abanomusa
ba...

Bathi...

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizogedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukani swa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: Nezela omunye umusho embhalweni wakho.
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi, khumbulani ukuhlola ukuthi: Igama lokwenza (isenzo) lihambisana nalowo owenzayo (umenzi).
4. **Uma isikhathi sikuvumela, cela abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 9&10

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 71.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 9 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 9 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 10.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Yethula indikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izithombe
nezinto
zangempela
zokubonisa
indikimba
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungisa isiboniso sendikimba: Sinemizwa**
2. **Buza imibuzo evulelekile ukuvuselela ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**
  - Imiphi imizwa ovame ukuyizwa phakathi nosuku?
  - Ungakwazi ukubona omunye uzizwa kanjani?
  - Yini eyenza abantu ngesinye isikhathi babe nemizwa ehlukile ngento efanayo?
3. **Yenza imephu yengqondo usebenzisa imibuzo nezimpendulo zabafundi.**
4. **Yengeza ezakho izimpendulo emephini yengqondo ukwengeza ulwazi lwabafundi.**
5. **Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 72.**
6. **Yalela abafundi bakhombe ukunothiswa kolimi ukuthola indikimba.**
  - a. Funda kuzwakale ukunothiswa kolimi.
  - b. Yalela abafundi bafunde kanye nawe, noma baphinde emva kwakho: Ingane engakhali ifela embelekweni
7. **Xoxa nabafundi ngokunothiswa kolimi.**
  - a. Buza: Ningangitshela ukuthi kuchazani lokhu? / Ningazicabangela impendulo?
  - b. Khuthaza abafundi babelane ngemibono.
  - c. Chaza incazelo noma ubanikeze impendulo kanje: Akekho umuntu uzobona imizwa yakho noma ozobona ukuthi uzizwa kanjani uma wena ungakhulumi. Kubalulekile ukuthi ukhulume noma uveze imizwa yakho.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: g
Izithombe/
izinto eziqala
ngo-g

1. **Yethula umsindo omusha: g**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngo noma asebenzisa umsindo: g**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngo noma elisebenzisa umsindo, g?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. *gunda, geza*.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoMsombuluko Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 74.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokufonyoza iphepha sibuye silelule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: g.**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: g
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: g**
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: g**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi
lesingeniso
169

1. Yethula indaba.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *UDan uneviki elibi*.
- Ithi: *Namuhla sifunda indaba ehlekisayo emayelana nomfana obizwa ngoDan oneviki elibi kakhulu. Nsuku zonke uzama ukulungisa iphutha alenze ngayizolo, kodwa nsuku zonke kunokunye okusha okungahambi kahle! Awu bantu uDan uzama ngokusemandleni, kodwa uvele one futhi. Njengoba sifunda lendaba, singacabanga ngokuthi ingabe uDan uzizwa kanjani kuleli viki lakhe elibi kangaka.*
- Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
- Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
- Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
- Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?

3. Chaza isu lokuqondisisa.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Yenza ukuxhumanisa.
- Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 1&2

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 74.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 1 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 1 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 2.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 72.
  - b. Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
  - c. Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama sendikimba.
  - d. Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
  - e. Bafundele uhlu lwamagama.
2. **Sebenzisa iKLTU ukufundisa ngolwazimagama.**
  - a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
    - *ukhutshiwe: Uma unyawo lwakho lubambeka entweni ethile uze uwele phansi.*
    - *uphoxekile: Ukuzizwa unamahloni noma ungakhululekile ngenxa yento eyenzekile.*
    - *isimiso: Into oyenza ngendlela efanayo nsuku zonke.*
3. **Sebenzisa amasu eKLTU ahambisana negama ngalinye:**

K: Khomba isithombe noma into yangempela

L: Lingisa igama

T: Tshela abafundi incazelo yegama

Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Buyekeza bese uhlanganisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: g**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Khombisa abafundi indlela yokuhlukanisa nokuhlanganisa besebenzisa lo msindo.**
  - a. Buyekeza lemisindo elandelayo nabafundi: *a, d, g, u, l, i*
  - b. Yisho leligama elilandelayo: *gada*
  - c. Cela umfundi oyedwa alalele ngokucophelela bese ehlukanisa igama ngemisindo: *g-a-d-a*
  - d. Njengoba umfundi esho umsindo ngamunye, wubhale ebhodini.
  - e. Okulandelayo, biza omunye umfundi ahlunganise imisindo ukufunda igama.
  - f. Lungisa abafundi uma benza amaphutha.
  - g. Phinda ngegama: *igula*
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesibili Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 75.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokuyithintitha.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: G**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: G
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: G**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: G**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 171

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalelisisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: *UDan uneviki elibi*.
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 3&4

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 75.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 3 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 3 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 4.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama bese nixoxa ngesithombe sendikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**

- a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
  - *umuzwa: Umuzwa yindlela ozizwa ngayo enhliziyweni nasemzimbeni.*
  - *umumo wenhliziyo: Elinye igama elisho umuzwa.*
  - *inkulumo yomzimba: Lokhu okukhonjiswa ubuso bakho nomzimba mayelana nokuthi uzizwa kanjani (njengokumoyizela noma ukugoqa izingalo).*
- b. Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye.

2. **Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**

- a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 76.
- b. Tshela abafundi ngolwazi olulandelayo ngesithombe:
  - *Wonke umuntu unemizwa njengalena: jabula, dangala, khathazeka kanye nokudideka. Ubuso bethu kanye nemizimba yethu kuyayikhombisa imizwa. Kubalulekile futhi ukuthi sikhulume ngemizwa yethu.*
  - *Imizwa yethu iyakwazi ukuguquka.*
  - *Abantu bayakwazi ukuba nemizwa engafani neyabanye – ngisho esimweni esifanayo! Kubalulekile ukuqonda ukuthi abantu bangazizwa ngokuhlukile kokwethu.*

3. **Xoxa ngesithombe.**

- a. Sebenzisa imibuzo elandelayo ukuxoxa ngesithombe kanje:
  - Buza umbuzo wokuqala.
  - Yalela abafundi baxoxe nozakwabo ngombuzo.
  - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - Yakha ulwazi lwabafundi lwangaphambilini ngokulungisa ukungaqondi nangokwabelana ngolwazi oluhambisana nendikimba.
  - Phindaphinda le ndlela kuyo yonke imibuzo.

4. **Imibuzo:**

- a. *Ungazizwa unjani uma uzoya emcimbini wokugubha usuku lokuzalwa?*
- b. *Bazizwa njani abantwana abakulesi sithombe? Wazi kanjani?*
- c. *Umcimbi wokugubha usuku lokuzalwa ufanele ujabulise! Kungani abantwana bengazizwela benomona, bedumele, benamahloni, noma bethukile emcimbini wokugubha usuku lokuzalwa?*

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: *h*
Izithombe/
izinto eziqala
ngo-*h*

1. **Yethula umsindo omusha: *h***
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngo noma asebenzisa umsindo: *h***
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngo noma elisebenzisa umsindo, *h*?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqobile, isib. *hamba, hola*.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesithathu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 77.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Asifudumeze iminwe yethu ngokwenza sengathi sidlala ipiyano.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: *h*.**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: *h*
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: *h***
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: *h***
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 171

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *UDan uneviki elibi*
  - d. Ithi: *Namuhla sifunda indaba ehlekisayo emayelana nomfana obizwa ngoDan oneviki elibi kakhulu. Nsuku zonke uzama ukulungisa iphutha alenze ngayizolo, kodwa nsuku zonke kunokunye okusha okungahambi kahle! Awu bantu uDan uzama ngokusemandleni, kodwa uvele one futhi. Njengoba sifunda lendaba, singacabanga ngokuthi ingabe uDan uzizwa kanjani kuleli viki lakhe elibi kangaka.*
2. **Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi izithombe.
  - c. Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
  - d. Balula amagama akulwazimagama uma evela.
  - e. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - f. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza ukuxhumanisa.
    - Buza abafundi: Ungakwenza ukuxhumana kule ndaba? Kwake kwenzeka into efana nalokhu kuwe noma kumuntu omaziyo?

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:

Ngizizwa
ngijabulile
uma ngi...

Ubuso bami
bubukeka...

Umzimba
wami uzizwa...

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukuqinisekisa ukuthi igama lokwenza (isenzo) lihambisana nalowo owenzayo (umenzi).
  - b. Bhala umusho ebhodini: Ngiyagijima ngiya esikoleni. Uyagijima uya esikoleni.
  - c. Khomba kuKNZ: Igama lokwenza (isenzo) lihambisana nalowo owenzayo (umenzi).
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe bese ubhala imisho emithathu.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: Into eyenza sizizwe sijabulile.
3. **Chaza ngomlomo impendulo yakho yomsebenzi obhalwayo, ngaphambi kokuba uyibhale.**
  - a. Ithi: Ngizizwa ngijabulile uma ngi...
4. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: Wena, uma ubukeka ujabulile noma udangele.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugcwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Igama lokwenza (isenzo) lihambisana nalowo owenzayo (umenzi).

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 5&6

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 77.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 5 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 5 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 6.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Buyekeza bese uhlanganisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: *h***
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Khombisa abafundi indlela yokuhlukanisa nokuhlanganisa besebenzisa lo msindo.**
  - a. Buyekeza lemisindo elandelayo nabafundi: *o, l, h, a, e, b*
  - b. Yisho leligama elilandelayo: *iholo*
  - c. Cela umfundi oyedwa alalele ngokucophelela bese ehlukanisa igama ngemisindo: *i-h-o-l-o*
  - d. Njengoba umfundi esho umsindo ngamunye, wubhale ebhodini.
  - e. Okulandelayo, biza omunye umfundi ahlukanise imisindo ukufunda igama.
  - f. Lungisa abafundi uma benza amaphutha.
  - g. Phinda ngegama: *hala*
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesine Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 78.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokucindezela izandla zibe yisibhakela sibale ka-5, bese siyakhulula.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: H**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: H.
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: H**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: H**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 171

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *UDan uneviki elibi*
  - d. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza ukuxhumanisa.
    - Ithi, khumbulani, besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuza: Ungakwenza ukuxhumana kule ndaba? Kwake kwenzeka into efana nalokhu kuwe noma kumuntu omaziyo?
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Ngizizwa
ngijabulile
uma ngi...
Ubuso bami
bubukeka...
Umzimba
wami uzizwa...

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: Into eyenza sizizwe sijabulile.
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Yithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
  - c. Hlanganisani umqondo nibhale amagama abalulekile ebhodini, isib. gijima, dansa, dlala, funda, kuyamoyizela, kuhle, kuqinile, kukhululekile
3. **Yalela abafundi baqale babhale ezincwadini zabo zokubhalela.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Igama lokwenza (isenzo) lihambisana nalowo owenzayo (umenzi).
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshela eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanenkinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaqembu 7&8

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 78.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 7 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 7 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 8.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Xoxani ngendaba yokufunda ngokwabelana

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...
Ngimu-
thandile
umlingiswa...
ngoba...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbuza abafundi ngendaba yokwabelana yaleli onto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Isibizelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi nezincwadi, amapensela kanye namarula abo.**
  - a. Tshela abafundi babhale isihloko esithi, 'Isibizelo' bese bebhala izinombolo 1–6 eduze komugqa oseceleni.
  - b. Bizela la magama ayisithupha ukuze abafundi bawabhale eceleni kwezinombolo 1–6: *ugodo, gada, Gugu, uhebe, ihaa, halela*
2. **Tshela abafundi basebenzise amapensela anombala ukulungisa umsebenzi wabo.**
  - a. Bhala la magama ayisithupha ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala, phimisa igama ngalinye.
  - c. Tshela abafundi bakokelezele amaphutha abo ngepensela elinombala.
  - d. Tshela abafundi babhale kabusha amagama ngendlela efanele.
3. **Qaphela izinselelo kanye nenqubekela phambili yabafundi.**
4. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesihlanu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 79.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 171

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *UDan uneviki elibi*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: Namhlanje sizodweba bese silebula ingxenye esiyithandayo endabeni.
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Vala amehlo wenze sengathi uyacabanga.
  - b. Vula amehlo bese uthi: Ingxenye engiyithandayo yendaba yilapho...
  - c. Gwema ukukhetha izimpendulo ezisobala kakhulu ngesibonelo sakho.
  - d. Dweba isithombe ngokushesha ebhodini. Ngesikhathi udweba, chaza ukuthi udweba ini.
  - e. Yengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Tshela abafundi bavale amehlo bacabange ngengxenye abayithandayo endabeni.
  - b. Ithi: Cabangani ngomqondo wakho, ungakopeli isibonelo sami.
  - c. Okulandelayo, tshela abafundi bavule amehlo bese bexoxa ngezimpendulo zabo nozakwabo.
  - d. Bese, utshela abafundi badwebe le ngxenye yendaba ezincwadini zabo zokuzilolonga.
  - e. Siza abafundi bengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2 emidwetsheni yabo.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bakhombise abalingani umsebenzi wabo.
  - b. Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:

Ngizizwa
ngijabulile
uma ngi...

Ubuso bami
bubukeka...

Umzimba
wami uzizwa...

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizqedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukaniiswa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: Nezela omunye umusho embhalweni wakho.
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi, khumbulani ukuhlola ukuthi: Igama lokwenza (isenzo) lihambisana nalowo owenzayo (umenzi).
4. **Uma isikhathi sikuvumela, cela abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 9&10

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 79.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 9 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 9 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 10.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Isethulo Somlomo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Abafundi
abakhethiwe
bazoletsha
into noma
isithombe
soku 'Bonisa
uChaze'

1. **Hlalisa abafundi ukuze babuke ozakwabo bethula izethulo zabo zomlomo.**
2. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi olandelayo: Bonisani nichaze**
  - a. Phakamisa into noma isithombe osilethile ukuze usibonise.
  - b. Sitshele ngento noma isithombe osilethile. Ithi:
    - Namuhla ngizonitshela mayelana...
    - Yi... (ubungako, umbala, isisindo, isimo sayo, njll.)
    - Isetshenziselwa...
    - Ngiwuthanda ngoba...
  - c. Bese, ubuza ikilasi: Ingabe kukhona imibuzo?
  - d. Uma kukhona onombuzo, zama ngokusemandleni ukuwuphendula.
3. **Khumbuza abafundi ngala makhono ezethulo ngomlomo:**
  - a. Uma wethula indaba yakho, khumbula lokhu:
    - Bamba into noma isithombe sakho ukuze wonke umuntu asibone
    - Yisho imisho yakho ngokulandelayo kwayo
    - Yisho into kube kanye – ungaziphindi
    - Khulumela phezulu, ngezwi elicacile
4. **Biza abafundi abaqokiwe ngamunye ngesikhathi bazokwethula umsebenzi wabo.**
  - a. Yakha ukuzethemba komfundi ngamunye ngokuthi ubonge indlela ethule ngayo umsebenzi wakhe bese ubanika umbono owakhayo.
  - b. Ekugcineni kwesifundo, nikeza abafundi umbono ojwayelekile ngezethulo zabo ukuze benze kangcono ngokulandelayo. Isibonelo: Ngibe nobunzima bokuzwa abanye benu. Ngicela nizame ukuphakamisa amaphimbo – sifuna ukuzwa lokho enikushoyo.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: j
Izithombe/
izinto eziqala
ngo-j

1. **Yethula umsindo omusha: j**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngo noma asebenzisa umsindo: j**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngo noma elisebenzisa umsindo, j?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. *jikijela, jova*.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoMsombuluko Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 80.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokuzungezisa izihlakala kuya ngakwesesinxele nangakwesokudla.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: j.**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: j
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: j**
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: j**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi
lesingeniso
185

1. Yethula indaba.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *UZweli uzizwa ekhathazekile*.
- Ithi: *Namuhla sizofunda indaba emayelana nomfana obizwa ngoZweli othola ukuthi usuku lukanina lokuzalwa. Uzwa imizwa eminingi eyahlukene. Uzizwa emangale, ngoba ubengazi ukuthi usuku lwakhe lokuzalwa. Uzwa ekhathazekile ngoba akanamali yokumthengela isipho. Uzizwa edangele ngoba ufuna ukwenzela unina into ekhethekile kepha ucabanga ukuthi angeke akwazi. Sizocabanga mayelana nokuthi imizwa kaZweli iguquka kanjani kule ndaba.*
- Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
- Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
- Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
- Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?

3. Chaza isu lokuqondisisa.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Yenza ukuxhumanisa.
- Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 1&2

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 80.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 1 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 1 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 2.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**

- Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 72.
- Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
- Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama sendikimba.
- Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
- Bafundele uhlu lwamagama.

2. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**

- Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
  - ukhathazekile: Ukuzizwa uthukile noma ucabanga sengathi kunento embi engahle yenzeke.*
  - ukuphefumula kokukhululeka: Ukudonsa umoya owukhipha ngokuzizwa ungcono ngoba inkinga isiphelile.*
  - ukhululekile: Ukuzizwa unokuthula futhi ujabulile ngoba into ebikukhathaza isilungile.*

3. **Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye:**

K: Khomba isithombe noma into yangempela

L: Lingisa igama

T: Tshela abafundi incazelo yegama

Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Buyekeza bese uhlanganisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: j**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Khombisa abafundi indlela yokuhlukanisa nokuhlanganisa besebenzisa lo msindo.**
  - a. Buyekeza lemisindo elandelayo nabafundi: *u, o, j, b, a, e*
  - b. Yisho leligama elilandelayo: *ujojo*
  - c. Cela umfundi oyedwa alalele ngokucophelela bese ehlukanisa igama ngemisindo: *u-j-o-j-o*
  - d. Njengoba umfundi esho umsindo ngamunye, wubhale ebhodini.
  - e. Okulandelayo, biza omunye umfundi ahlunganise imisindo ukufunda igama.
  - f. Lungisa abafundi uma benza amaphutha.
  - g. Phinda ngegama: *ijeje*
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesibili Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 81.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu uyidlalise ngokuyivala uyivule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: J**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: J.
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilongele ukwakha: J**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilongele ukubhala: J**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 187

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalelisisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: *UZweli uzizwa ekhathazekile.*
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 3&4

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 81.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 3 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 3 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 4.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Ukuxoxa indaba ngobuciko

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ngobuciko bokuxoxa izindaba.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Tshela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 82.
2. **Tshela abafundi babheke isithombe.**
  - a. Buza: Yini eniyibona kulesi sithombe?
3. **Tshela abafundi baqambe indaba emfushane ngamunye besusela esithombeni.**
4. **Tshela abafundi bayihlele kanjani indaba yabo. Ithi:**
  - a. Nikeza umlingiswa ngamunye igama endabeni yakho.
  - b. Isho indaba yenzeka kuphi.
  - c. Indaba yakho kumele ibe nesiqalo, umzimba nesiphetho.
  - d. Lesi sithombe sibonisa ingxenye ethile yendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiqalo sendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa umzimba wendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiphetho sendaba yakho.
  - e. Ungayiqala indaba ngokuthi:
    - Ngelinye ilanga, ugogo ufike ekhaya nencwadi...
    - Njalo ebusuku, ugogo no ____ bafunda ndawonye...
5. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bacange ngendaba yabo buthule.
  - b. Bese, utshele abafundi ukuthi bashintshane ngokuxoxa izindaba zabo eqenjini. Ungakwenza lokhu ngokusebenzisa 'induku / itshe lokukhuluma'.
  - c. Besakhuluma abafundi, hamba phakathi kwabo ulalele.
6. **Phetha isifundo kanje:**
  - a. Biza umfundi oyedwa abelane indaba yakhe nekilasi lonke, noma ubuze umfundi oyedwa noma ababili imibuzo ngezindaba zeqembu labo.
    - Buza: Ibiphathelene nani indaba kaX?
    - Buza: Yini oyithandile ngendaba kaX?
  - b. Nika ikilasi umbiko wabo bonke ukuze bathuthukise izindaba zabo. Isibonelo: Ngokuvamile, ekuqaleni kwendaba, siyasho indaba yenzeka kuphi, nokuthi obani abalingiswa. Ngokuzayo, zamani ukufaka lolu lwazi ezindabeni zenu.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: *k*
Izithombe/
izinto eziqala
ngo-*k*

1. **Yethula umsindo omusha: *k***
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngo noma asebenzisa umsindo: *k***
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngo noma elisebenzisa umsindo, *k*?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. *kala, kopela*.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesithathu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 83.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokufonyoza iphepha sibuye silelule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: *k*.**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: *k*
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: *k***
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: *k***
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 187

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *UZweli uzizwa ekhathazekile*
  - d. Ithi: *Namuhla sizofunda indaba emayelana nomfana obizwa ngoZweli othola ukuthi usuku lukanina lokuzalwa. Uzwa imizwa eminingi eyahlukene. Uzizwa emangale, ngoba ubengazi ukuthi usuku lwakhe lokuzalwa. Uzwa ekhathazekile ngoba akanamali yokumthengela isipho. Uzizwa edangele ngoba ufuna ukwenzela unina into ekhethekile kepha ucabanga ukuthi angeke akwazi. Sizocabanga mayelana nokuthi imizwa kaZweli iguquka kanjani kule ndaba.*
  - e. Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
2. **Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushелеle futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi izithombe.
  - c. Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
  - d. Balula amagama akulwazimagama uma evela.
  - e. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - f. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza ukuxhumanisa.
    - Buza abafundi: Ungakwenza ukuxhumana kule ndaba? Kwake kwenzeka into efana nalokhu kuwe noma kumuntu omaziyo?

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Encwadini
yomsebenzi
yeDBE
ekhasini: 106
& 107

Uhlaka
lokubhala:

Umbukiso
wami
umayelana...

Ngiwuthanda
ngoba...

Ungenza
ngizizwe...

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukwakha kahle amabizo ngobuningi uma kunezinto ezingaphezu kweyodwa.
  - b. Bhala umusho ebhodini: Ngibona izilwane kuTV / kuMabonakude.
  - c. Khomba kuKNZ: Ibizo lobuningi lakheke kahle ukukhombisa Izinto ezingaphezu kweyodwa.
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe bese ubhala imisho emithathu.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: Umbukiso esifuna ukuwubukela.
3. **Chaza ngomlomo impendulo yakho yomsebenzi obhalwayo, ngaphambi kokuba uyibhale.**
  - a. Ithi: Umbukiso engifuna ukuwubukela umayelana...
4. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: Into ofuna ukuyibukela kuTV / kuMabonakude.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugcwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Ibizo lobuningi lakheke kahle ukukhombisa Izinto ezingaphezu kweyodwa

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 5&6

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 83.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 5 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 5 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 6.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Buyekeza bese uhlanganisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: *k***
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Khombisa abafundi indlela yokuhlukanisa nokuhlanganisa besebenzisa lo msindo.**
  - a. Buyekeza lemisindo elandelayo nabafundi: *o, l, k, e, a, m*
  - b. Yisho leligama elilandelayo: *kala*
  - c. Cela umfundi oyedwa alalele ngokucophelela bese ehlukanisa igama ngemisindo: *k-a-l-a*
  - d. Njengoba umfundi esho umsindo ngamunye, wubhale ebhodini.
  - e. Okulandelayo, biza omunye umfundi ahlunganise imisindo ukufunda igama.
  - f. Lungisa abafundi uma benza amaphutha.
  - g. Phinda ngegama: *ukolo*
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesine Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 84.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokuyithintitha.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: K**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: K.
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: K**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: K**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 187

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *UZweli* uzizwa ekhathazekile
  - d. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza ukuxhumanisa
    - Ithi, khumbulani, besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuza: Ungakwenza ukuxhumana kule ndaba? Kwake kwenzeka into efana nalokhu kuwe noma kumuntu omaziyo?
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Encwadini
yomsebenzi
yeDBE
ekhasini: 106
& 107

Uhlaka
lokubhala:

Umbukiso
wami
umayelana...

Ngiwuthanda
ngoba...

Ungenza
ngizizwe...

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: Umbukiso esifuna ukuwubukela.
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Yithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
  - c. Hlanganisani umqondo nibhale amagama abalulekile ebhodini, isib. amadaynaso, izilwane, amaqhawekazi, okujabulisayo, okunesasasa, okuthusayo
3. **Yalela abafundi bavule ikhasi okuyilona encwadini yabo yokusebenzela yeDBE.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Ibizo lobuningi lakheke kahle ukukhombisa izinto ezingaphezu kweyodwa.
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshele eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanenkinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaqembu 7&8

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 84.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 7 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 7 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 8.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Xoxani ngendaba yokufunda ngokwabelana

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...
Ngiyithandile
ngesikhathi...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbuza abafundi ngendaba yokwabelana yaleli onto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Isibizelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi nezincwadi, amapensela kanye namarula abo.**
  - a. Tshela abafundi babhale isihloko esithi, 'Isibizelo' bese bebhala izinombolo 1–6 eduze komugqa oseceleni.
  - b. Bizela la magama ayisithupha ukuze abafundi bawabhale eceleni kwezinombolo 1–6: *uJele, ijuba, ijele, mukela, jika, kala*
2. **Tshela abafundi basebenzise amapensela anombala ukulungisa umsebenzi wabo.**
  - a. Bhala la magama ayisithupha ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala, phimisa igama ngalinye.
  - c. Tshela abafundi bakokelezele amaphutha abo ngepensela elinombala.
  - d. Tshela abafundi babhale kabusha amagama ngendlela efanele.
3. **Qaphela izinselelo kanye nenqubekela phambili yabafundi.**
4. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesihlanu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 85.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 187

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Uzweli uzizwa ekhathazekile*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: Namhlanje sizoxoxa ngengxenywe esiyithandayo endabeni.
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Vala amehlo wenze sengathi uyacabanga.
  - b. Ithi: Ake ngicabange – mangikutshele ingxenywe engiyithandayo yendaba ngamazwi ami.
  - c. Vula amehlo utshele abafundi ingxenywe oyithandayo yendaba.
  - d. Gwema ukukhetha izimpendulo ezisobala kakhulu ngesibonelo sakho.
  - e. Xoxa kabusha le ngxenywe yendaba ngokulandelana kwayo.
  - f. Faka imininingwane ebalulekile, njengamagama abalingiswa.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Tshela abafundi bavale amehlo bacabange ngengxenywe abayithandayo endabeni.
  - b. Ithi: Cabangani ngomqondo wakho, ungakopeli isibonelo sami.
  - c. Okulandelayo, tshela abafundi ukuthi bavule amehlo bese betshela ozakwabo ingxenywe abayithandayo yendaba.
  - d. Ngesikhathi abafundi bekhuluma ngendaba, hamba phakathi kwabo ubasize lapho kudingeka.
  - e. Ekupheleni kwesifundo, mema umfundi oyedwa kuya kwababili ukuthi baxoxele ikilasi ngengxenywe abayithandayo endabeni.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bakhombise abalingani umsebenzi wabo.
  - b. Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Encwadini
yomsebenzi
yeDBE
ekhasini: 106
& 107

Uhlaka
lokubhala:

Umbukiso
wami
umayelana...

Ngiwuthanda
ngoba...

Ungenza
ngizizwe...

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizoqedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukaniiswa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: Nezela omunye umusho embhalweni wakho.
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi, khumbulani ukuhlola ukuthi: Ibizo lobuningi lakheke kahle ukukhombisa izinto ezingaphezu kweyodwa.
4. **Uma isikhathi sikuvumela, cela abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 9&10

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 85.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 9 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 9 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 10.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Yethula indikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izithombe
nezinto
zangempela
zokubonisa
indikimba

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungisa isiboniso sendikimba:** *Senza isayensi*
2. **Buza imibuzo evulelekile ukuvuselela ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**
  - *Yini osuvele uyazi ngesayensi?*
  - *Imiphi imibuzo onayo ngendlela izinto ezenzeka ngayo?*
  - *Ungayithola kanjani impendulo ngento ozibuza ngayo?*
3. **Yenza imephu yengqondo usebenzisa imibuzo nezimpendulo zabafundi.**
4. **Yengeza ezakho izimpendulo emephini yengqondo ukwengeza ulwazi lwabafundi.**
5. **Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 86.**
6. **Yalela abafundi bakhombe ukunothiswa kolimi ukuthola indikimba.**
  - a. Funda kuzwakale ukunothiswa kolimi.
  - b. Yalela abafundi bafunde kanye nawe, noma baphinde emva kwakho: Ososayensi bakusasa.
7. **Xoxa nabafundi ngokunothiswa kolimi.**
  - a. Buza: Ningangitshela ukuthi kuchazani lokhu? / Ningazicabangela impendulo?
  - b. Khuthaza abafundi babelane ngemibono.
  - c. Chaza incazelo noma ubanikeze impendulo kanje: Okushiwo ngabantu uma bebona izenzo ezinhle ezenziwa izingane ezikhomba ukuthi bangaba ososayensi uma bekhula.

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: *p*
Izithombe/
izinto eziqala
ngo-*p*

1. **Yethula umsindo omusha: *p***
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngo noma asebenzisa umsindo: *p***
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngo noma elisebenzisa umsindo, *p*?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. *penda, pakisha*.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoMsombuluko Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 88.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Asifudumeze iminwe yethu ngokwenza sengathi sidlala ipiyano.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: *p***
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: *p*
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: *p***
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: *p***
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi
lesingeniso
199

1. Yethula indaba.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *Umgomo wokuqala*.
- Ithi: *Namuhla sizofunda mayelana nokuthi wasungulwa kanjani umgomo wokuqala. Kudala, isifo esibizwa ngengxobongo sabulala izigidi zabantu ngaphambi kokusungulwa kwemigomo. Namuhla, lesi sifo asisekho nhlobo ngenxa yomgomo. U-Edward Jenner wayengudokotela owaqaphela into engajwayelekile wase ebuza imibuzo. Wasebenzisa ukuqaphela nokuxilonga ukuthola into ebalulekile. Kule ndaba yanamuhla sizofunda kabanzi ngemibuzo ayibuza nokuthi wayiphendula kanjani.*
- Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
- Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
- Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
- Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?

3. Chaza isu lokuqondisisa.

- Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Hlolisisa.
- Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 1&2

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 88.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 1 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 1 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 2.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 86.
  - b. Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
  - c. Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama sendikimba.
  - d. Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
  - e. Bafundele uhlu lwamagama.
2. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**
  - a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
    - *isayensi: Ukufunda mayelana nezwe ngokuqaphela, ubuze imibuzo, uhlolisise imibono; iyisifundo futhi esikoleni.*
    - *umgomo: Umjovo womuthi okhethekile osiza umzimba wakho ulwe namagciwane athile ukuze ungabe usagula.*
    - *isifo: ukufa okwenza umzimba wakho ugule.*
3. **Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye:**

K: Khomba isithombe noma into yangempela

L: Lingisa igama

T: Tshela abafundi incazelo yegama

Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Buyekeza bese uhlanganisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: p**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Khombisa abafundi indlela yokuhlukanisa nokuhlanganisa besebenzisa lo msindo.**
  - a. Buyekeza lemisindo elandelayo nabafundi: *i, p, a, k, o, i*
  - b. Yisho leligama elilandelayo: *ipiki*
  - c. Cela umfundi oyedwa alalele ngokucophelela bese ehlukanisa igama ngemisindo: *i-p-i-k-i*
  - d. Njengoba umfundi esho umsindo ngamunye, wubhale ebhodini.
  - e. Okulandelayo, biza omunye umfundi ahlukanise imisindo ukufunda igama.
  - f. Lungisa abafundi uma benza amaphutha.
  - g. Phinda ngegama: *ipapa*
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesibili Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 89.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokucindezela izandla zibe yisibhakela sibale ka-5, bese siyakhulula.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: P**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: P.
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: P**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: P**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 201

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalelisisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: *Umgomo wokuqala*.
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 3&4

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 89.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 3 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 3 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 4.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama bese nixoxa ngesithombe sendikimba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Sebenzisa iKLTU ukufundisa ngolwazimagama.**
  - a. Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
    - *usosayensi: Umuntu owenza ezesayensi.*
    - *dala: Ukwenza into entsha uyiqalela phansi.*
    - *bhekisisa: Ukubuka into ngokucophelela uqaphele ukuthi kwenzekani.*
  - b. Sebenzisa amasu eKLTU ahambisana negama ngalinye.
2. **Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.**
  - a. Yalela abafundi bavule izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 90.
  - b. Tshela abafundi ngolwazi olulandelayo ngesithombe:
    - *Isayensi imayelana nokubuza imibuzo, ukuzama ukuthola izimpendulo nokufunda izinto ezintsha.*
    - *OSosayensi bayahlawumbisela (ukuqagela) bese bayayihlola imibono yabo.*
    - *OSosayensi bayabheka (babuke kujule) babuye bafunde ngokuqaphele lokhu okwenzekayo. Kwesinye isikhathi ososayensi baye bathole ukuthi ukuhlawumbisela kwabo kuyiqiniso. Kwesinye isikhathi ososayensi baye bathole ukuthi baphosisile - bese befunda okunye okusha.*
3. **Xoxa ngesithombe.**
  - a. Sebenzisa imibuzo elandelayo ukuxoxa ngesithombe kanje:
    - Buza umbuzo wokuqala.
    - Yalela abafundi baxoxe nozakwabo ngombuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
    - Yakha ulwazi lwabafundi lwangaphambilini ngokulungisa ukungaqondi nangokwabelana ngolwazi oluhambisana nendikimba.
    - Phindaphinda le ndlela kuyo yonke imibuzo.
4. **Imibuzo:**
  - a. *Imaphi amathuluzi esayensi owabona kelesi sithombe?*
  - b. *Uke wayenza isayensi ngaphambilini? Yayinjani?*
  - c. *Uke wakufunda okuthile ngokukubukisisa? Awusixoxele ngakho.*

Imisindo: Fundisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ikhadi
Lemisindo: q
Izithombe/
izinto eziqala
ngo-q

1. **Yethula umsindo omusha: q**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Isho amagama aqala ngo noma asebenzisa umsindo: q**
  - a. Buza: Ubani ongasho igama eliqala ngo noma elisebenzisa umsindo, q?
  - b. Cela abafundi babize izinsiza oziqoqile, isib. qoqa, qoba.
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesithathu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 91.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakheka kwezinhlamvu ezincane

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokuzungezisa izihlakala kuya ngakwesesinxele nangakwesokudla.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: q.**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: q
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilolongele ukwakha: q**
  - a. Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilolongele ukubhala: q**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 201

1. Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.

- Hlalisa abafundi kukhaphethi.
- Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
- Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Umgomo wokuqala*
- Ithi: *Namuhla sizofunda mayelana nokuthi wasungulwa kanjani umgomo wokuqala. Kudala, isifo esibizwa ngengxobongo sabulala izigidi zabantu ngaphambi kokusungulwa kwemigomo. Namuhla, lesi sifo asisekho nhlobo ngenxa yomgomo. U-Edward Jenner wayengudokotela owaqaphela into engajwayelekile wase ebuza imibuzo. Wasebenzisa ukuqaphela nokuxilonga ukuthola into ebalulekile. Kule ndaba yanamuhla sizofunda kabanzi ngemibuzo ayibuza nokuthi wayiphendula kanjani.*

2. Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:

- Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushicilele futhi kuzwakale.
- Khombisa abafundi izithombe.
- Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
- Balula amagama akulwazimagama uma evela.
- Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
  - Bhekisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
  - Bhekisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
  - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
- Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
  - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Hlolisisa.
  - Buza abafundi: Yini esingayiqagela kahle ngalokhu angasitshelanga ngakho umbhali? Yini ongayiqagela ngemicabango noma imizwa yomlingiswa?

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Ngibona i...
I...
Ngiyazibuza...

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukusebenzisa ungqi ekugcineni komusho.
  - b. Bhala umusho ebhodini: Ngiyakuthanda ukuba kwimvelo.
  - c. Khomba kuKNZ: Umusho ugcina ngongqi.
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe bese ubhala imisho emithathu.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: Into esiyibona kwimvelo.
3. **Chaza ngomlomo impendulo yakho yomsebenzi obhalwayo, ngaphambi kokuba uyibhale.**
  - a. Ithi: Uma ngibuka ngaphandle kwefasitela, ngibona...
4. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: Into oyibona ngaphandle kwefasitela
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Umusho ugcina ngongqi

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 5&6

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 91.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 5 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlenganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 5 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 6.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Buyekeza bese uhlanganisa umsindo omusha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Buyekeza umsindo omusha: q**
  - a. Isho umsindo x3.
  - b. Khombisa abafundi Ikhadi Lemisindo bese ufunda umsindo x3.
  - c. Tshela abafundi balalele bese bephinda umsindo.
2. **Khombisa abafundi indlela yokuhlukanisa nokuhlanganisa besebenzisa lo msindo.**
  - a. Buyekeza lemisindo elandelayo nabafundi: *u, b, a, q, d, i*
  - b. Yisho leligama elilandelayo: *iqaqqa*
  - c. Cela umfundi oyedwa alalele ngokucophelela bese ehlukanisa igama ngemisindo: *i-q-a-q-a*
  - d. Njengoba umfundi esho umsindo ngamunye, wubhale ebhodini.
  - e. Okulandelayo, biza omunye umfundi ahlukanise imisindo ukufunda igama.
  - f. Lungisa abafundi uma benza amaphutha.
  - g. Phinda ngegama: *qalani*
3. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesine Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 92.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Fundisa ukwakhiwa kosonhlamvukazi

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ishadi
Lokubhala
Ngesandla

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu uyidlalise ngokuyivala uyivule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa abafundi ukwakhiwa kohlamvu: Q**
  - a. Yima ufulathele abafundi.
  - b. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sesinxele babeke amakhanda emadeskini abo.
  - c. Sebenzisa isandla sakho sokudla ukwakha uhlamvu: Q.
  - d. Yalela abafundi abasebenzisa isandla sokudla bakhe uhlamvu kanye nawe.
  - e. Phinda loku nabafundi abasebenzisa isandla sesinxele.
3. **Yalela abafundi bazilongele ukwakha: Q**
  - Ithi: Yakha uhlamvu emhlane kazakwenu, edeskini, esihlabathini.
4. **Yalela abafundi bazilongele ukubhala: Q**
  - a. Ithi: Bhala uhlamvu encwadini yakho yokubhalela x3.
  - b. Hamba hamba uhlole umfundi ngamunye ngokuthi ulakha kanjani uhlamvu.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 201

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Umgomo wokuqala*
  - d. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Hlolisa
    - Ithi, khumbulani, besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuza: Yini esingayiqagela kahle ngalokhu angasitshelanga ngakho umbhali? Yini ongayiqagela ngemicabango noma imizwa yomlingiswa?
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Ngibona i...
I...
Ngiyazibuza...

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: Into esiyibona kwimvelo.
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Yithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
  - c. Hlanganisani umqondo nibhale amagama abalulekile ebhodini, isib. isihlahla, inyoni, ifu, imbali, igqamile, kuhle, kukhulu.
3. **Yalela abafundi baqale babhale ezincwadini zabo zokubhalela.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Umusho ugcina ngongqi.
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshele eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanenkinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaqembu 7&8

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 92.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 7 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 7 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 8.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma:

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...

Ngimu-
thandile
umlingiswa...
ngoba...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbuza abafundi ngendaba yokwabelana yaleli sonto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Isibizelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi nezincwadi, amapensela kanye namarula abo.**
  - a. Tshela abafundi babhale isihloko esithi, 'Isibizelo' bese bebhala izinombolo 1–6 eduze komugqa oseceleni.
  - b. Bizela la magama ayisithupha ukuze abafundi bawabhale eceleni kwezinombolo 1–6: *ipani, kopela, Popi, iqola, quba, qala*
2. **Tshela abafundi basebenzise amapensela anombala ukulungisa umsebenzi wabo.**
  - a. Bhala la magama ayisithupha ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala, phimisa igama ngalinye.
  - c. Tshela abafundi bakokelezele amaphutha abo ngepensela elinombala.
  - d. Tshela abafundi babhale kabusha amagama ngendlela efanele.
3. **Qaphela izinselelo kanye nenqubekela phambili yabafundi.**
4. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesihlanu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 92.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 201

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Umgomo wokuqala*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: Namhlanje sizolingisa indaba ngamaqembu.
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Ithi: Uma silingisa indaba, kumele sizame lokhu:
    - Khumbula ukuthi umlingiswa wenzani futhi uthini
    - Khuluma futhi wenze njengomlingiswa wethu
    - Sebenzisa amanye amazwi afanayo nalawo omlingiswa wethu
  - b. Khombisa abafundi kafushane ukuthi ungamlingisa kanjani omunye wabalingiswa.
  - c. Gwema ukukhetha umlingiswangqangi ngesibonelo sakho.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Bala ukuthi bangaki abalingiswa endabeni.
  - b. Hlukanisa ikilasi libe ngamaqembu analelo nani. Isibonelo, uma kukhona abalingiswa aba-5 endabeni, hlukanisa ikilasi libe ngamaqembu ama-5.
  - c. Nika umfundi ngamunye eqenjini umlingiswa oyedwa.
  - d. Phumela nekilasi ngaphandle noma endaweni enkulu avulekile.
  - e. Tshela amaqembu alingise indaba. Kufanele:
    - Bakhumbule ukuthi umlingiswa amlingisayo wenzani futhi uthini
    - Bakhulume futhi benze njengomlingiswa amlingisayo
    - Basebenzise amanye amazwi afanayo nalawo omlingiswa
  - f. Ngesikhathi abafundi belingisa indaba, hamba phakathi kwabo ubasize lapho kudingeka.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bakhombise abalingani umsebenzi wabo.
  - b. Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Uhlaka
lokubhala:
Ngibona i...
I...
Ngiyazibuza...

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizqedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukaniiswa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: Nezela omunye umusho embhalweni wakho.
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi, khumbulani ukuhlola ukuthi: Umusho ugcina ngongqi.
4. **Uma isikhathi sikuvumela, cela abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 9&10

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 93.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 9 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 9 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 10.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Isethulo Somlomo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. **Hlalisa abafundi ukuze babuke ozakwabo bethula izethulo zabo zomlomo.**
2. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi olandelayo: Uxoxa indaba yakho**
  - a. Sitshele ukuthi indaba yakho imayelana nani. Ithi:
    - Namuhla ngizonitshela mayelana...
    - Bese, uxoxa indaba yakho.
    - Sitshele okwenzekile ngokulandelana kwakho.
    - Sitshele amaphuzu abalulekile ngendaba yakho.
    - Phetha ngokusitshela ukuthi indaba yakho yakwenza wazizwa kanjani.
3. **Khumbuza abafundi ngala makhono ezethulo ngomlomo:**
  - a. Ngesikhathi uxoxa indaba yakho, khumbula lokhu:
    - Sitshele ukuthi indaba yakho imayelana nani
    - Sitshele ukuthi kwenzeke nini
    - Sitshele ukuthi kwenzeke kubani
    - Yisho imisho yakho ngokulandelana kwayo
    - Yisho into kube kanye – ungaziphindi
    - Khulumela phezulu, ngezwi elicacile
4. **Biza abafundi abaqokiwe ngamunye ngesikhathi bazokwethula umsebenzi wabo.**
  - a. Yakha ukuzethemba komfundi ngamunye ngokuthi ubonge indlela ethule ngayo umsebenzi wakhe bese ubanika umbono owakhayo.
  - b. Ekugcineni kwesifundo, nikeza abafundi umbono ojwayelekile ngezethulo zabo ukuze benze kangcono ngokulandelayo. Isibonelo: Ngibe nobunzima bokuzwa abanye benu. Ngicela nizame ukuphakamisa amaphimbo – sifuna ukuzwa lokho enikushoyo.

Imisindo: Buyekeza yonke imisindo efundwe kuThemu 2

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
IThemu 2
Amakhadi
Emisindo

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Hlalisa abafundi kukhaphethi noma phansi phambi kwakho.**
  - a. Tshela abafundi ukuthi balalele amagama abo.
  - b. Uma ubiza igama lomfundi, kumele afunde umsindo osekhadini oliphakamisayo.
  - c. Isho igama lomunye umfundi. Lo mfundi kumele asho igama eliqala noma elisebenzisa umsindo.
  - d. Yenza lokhu ngokushesha. Kwenze kube samdlalo omnandi kodwa uqaphele abafundi abazabalazayo.
  - e. Uma umfundi enza iphutha, ithi 'lalela kahle' bese usho umsindo.
2. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoMsombuluko Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 94.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Buyekeza zonke izinhlamvu ezifundwe ngeThemu 2

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokufonyoza iphepha sibuye silelule.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa ukwakheka kwazo zonke izinhlamvu ezincane ezifundiswe kuThemu 2.**
  - a. Bhala uhlamvu oluncane ngalunye ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala, chaza indawo yokuqala, indlela yokubhala kanye nendawo yokuphela yohlamvu ngalunye.
  - c. Tshela abafundi ukuthi babhale umugqa wohlamvu ngalunye ezincwadini zabo zokubhalela, beshiya isikhala esilingana nomunwe phakathi kwezinhlamvu.
  - d. Tshela abafundi baqinisekise ukuthi bangakwazi ukwakha uhlamvu ngalunye ngokufanele.
3. **Hlola indlela abafundi abakha ngayo uhlamvu oluncane.**
  - a. Njengoba abafundi bebhala, hamba uzungeze ubheke indlela abakha ngayo uhlamvu.
  - b. Beseke lapho kudingeka khona.
  - c. Qaphela abafundi abasazabalaza ukwakha izinhlamvu ngokufanele.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yethula indaba

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi
lesingeniso
209

1. Yethula indaba.

- a. Ithi: Kuleli sonto sizofunda indaba esihloko sithi, *Ucwaningo lukaLimani*.
- b. Ithi: *Namuhla sizofunda indaba emayelana nentombazane ebizwa ngoLimani, efunda ngokuthi izitshalo ziyizinto eziphilayo futhi zidinga umoya, amanzi, imisebe yelanga, nomhlabathi ukuze ziphile. Wenza ucwaningo lwesayensi ukuhlola ukuthi kwenzekani uma isitshalo singakutholi esikudingayo. Le ndaba izosisiza sifunde mayelana nokuthi sonke singaba kanjani ngososayensi.*
- c. Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
- d. Khombisa abafundi izithombe zendaba kafushane.

2. Yakha ulwazi lwangaphambilini lwabafundi.

- a. Yabelana futhi uchaze ngemininingwane yangaphambilini olunikezwe ngendaba.
- b. Khombisa abafundi ukuthi indaba yenzekaphi usebenzisa imephu Yeqoqo Lezindaba.
- c. Buza: Ninayo imibuzo ngale ndaba?

3. Chaza isu lokuqondisisa.

- a. Ithi: Kuleli sonto sizofunda: Yenza ukuxhumanisa.
- b. Chazela abafundi ngalokhu kuqondisisa.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 1&2

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 94.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 1 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 1 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 2.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Fundisa ulwazimagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Amakhadi
olwazi-
magama,
izithombe,
izinto

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Khumbuza abafundi ngendikimba.**

- Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 86.
- Phinda ufunde noma usho ukunothiswa kolimi.
- Khombisa abafundi uhlu lwamagama olukulwazimagama sendikimba.
- Chaza ukuthi la magama azosisiza ukuqonda nokukhuluma ngendikimba.
- Bafundele uhlu lwamagama.

2. **Sebenzisa iKLTY ukufundisa ngolwazimagama.**

- Fundisa amagama alandelayo kulwazimagama:
  - umsebenzi wokulinga: ukuhlola noma ukuzama ukubona ukuthi umbono uyiqiniso noma cha.*
  - ukurekhoda: Ukubhala phansi lokho okubonayo noma okufundayo.*
  - ukuphila: Abantu, izilwane nemithi yizinto eziphilayo. Sidinga umoya, amanzi nokudla ukuze siphile. Siyakhula siguquke.*

3. **Sebenzisa amasu eKLTY ahambisana negama ngalinye:**

K: Khomba isithombe noma into yangempela

L: Lingisa igama

T: Tshela abafundi incazelo yegama

Y: Yisho leli gama emshweni

Imisindo: Buyekeza yonke imisindo efundwe kuThemu 2

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
IThemu 2
Amakhadi
Emisindo

Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Hlalisa abafundi kukhaphethi noma phansi phambi kwakho.**
  - a. Tshela abafundi ukuthi balalele amagama abo.
  - b. Uma ubiza igama lomfundi, kumele afunde umsindo osekhadini oliphakamisayo.
  - c. Isho igama lomunye umfundi. Lo mfundi kumele asho igama eliqala noma elisebenzisa umsindo.
  - d. Yenza lokhu ngokushesha. Kwenze kube samdlalo omnandi kodwa uqaphele abafundi abazabalazayo.
  - e. Uma umfundi enza iphutha, ithi 'lalela kahle' bese usho umsindo.
2. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesibili Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 95.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Buyekeza zonke izinhlamvu ezifundwe ngeThemu 2

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**
  - a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokuyithintitha.
  - b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.
2. **Khombisa ukwakheka kwabo bonke osonhlamvukazi abafundiswe kuThemu 2.**
  - a. Bhala usonhlamvukazi ngamunye ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala, chaza indawo yokuqala, indlela yokubhala kanye nendawo yokuphela yohlamvu ngalunye.
  - c. Tshela abafundi ukuthi babhale umugqa wohlamvu ngalunye ezincwadini zabo zokubhalela, beshiya isikhala esilingana nomunwe phakathi kwezinhlamvu.
  - d. Tshela abafundi baqinisekise ukuthi bangakwazi ukwakha uhlamvu ngalunye ngokufanele.
3. **Hlola indlela abafundi abakha ngayo usonhlamvukazi.**
  - a. Njengoba abafundi bebhala, hamba uzungeze ubheke indlela abakha ngayo uhlamvu.
  - b. Beseke lapho kudingeka khona.
  - c. Qaphela abafundi abasazabalaza ukwakha izinhlamvu ngokufanele.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangaphambili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 211

1. **Hlela abafundi balungele Ukufunda Kwangaphambili.**
  - a. Biza abafundi bazohlala kukhaphethi noma phansi.
  - b. Hlala phambi kwabafundi neQoqo Lezindaba.
  - c. Qiniseka ukuthi bonke abafundi bayayibona incwadi.
  - d. Khumbuza abafundi ngendlela yokuziphatha elindelekile ngesikhathi sokuFunda ngoKwabelana, isib. Hlala ngemilenze ephindiwe; beka izandla emathangeni; lalelisisa; phendula uma ubizwa; phakamisa isandla uma ufuna ukubuza umbuzo.
2. **Yenza Ukufunda Kwangaphambili kanje:**
  - a. Isho isihloko sendaba: *Ucwaningo lukaLimani*
  - b. Chaza ngekhono lokubikezela. Ithi: Uma sibikezela, sisebenzisa isihloko nezithombe ukuqagela ukuthi indaba ingani.
  - c. Khombisa abafundi izithombe ekhasini ngalinye.
  - d. Buza: Nicabanga kwenzakalani lapha?
  - e. Buza: Nicabanga lezi zithombe zixhumana kanjani?

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 3&4

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 95.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 3 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 3 emadesikini alo, bese ubiza iQembu 4.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Ukuxoxa indaba ngobuciko

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ngobuciko bokuxoxa izindaba.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Tshela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 96.
2. **Tshela abafundi babheke isithombe.**
  - a. Buza: Yini eniyibona kulesi sithombe?
3. **Tshela abafundi baqambe indaba emfushane ngamunye besusela esithombeni.**
4. **Tshela abafundi bayihlele kanjani indaba yabo. Ithi:**
  - a. Nikeza umlingiswa ngamunye igama endabeni yakho.
  - b. Isho indaba yenzeka kuphi.
  - c. Indaba yakho kumele ibe nesiqalo, umzimba nesiphetho.
  - d. Lesi sithombe sibonisa ingxenye ethile yendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiqalo sendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa umzimba wendaba yakho.
    - Isithombe singakhombisa isiphetho sendaba yakho.
  - e. Ungayiqala indaba ngokuthi:
    - Kwakulusuku emva...
    - Umama wabuza u ____ ngosuku lwakhe esikoleni kanye...
5. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bacange ngendaba yabo buthule.
  - b. Bese, utshela abafundi ukuthi bashintshane ngokuxoxa izindaba zabo eqenjini. Ungakwenza lokhu ngokusebenzisa 'induku / itshe lokukhuluma'.
  - c. Besakhuluma abafundi, hamba phakathi kwabo ulalele.
6. **Phetha isifundo kanje:**
  - a. Biza umfundi oyedwa abelane indaba yakhe nekilasi lonke, noma ubuze umfundi oyedwa noma ababili imibuzo ngezindaba zeqembu labo.
    - Buza: Ibiphathelene nani indaba kaX?
    - Buza: Yini oyithandile ngendaba kaX?
  - b. Nika ikilasi umbiko wabo bonke ukuze bathuthukise izindaba zabo. Isibonelo: Ngokuvamile, ekuqaleni kwendaba, siyasho indaba yenzeka kuphi, nokuthi obani abalingiswa. Ngokuzayo, zamani ukufaka lolu lwazi ezindabeni zenu.

Imisindo: Dlala umdlalo wefoniksi: Amaketanga amagama

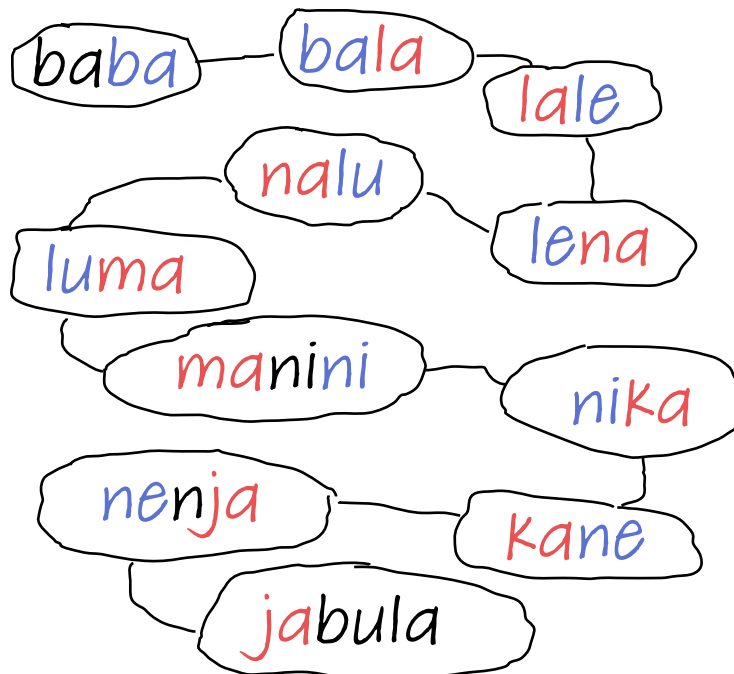
ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSA:
Iphepha
elingu-A4
labafundi

1. **Zinzisa abafundi ukuze bakunake.**
2. **Bonisa abafundi umdlalo ebhodini.**
  - a. Bhala ebhodini.
  - b. Tshela abafundi badlale ngababili.
  - c. Umlingani woku 1 akasebenzise umsindo osebhodini ukubhala igama.
  - d. Umlingani wesi 2 akathathe izinhlamvu ezi-2 zokugcina zegama bese aqala igama elisha.
  - e. Abalingani bayaqhubeka badlale kuze kube iphepha labo ligcwele iketanga lamagama.
3. **Nikeza abalingani ngababili isiqephu sephepha bese ubhala umsindo wokuqala ebhodini: b**
4. **Hamba phakathi kwabafundi ubesekele uma kunesidingo.**
  - a. Emva kwemizuzu eyi-10, biza abafundi ukuze bakunake.
  - b. Cela abalingani abambalwa bafunde ngababili amagama abo ngokuzwakalayo. Ngesikhathi befunda, bhala amagama ebhodini uhlole iketanga labo lakheke kahle.
  - c. Ncoma abafundi ngemizamo yabo.

Qapha: Lo msebenzi kulula ukuwenza ngamapensela anemibala.

5. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesithathu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**

- a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 97.
- b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
- c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Kopisha imisho

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**

- a. Ithi: Asifudumeze iminwe yethu ngokwenza sengathi sidlala ipiyano.
- b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.

2. **Bhala imisho elandelayo ebhodini:**

- Ucebo ucele imali.
  - Bona babona ukolo.
- a. Yalela abafundi ukuthi bakopishele imisho ezincwadini zabo zokubhalela.
  - b. Kumele bakopishe ngobunono nangokucophelela okukhulu.

3. **Hlola ikhono labafundi lokukopisha imisho.**

- a. Njengoba abafundi bebhala, hamba uzungeze uqhaphela labo abazabalazayo:
  - Ukukopisha imisho ngokufanele
  - Ukwakha izinhlamvu namagama ngokufanele nangobunono
  - Ukuqeda imisho ngesikhathi esibekiwe

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kokuqala

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 211

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kokuqala.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Ucwaningo lukaLimani*
  - d. Ithi: *Namuhla sizofunda indaba emayelana nentombazane ebizwa ngoLimani, efunda ngokuthi izitshalo ziyizinto eziphilayo futhi zidinga umoya, amanzi, imisebe yelanga, nomhlabathi ukuze ziphile. Wenza ucwaningo lwesayensi ukuhlola ukuthi kwenzekani uma isitshalo singakutholi esikudingayo. Le ndaba izosisiza sifunde mayelana nokuthi sonke singaba kanjani ngososayensi.*
  - e. Ithi: Kukhona okwaziyo ngalokhu?
2. **Yenza Ukufunda Kokuqala kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi izithombe.
  - c. Lapho kufanele khona, yima uchazele abafundi.
  - d. Balula amagama akulwazimagama uma evela.
  - e. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 1 kanje:
    - Bhakisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhakisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
  - f. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza ukuxhumanisa.
    - Buza abafundi: Ungakwenza ukuxhumana kule ndaba? Kwake kwenzeka into efana nalokhu kuwe noma kumuntu omaziyo?

Ukubhala: Lingisa iKNZ nomsebenzi

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Encwadini
yomsebenzi
yeDBE
ekhasini: 118
& 119

Uhlaka
lokubhala:

Ngifuna
ukubona...
esiqiwini
sezilwane.

Zi...

Ngiyazibuza...

1. **Yethula iKNZ (UKwakhekha Nezimiso Zolimi) egxilile.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizogxila: Ukusebenzisa ondaweni ngendlela efanele emushweni ukusho ukuthi nini noma ikuphi into ethize.
  - b. Bhala umusho ebhodini: Ngifuna ukubona amabhubesi esiqiwini sezilwane. Ngethemba asemakhejini.
  - c. Khomba kuKNZ: Ondaweni basetshenziswa emshweni ukusho ukuthi into yenzeka nini noma ikuphi.
2. **Yethula umsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizo: Dweba isithombe bese ubhala imisho emithathu.
  - b. Ithi: Sizodweba bese sibhala ngalokhu: Engifuna ukukubona esiqiwini sezilwane.
  - c. Ithi: Ngifuna ukubona... esiqiwini sezilwane ngoba...
3. **Bonisa umsebenzi ebhodini.**
  - a. Dweba ngokushesha isithombe esikhombisa: Isilwane esiqiwini.
  - b. Khombisa abafundi ukuthi lugcwaliswa kanjani uhlaka lokubhala.
  - c. Khomba kuKNZ: Ondaweni basetshenziswa emshweni ukusho ukuthi into yenzeka nini noma ikuphi

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 5&6

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 97.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 5 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 5 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 6.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Dlala umdlalo wefoniksi: Amaketanga amagama

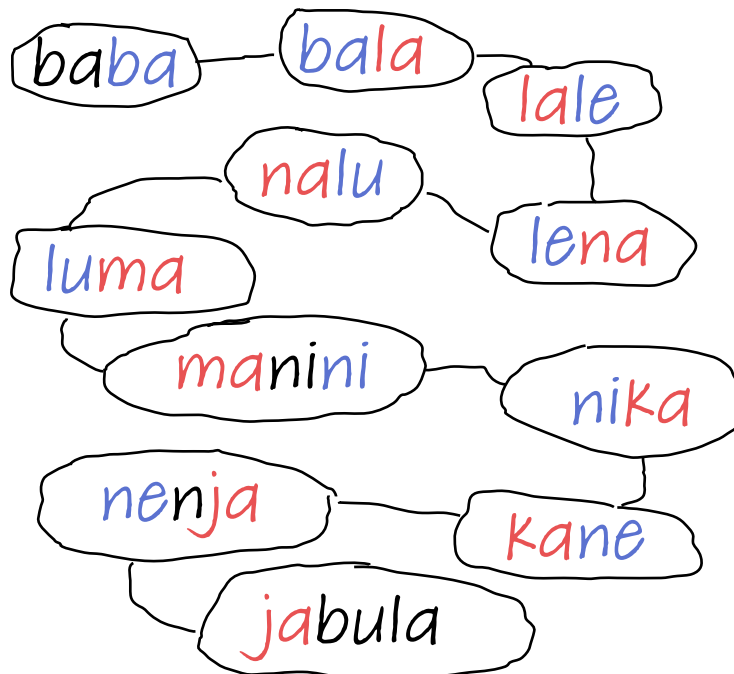
ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSA:
Iphepha
elingu-A4
labafundi

1. **Zinzisa abafundi ukuze bakunake.**
2. **Bonisa abafundi umdlalo ebhodini.**
  - a. Bhala ebhodini.
  - b. Tshela abafundi badlale ngababili.
  - c. Umlingani woku 1 akasebenzise umsindo osebhodini ukubhala igama.
  - d. Umlingani wesi 2 akathathe izinhlamvu ezi-2 zokugcina zegama bese aqala igama elisha.
  - e. Abalingani bayaqhubeka badlale kuze kube iphepha labo ligcwele iketanga lamagama.
3. **Nikeza abalingani ngababili isiqephu sephepha bese ubhala umsindo wokuqala ebhodini: b**
4. **Hamba phakathi kwabafundi ubesekele uma kunesidingo.**
  - a. Emva kwemizuzu eyi-10, biza abafundi ukuze bakunake.
  - b. Cela abalingani abambalwa bafunde ngababili amagama abo ngokuzwakalayo. Ngesikhathi befunda, bhala amagama ebhodini uhlole iketanga labo lakheke kahle.
  - c. Ncoma abafundi ngemizamo yabo.

Qapha: Lo msebenzi kulula ukuwenza ngamapensela anemibala.

5. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesine Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**

- a. Yalela abafundi bavule izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 98.
- b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
- c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukubhala ngesandla: Kopisha imisho

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Lungiselela abafundi ukubhala ngesandla.**

- a. Ithi: Masifudumeze iminwe yethu ngokucindezela izandla zibe yisibhakela sibale ka-5, bese siyakhulula.
- b. Hlola bese ulungise indlela yokuhlala kwabafundi nokubamba ipensela.

2. **Bhala imisho elandelayo ebhodini:**

- Lona ulala ejele.
  - Iholo lami lila.
- a. Yalela abafundi ukuthi bakopishele imisho ezincwadini zabo zokubhalela.
  - b. Kumele bakopishe ngobunono nangokucophelela okukhulu.

3. **Hlola ikhono labafundi lokukopisha imisho.**

- a. Njengoba abafundi bebhala, hamba uzungeze uqhaphela labo abazabalazayo:
  - Ukukopisha imisho ngokufanele
  - Ukwakha izinhlamvu namagama ngokufanele nangobunono
  - Ukuqeda imisho ngesikhathi esibekiwe

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwesibili

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 211

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwesibili.**
  - a. Hlalisa abafundi kukhaphethi.
  - b. Bakhumbuze ngendlela elindelekile yokuziphatha.
  - c. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Ucwaningo lukaLimani*
  - d. Khumbuza abafundi ngesu lokuqondisisa.
    - Ithi: Kuleli sonto sifunda indlela yoku: Yenza ukuxhumanisa
    - Ithi, khumbulani, besixoxa ngalokhu izolo, ngesikhathi nginibuza: Ungakwenza ukuxhumana kule ndaba? Kwake kwenzeka into efana nalokhu kuwe noma kumuntu omaziyo?
2. **Yenza Ukufunda Kwesibili kanje:**
  - a. Fundela ikhasi lendaba ngalinye phezulu, kushelele futhi kuzwakale.
  - b. Khombisa abafundi isithombe.
  - c. Sebenzisa izibonelo ezisekhasini lwesingeniso ukukhombisa isiqondiso sokuqondisisa.
  - d. Ekugcineni kwendaba, buza imibuzo ngoKufunda 2 kanje:
    - Bhekisa Umbuzo 1 & 2 kubafundi ngamunye.
    - Bhekisa Umbuzo 3 ekilasini lonke. Cela abafundi baxoxe nozakwabo ngalo mbuzo.
    - Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngezimpendulo zalo.

Ukubhala: Hlela uklame

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Encwadini
yomsebenzi
yeDBE
ekhasini: 118
& 119

Uhlaka
lokubhala:

Ngifuna
ukubona...
esiqiwini
sezilwane.

Zi...

Ngiyazibuza...

1. **Phinda wethule umsebenzi wokubhala.**
  - a. Ithi: Khumbulani, kuleli sonto sizodweba futhi sibhale ngalokhu: Engifuna ukukubona esiqiwini sezilwane.
2. **Yalela abafundi bacabange ngokwabo ukubhala.**
  - a. Ithi: Valani amehlo nicabange nizoluphendula kanjani uhlaka lokubhala.
  - b. Yithi: Yabelana nozakwenu ngombono wakho.
  - c. Hlanganisani umqondo nibhale amagama abalulekile ebhodini, isib. indlovu, ingwe, indlulamithi, igorila, kukhulu, kuncane, kunoboya, kuyahlekisa, ulambile, ujabulile
3. **Yalela abafundi bavule ikhasi okuyilona encwadini yabo yokusebenzela yeDBE.**
  - a. Ithi: Dweba manje bese ubhala phansi imibono yakho.
  - b. Khumbuza abafundi ngeKNZ: Ondaweni basetshenziswa emshweni ukusho ukuthi into yenzeka nini noma ikuphi.
4. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Cela abafundi bakutshela eyabo imibono.
  - b. Siza abafundi abanenkinga baqale umsebenzi wokubhala.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaqembu 7&8

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 98.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 7 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 7 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 8.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Xoxani ngendaba yokufunda ngokwabelana

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Uhlaka
lwengxoxo:
Le ndaba
ibimayelana...
Ngimu-
thandile
umlingiswa...
ngoba...
Ngifunde
ukuthi...

1. **Lungisa abafundi ubalungiselele ingxoxo yeqembu.**
  - a. Hlela abafundi babe ngamaqembu ama-4.
  - b. Nikeza iqembu ngalinye 'induku noma itshe lokukhuluma'.
  - c. Ithi: Ungakhuluma kuphela uma uphethe 'induku / itshe lokukhuluma'.
2. **Xoxani ngemibuzo yengxoxo.**
  - a. Khumbuza abafundi ngendaba yokwabelana yaleli onto.
  - b. Bhala uhlaka lwengxoxo ebhodini.
  - c. Funda bese uchaza umbuzo ngamunye (ukuqala komusho).
  - d. Tshela abafundi ukuthi ilungu ngalinye leqembu kumele lithole ithuba lokuphendula umbuzo ngamunye.
  - e. Khuthaza abafundi bacabange ngezimpendulo ezahlukene.
3. **Yalela abafundi baqale izingxoxo zabo.**
  - a. Yalela abafundi abaphethe 'induku / itshe lokukhuluma' baqale.
  - b. Hamba phakathi kwabo ubasize lapho kunesidingo.
  - c. Emizuzwini yokugcina, biza iqembu lizokwabelana ngezimpendulo zalo.
4. **Ukulungiselela abafundi**
  - a. Khetha abafundi aba-3-4 ukuba benze Izethulo Zomlomo ngoMsombuluko.
  - b. Tshela laba bafundi yini abazoyilungiselela yangoMsombuluko. (Bheka uhlelo lwezifundo ze-LK zangoMsombuluko)

Imisindo: Isibizelo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi nezincwadi, amapensela kanye namarula abo.**
  - a. Tshela abafundi babhale isihloko esithi, 'Isibizelo' bese bebhala izinombolo 1–6 eduze komugqa oseceleni.
  - b. Bizela la magama ayisithupha ukuze abafundi bawabhale eceleni kwezinombolo 1–6: *kala, ipeni, qeda, nana, ujeke, funela*
2. **Tshela abafundi basebenzise amapensela anombala ukulungisa umsebenzi wabo.**
  - a. Bhala la magama ayisithupha ebhodini.
  - b. Njengoba ubhala, phimisa igama ngalinye.
  - c. Tshela abafundi bakokelezele amaphutha abo ngepensela elinombala.
  - d. Tshela abafundi babhale kabusha amagama ngendlela efanele.
3. **Qaphela izinselelo kanye nenqubekela phambili yabafundi.**
4. **Qondisa abafundi emsebenzini wangoLwesihlanu Encwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 99.
  - b. Biza abafundi ngamunye bakusize ukulingisa umsebenzi ngamunye.
  - c. Babonise ukuthi yenziwa kanjani imisebenzi ebhalwayo ebhodini.

Qaphela: Tshela abafundi bayokwenza le misebenzi nozakwabo ngesikhathi sokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Yenza Ukufunda Kwangemuva

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Iqoqo
Lezindaba,
Ikhasi 211

1. **Lungiselela abafundi Ukufunda Kwangemuva.**
  - a. Khumbuza abafundi ngesihloko sendaba: *Ucwaningo lukaLimani*
  - b. Chaza ngomsebenzi. Ithi: Namhlanje sizodweba bese silebula ingxenye esiyithandayo endabeni.
2. **Bonisa umsebenzi kanje:**
  - a. Vala amehlo wenze sengathi uyacabanga.
  - b. Vula amehlo bese uthi: Ingxenye engiyithandayo yendaba yilapho...
  - c. Gwema ukukhetha izimpendulo ezisobala kakhulu ngesibonelo sakho.
  - d. Dweba isithombe ngokushesha ebhodini. Ngesikhathi udweba, chaza ukuthi udweba ini.
  - e. Yengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2.
3. **Yalela abafundi ukuthi baqedele umsebenzi.**
  - a. Tshela abafundi bavale amehlo bacabange ngengxenye abayithandayo endabeni.
  - b. Ithi: Cabangani ngomqondo wakho, ungakopeli isibonelo sami.
  - c. Okulandelayo, tshela abafundi bavule amehlo bese bexoxa ngezimpendulo zabo nozakwabo.
  - d. Bese, utshela abafundi badwebe le ngxenye yendaba ezincwadini zabo zokuzilolonga.
  - e. Siza abafundi bengeza ilebuli eli-1 kuya kwama-2 emidwetsheni yabo.
4. **Vumela abafundi babelane ngomsebenzi wabo.**
  - a. Nikeza abafundi imizuzwana bakhombise abalingani umsebenzi wabo.
  - b. Biza omunye umfundi azokwabelana nekilasi ngomsebenzi wakhe.

Ukubhala: Klama uhlele

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Encwadini
yomsebenzi
yeDBE
ekhasini: 118
& 119

Uhlaka
lokubhala:

Ngifuna
ukubona...
esiqiwini
sezilwane.

Zi...

Ngiyazibuza...

1. **Khumbuza abafundi ngomsebenzi obhalwayo.**
  - a. Ithi: Namuhla sizoqedela usebenzi wethu obhalwayo.
2. **Yethula ukwehlukani swa.**
  - a. Hamba phakathi kwabafundi usize abanezinselelo.
  - b. Nikeza abafundi abasebephambili umsebenzi othe xaxa: Nezela omunye umusho embhalweni wakho.
3. **Tshela abafundi bafunde bese beshicilela imibhalo yabo.**
  - a. Ithi: Manje sekuyisikhathi sokufunda nihlele umsebenzi wenu obhaliwe.
  - b. Ithi, khumbulani ukuhlola ukuthi: Ondaweni basetshenziswa emshweni ukusho ukuthi into yenzeka nini noma ikuphi.
4. **Uma isikhathi sikuvumela, cela abafundi babelane ngomsebenzi wabo obhaliwe.**
  - a. Abafundi bangabelana nabalingani ngomsebenzi wabo obhaliwe.
  - b. Abafundi abayingcosana bangabelana nekilasi ngomsebenzi wabo.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Sebenza namaQembu 9&10

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

1. **Lungiselela abafundi ukuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Qiniseka ukuthi abafundi bayawazi amaqembu abo okufunda.
  - b. Hlalisa abafundi ngababili kanye Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo, izincwadi zokubhalela namapensela.
  - c. Yalela abafundi bavule Izincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo ekhasini 99.
2. **Sebenzisana nabafundi emsebenzini yosuku eNcwadini Eyisisekelo Sokufunda.**
Khumbuza abafundi okufanele bakwenze ukuqedela umsebenzi ngamunye.
3. **Bizela iQembu 9 endaweni yakho yokuFunda ngamaQembu okuLawulwayo.**
  - a. Hlalisa iqembu Nezincwadi Eziyisisekelo Sokufunda zabo.
  - b. Biza umfundi ngamunye azofunda imisindo yemisindo.
  - c. Biza umfundi ngamunye azoqedela imisebenzi yokuguqulela enkulumeni (ukudikhoda).
  - d. Biza umfundi ngamunye afunde amagama noma ingxenye yendaba yesonto elidlule.
  - e. Bhala phansi amagama abafundi abadinga ukwesekwa.
  - f. Bhala phansi imisindo edinga ukuhlanganiswa.
  - g. Buyisela iQembu 9 emadeskini alo, bese ubiza iQembu 10.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Lingisa noma Udwebe

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ushoki kanye
nebhodi

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi nizobukeza amagama akulwazimagama abawafunde kule themu.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'Ukulingisa noma Ukudweba'.
  - b. Ngizokhetha umfundi ukuba 'angene'.
  - c. Umfundi uzoza phambi kwekilasi bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
  - d. Umfundi uzobe eselingisa igama NOMA adwebe isithombe segama ebhodini.
  - e. Ingxenywe esele yekilasi kufanele iphakamise izandla iqagele igama.
  - f. Umuntu 'ongenile' ubiza abafundi baphendule.
  - g. Umuntu ophendule kahle nguye ongenayo. Uza ngaphambili bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
4. **Biza umfundi wokuqala angene bese eqala umdlalo.**

Imisindo: Bhala imibhalo engaguqulekela enkulumeni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. Bhala amafonimu ama-5 abafundi abawafundile noma bawabuyekeza ebhodini.
2. Chazela abafundi bazodlala umdlalo wemisindo wokuzijabulisa.
3. Bachazele bazobhala amagama, imisho noma indaba besebenzisa KUPHELA leyo misindo.
4. Yakha umusho owodwa omfushane oyisibonelo bese uwubhala ebhodini (Noma ubhale amagama uma umusho unzima.)
5. Cela abafundi bahlale amagama noma imisho yakho ilungile yini:
  - a. Iqala ngosonhlamvukazi na?
  - b. Igcina ngongqi, umbuzi noma umbabazi na?
  - c. Usebenzise amafonimu ama-5 kuphela ebhodini?
6. Okulandelayo, nikeza abafundi imizuzwana embalwa babhale amagama noma umusho / imisho yabo.
7. Tshela abafundi bashintshane ngezincwadi bahlale umsebenzi womunye nomunye.
8. Biza abafundi abanamagama noma imisho ebhalwe kahle eminingi bazofundela phezulu.
9. Besafunda, bhala amagama noma imisho ebhodini.
10. Hlolisisa ukuqinisekisa ukuthi basebenzise amafonimu ama-5 kuphela.
11. Tusa bonke abafundi ngemizamo yabo.

Ukubhala ngesandla: Bonisa ukushicilelwa kombhalo wakho

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Isibonelo
sikaThisha:
umsebenzi
obhalwayo

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Ngaphambi kwekilasi, lungisela lesi sifundo ibhodi.**
  - a. Khetha umsebenzi owodwa obhalwayo ku themu. Dweba futhi ubhale isibonelo somsebenzi ebhodini.
  - b. Faka iphutha kuKNZ ye themu, njenge: Uhlamvu lokuqala lomusho alusiwo usonhlamvukazi.
2. **Yethula ukushicilela kubafundi.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizoshicilela ingxenye yombhalo wethu osuka ethemini.
  - b. Ithi: Uma sishicilela umbhalo wethu, silungela ukwabelana ngawo nabanye abantu. Sikhetha umsebenzi wethu omuhle kakhulu, siwenza uhlanzeke futhi ucace, futhi sabelana ngawo nabanye ukuze bawufunde baphinde bawuthokozele.
  - c. Khomba uhlaka lwakho ebhodini. Bachazele ilo msebenzi obhalwayo okhethe ukuwushicilela.
3. **Bonisa ukushicilela ebhodini.**
  - a. Dweba kabusha bese ubhala umbhalo wakho ebhodini. Kwenze lokhu ngokuhleleka futhi ufake imininingwane eyengeziwe.
  - b. Fundela phezulu umbhalo wakho osohlakeni.
  - c. Bakhombise iphutha olenzile kuKNZ. Ithi: Ngenze iphutha. Uhlamvu lokuqala lomusho alusiwona usonhlamvukazi. Ngingakulungisa lokhu uma sengishicilela.
  - d. Bhala kabusha umusho ngenhlanzeko.
  - e. Khombisa iKNZ esilungisiwe: Uhlamvu lokuqala lomusho lungusonhlamvukazi.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Bonisa ukushicilelwa kombhalo wakho

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Isibonelo
sikaThisha:
umsebenzi
obhalwayo

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

Kuqhutshekwa esifundweni esedlule.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvinjanywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Lingisa noma Udwebe

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ushoki kanye
nebhodi

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi nizobukeza amagama akulwazimagama abawafunde kule themu.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'Ukulingisa noma Ukudweba'.
  - b. Ngizokhetha umfundi ukuba 'angene'.
  - c. Umfundi uzoza phambi kwekilasi bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
  - d. Umfundi uzobe eselingisa igama NOMA adwebe isithombe segama ebhodini.
  - e. Ingxenywe esele yekilasi kufanele iphakamise izandla iqagele igama.
  - f. Umuntu 'ongenile' ubiza abafundi baphendule.
  - g. Umuntu ophendule kahle nguye ongenayo. Uza ngaphambili bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
4. **Biza umfundi wokuqala angene bese eqala umdlalo.**

Imisindo: Bhala imibhalo engaguqulekela enkulumeni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. Bhala amafonimu ayi 6 ebhodini abafundi abawafundile noma abawabuyekize.
2. Chazela abafundi bazodlala umdlalo wemisindo wokuzijabulisa.
3. Bachazele bazobhala amagama, imisho noma indaba besebenzisa KUPHELA leyo misindo.
4. Yakha umusho owodwa omfushane oyisibonelo bese uwubhala ebhodini (Noma ubhale amagama uma umusho unzima.)
5. Cela abafundi bahlale amagama noma imisho yakho ilungile yini:
  - a. Iqala ngosonhlamvukazi na?
  - b. Igcina ngongqi, umbuzi noma umbabazi na?
  - c. Usebenzise amafonimu ayi-6 kuphela ebhodini?
6. Okulandelayo, nikeza abafundi imizuzwana embalwa babhale amagama noma umusho / imisho yabo.
7. Tshela abafundi bashintshane ngezincwadi bahlale umsebenzi womunye nomunye.
8. Biza abafundi abanamagama noma imisho ebhalwe kahle eminingi bazofundela phezulu.
9. Besafunda, bhala amagama noma imisho ebhodini.
10. Hlolisisa uqinisekise usebenzise amafonimu ayi 6 kuphela.
11. Tusa bonke abafundi ngemizamo yabo.

Ukubhala ngesandla: Abafundi bayacabangisisa bese bekhetha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izincwadi
Zabafundi
Zokubhala

Amaphepha
azihambelayo
A4

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Ngaphambi kwekilasi, lungisa uhlaka olushicilelwe ephepheni elihamba lodwa.**
  - a. Kopisha umdwebo kanye nombhalo wakho ephepheni elihamba lodwa utshengise abafundi.
  - b. Qinisekisa ukugcina uhlaka lwakho olushicilelwe uzolusebenzisa esifundweni sesethulo.
2. **Tshela abafundi bacabangisise ngombhalo wabo wethemu.**
  - a. Nikeza abafundi isikhathi sokufunda imibhalo yabo esuka kuthemu.
  - b. Buza: Yimuphi umsebenzi obhalwayo owuthande kakhulu kule themu?
  - c. Biza idlanzana labafundi lizokwabelana ngomsebenzi obhalwayo eliwuthande kakhulu kule themu.
3. **Tshela abafundi bakhethe ingxenye yombhalo abangayishicilela.**
  - a. Buza: Iyiphi ingxenye yombhalo ongayishicilela bese wabelana ngayo kule themu?
  - b. Nikeza abafundi isikhathi bakhethe imuphi umsebenzi obhalwayo abazowushicilela.
  - c. Tshela abafundi bazise umlingani yimuphi umsebenzi obhalwayo abazowushicilela.
4. **Tshela abafundi bashicilele ephepheni elihamba lodwa, ukuze umsebenzi wabo ukhangiswe.**
  - a. Ithi: Uma sishicilela, asibhali ezincwadini zethu njengokujwayelekile. Sibhalela ephepheni elizihambelayo, ukuze kube lula ukwabelana ngomsebenzi wethu.
  - b. Bonisa abafundi isibonelo somsebenzi wakho oshicilelwe ephepheni elizihambelayo.
  - c. Banikeze amaphepha azihambelayo okushicilela.
5. **Tshela abafundi baqale bashicilele.**
  - a. Ithi: Manje Qalani nishicilele umsebenzi wenu. Khumbulani ukuwenza uhlanzeke futhi ucape, ukuze ulungele ukwabelana nabanye.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bayacabangisisa bese bekhetha

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izincwadi
Zabafundi
Zokubhala

Amaphepha
azihambelayo
A4

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

Kuqhutshekwa esifundweni esedlule.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Lingisa noma Udwebe

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ushoki kanye
nebhodi

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi nizobukeza amagama akulwazimagama abawafunde kule themu.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'Ukulingisa noma Ukudweba'.
  - b. Ngizokhetha umfundi ukuba 'angene'.
  - c. Umfundi uzoza phambi kwekilasi bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
  - d. Umfundi uzobe eselingisa igama NOMA adwebe isithombe segama ebhodini.
  - e. Ingxenywe esele yekilasi kufanele iphakamise izandla iqagele igama.
  - f. Umuntu 'ongenile' ubiza abafundi baphendule.
  - g. Umuntu ophendule kahle nguye ongenayo. Uza ngaphambili bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
4. **Biza umfundi wokuqala angene bese eqala umdlalo.**

Imisindo: Bhala imibhalo engaguqulekela enkulumeni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. Bhala amafonimu ayi 7 bhodini, abafundi asebewafundile noma bawabuyekeza.
2. Chazela abafundi bazodlala umdlalo wemisindo wokuzijabulisa.
3. Bachazele bazobhala amagama, imisho noma indaba besebenzisa KUPHELA leyo misindo.
4. Yakha umusho owodwa omfushane oyisibonelo bese uwubhala ebhodini (Noma ubhale amagama uma umusho unzima.)
5. Cela abafundi bahlole amagama noma imisho yakho ilungile yini:
  - a. Iqala ngosonhlamvukazi na?
  - b. Igcina ngongqi, umbuzi noma umbabazi na?
  - c. Usebenzise amafonimu ayi 7 kuphela ebhodini?
6. Okulandelayo, nikeza abafundi imizuzwana embalwa babhale amagama noma umusho / imisho yabo.
7. Tshela abafundi bashintshane ngezincwadi bahlole umsebenzi womunye nomunye.
8. Biza abafundi abanamagama noma imisho ebhalwe kahle eminingi bazofundela phezulu.
9. Besafunda, bhala amagama noma imisho ebhodini.
10. Phinda uhlole uqinisekise ukubona basebenzise amafonimu ayi 7 kuphela.
11. Tusa bonke abafundi ngemizamo yabo.

Ukubhala ngesandla: Abafundi bashicilela umbhalo wabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izincwadi
Zabafundi
Zokubhala
Amaphepha
azihambelayo
A4

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Phinda wethule ukushicilela kubafundi.**
  - a. Ithi: Namuhla sizogedela ukushicilela ingxenye yombhalo wethu.
  - b. Ithi: Uma sishicilela umbhalo wethu, siwulungisela ukwabelana ngawo nabanye abantu. Sikhetha umsebenzi wethu omuhle kakhulu, siwenze uhlanzeke futhi ucape, bese sabelana ngawo nabanye ukuze bawufunde bese beyawuthokozela.
2. **Tshela abafundi baqhubeke nokushicilela.**
  - a. Ithi: Manje qhubekani nokushicilela umsebenzi wenu wayizolo. Nikhumbule ukuwuhlela ngokucaca ukuze ulungele ukwabelana nabanye.
3. **Hamba phakathi kwabo usize abafundi ngamunye.**
  - a. Siza abafundi abanenkinga bakhethe bese beshicilela ingxenye yombhalo wabo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bashicilela umbhalo wabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izincwadi
Zabafundi
Zokubhala
Amaphepha
azihambelayo
A4

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

Kuqhutshekwa esifundweni esedlule.

Ukubhala: Abafundi bashicilela umbhalo wabo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Izincwadi
Zabafundi
Zokubhala

Amaphepha
azihambelayo
A4

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

Kuqhutshekwa esifundweni esedlule.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda

Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Bhala imibhalo engaguqulekela enkulumeni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. Bhala amafonimu ayi 8 ebhodini abafundi abawafundile noma abawabuyekize.
2. Chazela abafundi bazodlala umdlalo wemisindo wokuzijabulisa.
3. Bachazele bazobhala amagama, imisho noma indaba besebenzisa KUPHELA leyo misindo.
4. Yakha umusho owodwa omfushane oyisibonelo bese uwubhala ebhodini (Noma ubhale amagama uma umusho unzima.)
5. Cela abafundi bahlale amagama noma imisho yakho ilungile yini:
  - a. Iqala ngosonhlamvukazi na?
  - b. Igcina ngongqi, umbuzi noma umbabazi na?
  - c. Usebenzise amafonimu ayi 8 kuphela yini ebhodini?
6. Okulandelayo, nikeza abafundi imizuzwana embalwa babhale amagama noma umusho / imisho yabo.
7. Tshela abafundi bashintshane ngezincwadi bahlale umsebenzi womunye nomunye.
8. Biza abafundi abanamagama noma imisho ebhalwe kahle eminingi bazofundela phezulu.
9. Besafunda, bhala amagama noma imisho ebhodini.
10. Biza abafundi abanamagama noma imisho ebhalwe kahle eminingi bazofundela phezulu.
11. Tusa bonke abafundi ngemizamo yabo.

Ukubhala ngesandla: Bonisa ukwethulwa kombhalo wakho

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Yethula isethulo kubafundi.**
  - a. Ithi: Kuleli sonto sizokwethula umbhalo wethu oshicilelwe.
  - b. Ithi: Uma sethula umbhalo wethu, sabelana ngawo nabanye. Sichaza imidwebo yethu bese sifunda nemibhalo yethu. Sikhulumela phezulu futhi ngokucacile ukuze bezwe bonke.
  - c. Ithi: Uma siqeda ukukhuluma, singahamba phakathi negumbi sibonise abanye umdwebo wethu.
  - d. Ithi: Uma abanye benza isethulo, silalela ngokucophelela. Sibonisa umusa bese sishaya izandla uma beqeda.
2. **Bonisa isethulo ekilasini.**
  - a. Phakamisa uhlaka lwakho olushicilelwe bonke balubone.
  - b. Ngokushesha chaza umdwebo wakho bese ufunda umbhalo wakho. Bonisa ukukhulumela phezulu futhi ngokucacile bonke bezwe.
  - c. Tshela abafundi bakushayele izandla uma usuqedile.
3. **Hamba phakathi kwegumbi ubonise bonke umdwebo wakho.**
4. **Tshela abafundi balungele ukwenza isethulo.**
  - a. Ithi: Cabanga ngomusho wokuchaza umdwebo wakho bese uzijwayeza ukufunda umbhalo wakho.
5. **Nikeza abafundi imizuzwana embalwa bacabange bese befunda.**
6. **Tshela abafundi benze isethulo kumlingani.**
  - a. Tshela abafundi bachaze imidwebo yabo bese befundela umlingani umbhalo wabo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Bonisa ukwethulwa kombhalo wakho

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

Kuqhubeka isifundo saphambilini.

Ukubhala: Bonisa ukwethulwa kombhalo wakho

SIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

Kuqhubeka isifundo saphambilini.

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

SIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Lingisa noma Udwebe

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Ushoki kanye
nebhodi

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi nizobukeza amagama akulwazimagama abawafunde kule themu.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'Ukulingisa noma Ukudweba'.
  - b. Ngizokhetha umfundi ukuba 'angene'.
  - c. Umfundi uzoza phambi kwekilasi bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
  - d. Umfundi uzobe eselingisa igama NOMA adwebe isithombe segama ebhodini.
  - e. Ingxenywe esele yekilasi kufanele iphakamise izandla iqagele igama.
  - f. Umuntu 'ongenile' ubiza abafundi baphendule.
  - g. Umuntu ophendule kahle nguye ongenayo. Uza ngaphambili bese ngimhlebela igama endlebeni yakhe.
4. **Biza umfundi wokuqala angene bese eqala umdlalo.**

Imisindo: Bhala imibhalo engaguqulekela enkulumeni

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. Bhala amafonimu ama-10 abafundi abawafundile noma bawabuyekeza ebhodini.
2. Chazela abafundi bazodlala umdlalo wemisindo wokuzijabulisa.
3. Bachazele bazobhala amagama, imisho noma indaba besebenzisa KUPHELA leyo misindo.
4. Yakha umusho owodwa omfushane oyisibonelo bese uwubhala ebhodini (Noma ubhale amagama uma umusho unzima.)
5. Cela abafundi bahlale amagama noma imisho yakho ilungile yini:
  - a. Iqala ngosonhlamvukazi na?
  - b. Igcina ngongqi, umbuzi noma umbabazi na?
  - c. Usebenzise amafonimu ama-10 kuphela ebhodini?
6. Okulandelayo, nikeza abafundi imizuzwana embalwa babhale amagama noma umusho / imisho yabo.
7. Tshela abafundi bashintshane ngezincwadi bahlale umsebenzi womunye nomunye.
8. Biza abafundi abanamagama noma imisho ebhalwe kahle eminingi bazofundela phezulu.
9. Besafunda, bhala amagama noma imisho ebhodini.
10. Hlolisisa ukuqinisekisa ukuthi basebenzise amafonimu ama-10 kuphela.
11. Tusa bonke abafundi ngemizamo yabo.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Phinda wethule isethulo kubafundi.**
  - a. Ithi: Khumbulani kuleli sonto sizokwethula umbhalo wethu oshicilelwe.
  - b. Ithi: Uma sethula umbhalo wethu, sabelana ngawo nabanye. Sichaza imidwebo yethu bese sifunda nemibhalo yethu. Sikhulumela phezulu futhi ngokucacile ukuze bezwe bonke.
  - c. Ithi: Uma siqeda ukukhuluma, singahamba phakathi negumbi sibonise abanye umdwebo wethu.
2. **Ithi: Uma abanye benza isethulo, silalela ngokucophelela. Sibonisa umusa bese sishaya izandla uma beqeda.**
3. **Biza abafundi benze isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye imizuzwana engu-1–2 achaze umdwebo wakhe bese efunda umbhalo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
  - d. Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.

Ukubhala: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye imizuzwana engu-1–2 achaze umdwebo wakhe bese efunda umbhalo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlizekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Ibizo noma isenzo?

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi amabizo amagama aqambayo bese izenzo kuba amagama okwenza noma amagama enzayo.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'ibizo noma isenzo'.
  - b. Ngizosho igama.
  - c. Uma kuyibizo, kufanele uphakamise umunwe owodwa.
  - d. Uma kuyisenzo, kufanele uphakamise iminwe emi-2.
  - e. Nizobe senisebenzisana ngababili ukwakha umusho ngegama okhomba incazelo yalo.
  - f. Ngizobiza ngababili ngokwehlukana ukusho imisho yabo.
4. **Isho igama lokuqala bese uqala umdlalo.**

Imisindo: Yakha bese ukhangisa ngamagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Inhlama
yokudlala,
ubumba
lokudlala,
izivalo
zebhodlela,
uvolo, ipasta,
njl.

1. Gudlukela endaweni evulekile.
2. Khombisa abafundi indawo yabo yokusebenzela.
3. Khombisa abafundi indawo yabo yokukhangisa.
4. Hlukanisa abafundi ngamaqembu oku 2-4.
5. Nikeza iqembu ngalinye izinsiza ezikhona.
6. Tshela iqembu ngalinye licabange ngegama elingalibhala.
7. Okulandelayo, tshela amaqembu akhe lelo gama ngezinsiza ezikhona.
8. Uma amaqembu eselakhile igama lawo, angalikhangisa endaweni yokukhangisa.
9. Vumela abafundi bahambe phakathi bese befunda amagama abo bonke.
10. Babonge abafundi bese ubatshela baqoqe.

Ukubhala ngesandla: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye imizuzwana engu-1–2 achaze umdwebo wakhe bese efunda umbhalo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye imizuzwana engu-1–2 achaze umdwebo wakhe bese efunda umbhalo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlizekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Ibizo noma isenzo?

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi amabizo amagama aqambayo bese izenzo kuba amagama okwenza noma amagama enzayo.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'ibizo noma isenzo'.
  - b. Ngizosho igama.
  - c. Uma kuyibizo, kufanele uphakamise umunwe owodwa.
  - d. Uma kuyisenzo, kufanele uphakamise iminwe emi-2.
  - e. Nizobe senisebenzisana ngababili ukwakha umusho ngegama okhomba incazelo yalo.
  - f. Ngizobiza ngababili ngokwehlukana ukusho imisho yabo.
4. **Isho igama lokuqala bese uqala umdlalo.**

Imisindo: Yakha bese ukhangisa ngamagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Inhlama
yokudlala,
ubumba
lokudlala,
izivalo
zebhodlela,
uvolo, ipasta,
njl.

1. Gudlukela endaweni evulekile.
2. Khombisa abafundi indawo yabo yokusebenzela.
3. Khombisa abafundi indawo yabo yokukhangisa.
4. Hlukanisa abafundi ngamaqembu oku 2-4.
5. Nikeza iqembu ngalinye izinsiza ezikhona.
6. Tshela iqembu ngalinye licabange ngegama elingalibhala.
7. Okulandelayo, tshela amaqembu akhe lelo gama ngezinsiza ezikhona.
8. Uma amaqembu eselakhile igama lawo, angalikhangisa endaweni yokukhangisa.
9. Vumela abafundi bahambe phakathi bese befunda amagama abo bonke.
10. Babonge abafundi bese ubatshela baqoqe.

Ukubhala ngesandla: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye imizuzwana engu-1–2 achaze umdwebo wakhe bese efunda umbhalo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye imizuzwana engu-1–2 achaze umdwebo wakhe bese efunda umbhalo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Ibizo noma isenzo?

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza.

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi amabizo amagama aqambayo bese izenzo kuba amagama okwenza noma amagama enzayo.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'ibizo noma isenzo'.
  - b. Ngizosho igama.
  - c. Uma kuyibizo, kufanele uphakamise umunwe owodwa.
  - d. Uma kuyisenzo, kufanele uphakamise iminwe emi-2.
  - e. Nizobe senisebenzisana ngababili ukwakha umusho ngegama okhomba incazelo yalo.
  - f. Ngizobiza ngababili ngokwehlukana ukusho imisho yabo.
4. **Isho igama lokuqala bese uqala umdlalo.**

Imisindo: Yakha bese ukhangisa ngamagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Inhlama
yokudlala,
ubumba
lokudlala,
izivalo
zebhodlela,
uvolo, ipasta,
njl.

1. Gudlukela endaweni evulekile.
2. Khombisa abafundi indawo yabo yokusebenzela.
3. Khombisa abafundi indawo yabo yokukhangisa.
4. Hlukanisa abafundi ngamaqembu oku 2-4.
5. Nikeza iqembu ngalinye izinsiza ezikhona.
6. Tshela iqembu ngalinye licabange ngegama elingalibhala.
7. Okulandelayo, tshela amaqembu akhe lelo gama ngezinsiza ezikhona.
8. Uma amaqembu eselakhile igama lawo, angalikhangisa endaweni yokukhangisa.
9. Vumela abafundi bahambe phakathi bese befunda amagama abo bonke.
10. Babonge abafundi bese ubatshela baqoqe.

Ukubhala ngesandla: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye imizuzwana engu-1–2 achaze umdwebo wakhe bese efunda umbhalo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye imizuzwana engu-1–2 achaze umdwebo wakhe bese efunda umbhalo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

Ukubhala: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye imizuzwana engu-1–2 achaze umdwebo wakhe bese efunda umbhalo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvinjanywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Imisindo: Yakha bese ukhangisa ngamagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Inhlama
yokudlala,
ubumba
lokudlala,
izivalo
zebhodlela,
uvolo, ipasta,
njl.

1. Gudlukela endaweni evulekile.
2. Khombisa abafundi indawo yabo yokusebenzela.
3. Khombisa abafundi indawo yabo yokukhangisa.
4. Hlukanisa abafundi ngamaqembu oku 2-4.
5. Nikeza iqembu ngalinye izinsiza ezikhona.
6. Tshela iqembu ngalinye licabange ngegama elingalibhala.
7. Okulandelayo, tshela amaqembu akhe lelo gama ngezinsiza ezikhona.
8. Uma amaqembu eselakhile igama lawo, angalikhangisa endaweni yokukhangisa.
9. Vumela abafundi bahambe phakathi bese befunda amagama abo bonke.
10. Babonge abafundi bese ubatshela baqoqe.

Ukubhala ngesandla: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye imizuzwana engu-1-2 achaze umdwebo wakhe bese efunda umbhalo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye imizuzwana engu-1–2 achaze umdwebo wakhe bese efunda umbhalo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

Ukubhala: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye imizuzwana engu-1–2 achaze umdwebo wakhe bese efunda umbhalo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlinzekwe Encwajaneni Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajaneni Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

Ukulalela nokuKhuluma: Dlala imidlalo yolwazimagama: Ibizo noma isenzo?

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Akudingeki
zinsiza.

1. **Yenza uhla lwawo wonke amagama akulwazimagama kuThemu 1 ayizenzo noma amabizo.**
2. **Tshela abafundi amabizo amagama aqambayo bese izenzo kuba amagama okwenza noma amagama enzayo.**
3. **Nikeza abafundi imiyalelo elandelayo:**
  - a. Sizodlala 'ibizo noma isenzo'.
  - b. Ngizosho igama.
  - c. Uma kuyibizo, kufanele uphakamise umunwe owodwa.
  - d. Uma kuyisenzo, kufanele uphakamise iminwe emi-2.
  - e. Nizobe senisebenzisana ngababili ukwakha umusho ngegama okhomba incazelo yalo.
  - f. Ngizobiza ngababili ngokwehlukana ukusho imisho yabo.
4. **Isho igama lokuqala bese uqala umdlalo.**

Imisindo: Yakha bese ukhangisa ngamagama

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Inhlama
yokudlala,
ubumba
lokudlala,
izivalo
zebhodlela,
uvolo, ipasta,
njl.

1. Gudlukela endaweni evulekile.
2. Khombisa abafundi indawo yabo yokusebenzela.
3. Khombisa abafundi indawo yabo yokukhangisa.
4. Hlukanisa abafundi ngamaqembu oku 2-4.
5. Nikeza iqembu ngalinye izinsiza ezikhona.
6. Tshela iqembu ngalinye licabange ngegama elingalibhala.
7. Okulandelayo, tshela amaqembu akhe lelo gama ngezinsiza ezikhona.
8. Uma amaqembu eselakhile igama lawo, angalikhangisa endaweni yokukhangisa.
9. Vumela abafundi bahambe phakathi bese befunda amagama abo bonke.
10. Babonge abafundi bese ubatshela baqoqe.

Ukufunda Ngokuhlanganyela: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye imizuzwana engu-1–2 achaze umdwebo wakhe bese efunda umbhalo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

Ukubhala: Abafundi bayaqhubeka nokwethula imibhalo yabo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-20

IZINSIZA:
Imibhalo
yabafundi
eshicilelwe

Sebenzisa le sikhathi ukuba abafundi bashicilele futhi bakhangise umbhalo wabo.

1. **Qhubeka ubize abafundi bazokwenza isethulo phambi kwekilasi.**
  - a. Biza abafundi ngamunye bazokwethula phambi kwekilasi.
  - b. Nikeza umfundi ngamunye imizuzwana engu-1–2 achaze umdwebo wakhe bese efunda umbhalo.
  - c. Uma beqeda, abahambe phakathi babonise isithombe sabo.
2. **Besethula abafundi, qiniseka ikilasi lilalele ngokucophelela. Bakhumbuze bashayele izandla umfundi nomfundi owenza isethulo.**
3. **Khangisa wonke umsebenzi wabafundi oshicilelwe encwadini yekilasi noma ebhodini lezaziso.**

UkuFunda ngamaQembu okuLawulwayo: Yenza isivivinyo sokufunda ngomlomo okushelelayo

ISIKHATHI:
imizuzu
engama-30

IZINSIZA:
Incwadi
Eyisisekelo
Sokufunda
Incwadi
Yokuhlola

1. **Hlalisa abafundi neZincwadi zabo Eziyisisekelo Sokufunda.**
  - a. Tshela abafundi bavule ekhasini lokuqala leZincwadi Eziyisisekelo Sokufunda.
  - b. Tshela abafundi basebenze nabalingani babo.
  - c. Tshela abafundi babheke ukuthi bangakwazi ukufunda yonke imisindo.
  - d. Tshela abafundi baphinde bashintshane ngokufunda onke amagama nemibhalo.
2. **Biza abafundi ngamunye bazokwenza izivivinyo zoFMS.**
  - a. Sebenzisa izivivinyo zika Themu 1 zoFMS ezihlizekwe Encwajani Yokuhlola.
  - b. Landela imiyalelo yokuvivinywa koFMS eseNcwajani Yokuhlola.
  - c. Bhala phansi imiphumela yomfundi ngamunye.
  - d. Sebenzisa le miphumela ukubuyekeza amaqembu akwazi ukufunda ngokulinganayo.
  - e. Futhi le miphumela ukuze uqikelele izinselelo ezidinga ukulungiswa ngeThemu elandelayo.

Ekupheleni kosuku: Ukufunda kuzwakale

ISIKHATHI:
imizuzu eyi-15

IZINSIZA:
Izinsiza
zikathisha

- Sebenzisa izinsiza zakho: Izincwadi Ezinkulu, amaQoqo eziNdaba Nezincwadi Zezindaba – zonke ziyafaneleka.
- Sebenzisa lesi sikhathi ubonise ukufunda ngokushelelayo, nekhono lokufunda.
- Lo msebenzi usiza abafundi bathuthukise uthando lwezindaba nolokufunda.
- Ubuye wakhe ulwazimagama lwabo, ulwazi lwangaphambilini nokukhumbula umsebenzi. Konke lokhu kungamakhono abalulekile esifundo sokuqondisisa.

